

ONS ZUIDEN

PANORAMA

2 SEPTEMBER 1937 — No. 35

LOSSE NUMMERS 15 CENT



EEN GOEDE OOGST

LEES „EURÈKA” - HET VERHAAL VAN EEN UITVINDING



Paul Spadoni beoefende achtereenvolgens het vak: acrobaat, clown, goochelaar en koetsier, waarbij hij zich tot athleet ontwikkelde. Hij dook voor het eerst te Brussel op met zijn „kanontruc”, waarbij hij van een afstand van vijftien meter een staalgranaat van veertig pond met zijn handen opring. Andere artisten, die hem zulks wilden nadoen, schoten er hun vingers bij in. Paul Spadoni is het tot nog toe gelukt weinig of geen letsel te bekomen en hij treedt thans nog in Berlijn op als een der meest geverde circusartisten.

DOCUMENTEN UIT HET LEVEN DER ARTISTEN

Behalve het speciale nummer, dat den circusartiest een min of meer vluchtige bekendheid geeft, is er maar één document dat hem eenigen tijd kan laten voortleven in de herinnering van menschen die hem hebben bewonderd: dat is het circusplakkaat, waarop hij in een speciaal nummer wordt afgebeeld. Deze plakkaaten vormen na verloop van tijd een omvangrijk archief met een bijzondere historische waarde, in zoover het ons een hernieuwden blik gunt in de levens van sommige artisten die zich in de bewondering hunner tijdgenoten hebben mogen verheugen.



De beroemde boeienkoning Houdini zal nog in de herinnering van velen voortleven. Zijn handigheid grensde aan het ongeloofelijke en nog steeds is het geheim zijner verbazende trucs niet achterhaald. Hij liet zich opsluiten in cellen voor terdoodveroordeelden en ontsnapte, liet zich geboeid in de Spree werpen en zwom er uit, liet zich in een watervat stoppen dat dichtgesoldeerd werd en was na enkele minuten weer vrij. Op het eind van zijn leven legde hij zich toe op het ontmaskeren van bedriegers en het helpen van behoeftigen.



De Belgische clowns Permané oogstten het grootste succes met de creatie van hun nachtegaal-scène, waarin een nachtegaal aan een ander 't hof maakte. Het onderhoud, dat tjrpend werd gevoerd binnen het kader van een onvergelijkelijk gebarenspeel, bleef maandenlang het hoofdnummer, totdat tweederangsartisten er zich meester van maakten. De zoons der Permané's hebben dit nummer nu weer in hun repertoire opgenomen en trekken thans als tweede generatie door de wereld.

Gusta von Botoni, die jarenlang in het Corty-Althoff-circus als kunstrijdster optrad, was de laatste vertegenwoordigster van een serie geestdriftig bewonderde paardrijdsters, die hun loopbaan meestal beëindigden, doordat zij met een graaf of een vorst in het huwelijk traden.



KAUFMANN

TROUPE



Nic Kaufmann begon zijn artistenloopbaan als koopman en renner, trok in 1886 naar Londen en debuteerde er op de fiets in variété-nummers die geestdriftigen bijral oogstten. Dit noopte hem een speciaal troep te vormen, die later uit louter dames bestond en de eigenlijke voorlooper is geweest van alle latere „girl“-troepen.

Claire Heliot leerde voor het eerst leeuwen kennen bij een rondgang van de kostschool door den dierentuin. Zij voelde zich dermate aangetrokken tot de wilde dieren dat zij verlof vroeg met hen in de kooi te mogen spelen. Dit was het begin van haar grootsche carrière, waarbij zij gewoonlijk met twaalf leeuwen tegelijk werkte. Een haver leeuw was zoo aan haar gehecht, dat zij zich met hem in haar salon liet fotografeeren.

CLAIRE HELLOT



Ernst Thorn, een Oostenrijker, heeft over wisselvalligheden niet te klagen gehad. Hij overleefde zes schipbreuken en vierde zijn grootste triomfen in het verre Oosten, waar de sultan van Kamboescha hem tot ridder sloeg. Hij wedijverde met de beste jakirs, trok naar Hawaï, waar de bruine heerscher nooit genoeg kon krijgen van zijn tooverkunsten en het klaar speelde Ernst Thorn zijn schip te doen missen. Daar er toentertijd maar één verbinding per maand was van Hawaï naar Amerika, zag de artist zich wel genoodzaakt nog één maand op het bloemeneiland te „tooveren“.

COOKE'S CIRCUS

EVERY PERFORMANCE



Een afbeelding van de hertenjacht in het circus. De Cookes behoorden tot een volbloed-ruiterfamilie en gaven hun voorstellingen reeds in 1830. In het midden der negentiende eeuw trokken zij naar Amerika, waar het circus tweemaal door brand werd verwoest en bij zijn terugkeer naar Europa, in zicht der Spaansche kusten, te gronde ging. De meest bekende was Hubert Cooke, die in 1870 te Parijs optrad.

EEN MEISJE UIT DE KRANT

door Mortimer Heurter

Dolly liep zingend het pad af naar den houtzaagmolen van Jim Galt. Zij was vrij, heerlijk vrij. Drie volle weken vacantie. Geen gezanik aan haar hoofd van den ouden Gably. Geen bedilzieke open en aanmerkingen van eeuwig ontevreden reclamechefs. En verlost van de nieuwsgierige blikken en de glimlachjes en hoofdknikjes-van-verstandhouding van het miljoenenkoppig monster, dat „publiek” heette. Vrij — drie weken kon ze zichzelf zijn. Een onbekend meisje, zooals miljoenen anderen.

Zij bracht geuren en kleuren van lente en overmoed mee in de zagerij. Jim Galt zag haar het eerst. Hij sperde wijd zijn oogen open, voor hij op haar toe kwam. Zijn stem klonk krijschend boven het gehuil der reusachtige cirkelzagen uit.

„Wat komt u doen?”

Dolly keek van zijn bemoderde laarzen en zijn leeren vest naar zijn knap gezicht, dat gebronsd was door de zon. „Mijn oom!” gilte ze. „Ik wou hem even laten zien, dat ik er ben.”

Jim Galt schudde het hoofd, hij verstond haar niet. Zonder complimenten nam hij haar arm en bracht haar naar buiten. „Ziezoo, hier kunnen we elkaar beter verstaan. Wat zei u zooveel? Ik ben Jim Galt, zooveel als de haas van dat zaakje hier.”

Dolly liet hem al haar tanden zien. Prachtige witte, gave tanden, die haar drie maanden lang dertig dollar per week hadden opgebracht. „Ik zoek mijn oom. Larry Houston heet ie. Maar het is niet van belang. Als het soms verboden is in de zagerij te komen, dan kan ik wel wachten tot schafttijd.”

„Juist, ik heb liever dat u wacht. 't Is hier gevaarlijk met al die boomen en zooveel zagen. Als ik vragen mag: waar heb ik u méér gezien? U komt me erg bekend voor.”

„U ook al?” zuchtte Dolly op een toon van grappig verwijt. „Dat is het nadeel van al die publiciteit. Ik loop overal in den kijker. U denkt maar aan het meest populaire meisje van de Staten. „Parelblank”-tandpoeder. „Ukki” voor de fraaiste teint. „Pukki” voor de mooiste lippen...”

„Blikskater! Ja, dat bent u,” zei Jim Galt met een verbaasd gezicht. „Ik heb u wel duizend keer in de krant gezien.”

„Tienduizend keer en in alle kranten,” jammerde Dolly. „Ik word er nog eens ziek van.”

„Waarom?”

„Nou, denkt u soms dat het prettig is, als de heele wereld doet, alsof ze met je op school heeft gegaan? En tegen je lacht en knikt en knipoogjes geeft op straat...”

„Wat doe je ook zoo knap te zijn,” zei Jim Galt bewonderend.

„Begint u nu ook al? Adieu, ik ga weg. Zeg maar tegen mijn oom — of neen, zeg maar niets ook, dan blijft het een verrassing.”

Zij deed drie stappen, maar met één stap was Jim Galt aan haar zijde. „Wacht eens even,” zei hij dringend. „Je weet het misschien nog niet, maar Lincoln is een vreeselijk gat voor een jong meisje. Zondagavond hebben we echter een bal in de Posthoorn. Kom je ook? Ik heet Jim, als je me soms niet goed verstaan hebt.”

Dolly keek lachend naar hem op, hij was bijna een hoofd groter dan zij. „Ik kom,” beloofde ze. „Maar u mag tegen niemand zeggen wie ik ben...”

De Posthoorn was 's Zondagsavonds druk bezocht. Het waren meest mannen — vlotters en zagers — doch weinig vrouwen en bijna geen meisjes, die Dolly in het rond zag zitten. Het luidruchtig gesprek verstomde even, toen zij binnenkwam en zooals overal elders waar zij verscheen, voelde zij aller oogen op zich gericht. Oogen met een nadenkende uitdrukking — waar ken ik dat meisje van?

Vervelend — gelukkig was Jim Galt er al. Hij had zijn leeren vest verwisseld voor 'n jas en zijn laarzen glommen als spiegels. Een man — geen dandy. Stoer, zelfbewust en eerlijk. Zó zag hij er uit, nu zij hem voor den tweeden keer zag.

„Ik ben blij dat je gekomen bent,” zei hij met een lach. „Wil je gelooven dat die Vrijdag en Zaterdag bijna niet om schenen te komen?”

„Heusch?” vroeg ze met een tikje spot in haar donkere oogen.

„Ik zeg nooit iets, dat ik niet meen.”

„Goed dat ik het weet. Ik zal nooit meer twijfelen aan uw woorden.” De muziek speelde een wals en alsof het vanzelf sprak, stonden ze tegelijk op. Er waren slechts weinig paren die aan den dans deelnamen, de meeste bezoekers vergenoegden zich met toekijken en de muziek te begeleiden met hun voeten.

„Gezellig is het hier,” lachte Dolly.

„Ongezellig, bedoel je zeker?”

„Toch niet. Het ongewone verhoogt de aantrekkelijkheid. Alleen is de vloer allesbehalve ideaal.”

„Voor Lincoln voldoende,” grinnikte Jim Galt. „Je bent natuurlijk beter gewend. Dans je vaak?”

„Hoogst zelden, ik ga niet veel uit.”

„Is dat de waarheid wel?” vroeg hij streng en die vraag gaf haar het gevoel, dat hij het aangenaam vond dat te hooren.

„Waarom zou ik daar om jokken?” vroeg zij blozend. „Ik ben niet gewoon de waarheid te verbloemen.”

„Dat hoor ik graag,” zei hij ernstig. „Er behoort moed toe altijd voor de waarheid uit te komen:

zedelijke moed. Ik houd van dat soort menschen.”

Hij zag ernaar uit, dat hij zelf van die soort was. De vergelijking viel haar in van een rots, waarop men veilig een huis kon bouwen en die beschutting en weerstand bood aan het woeligste water en de zwaarste orkanen. Vreemd, dat hij haar bij de eerste ontmoeting direct al zoo aanstond...

Dicht in haar nabijheid hoorde zij eensklaps een luid gelach opgaan. „Waarachtig, je hebt gelijk,” verstond zij duidelijk. „Parelblank-tandpoeder. Zeg, Johnny. vraag jij eens, of die mooie tandjes echt zijn...”

Het spottend gelach plantte zich voort langs den heelen wand. Zij twijfelde eraan, of Jim Galt iets gehoord had, in ieder geval liet hij niets merken. Doch eensklaps zag zij hem zijn wenkbrauwen fronsen en zijn hoofd luisterend opzij wenden.

„Het meisje van de beste kousen en met de mooiste teint. Gebruikt Ukki, is een zusje van Pukki,” klonk het ergens. Jim Galt werd vuurrood.

„Daar heb je 't al,” zuchtte Dolly met een dwaas gezicht. „Zoo gaat het nu overal, waar ik loop of verschijn. Ik kan geen straat opnoemen in de stad, waar ze me niet kennen. De meeste menschen kijken me verrast aan en vragen zich af, waar ze me al eens eerder ontmoet hebben. Anderen twijfelen niet en knikken me toe, alsof ik een goede kennis ben. Later valt het hun misschien in, dat zij zich vergist hebben. Maar het hinderlijkst is de belangstelling van hen, die me terstond herkennen uit de krant. Ze lachen tegen me, of vereeren me met een knipoogje. En de slagersjongens en dat slag publiek roepen me gewoonlijk lachend na. Vervelend, maar wat kan ik eraan doen? Ik ben nu eenmaal reclame-model...”

„Erg vervelend,” stemde Jim Galt toe. Zijn stem had een vreemden klank. Vluchtig keek zij hem aan, terwijl zij gingen zitten. Zij wist precies wat er in hem omging. Hij voelde zich belachelijk gemaakt in haar gezelschap. En dat was méér dan zijn eigenliefde verdragen kon.

Het viel haar tegen in Jim Galt. Zij had gedacht, dat hij anders zou zijn. Maar het bleek duidelijk, dat hij het zich aantrok. Hij gaf zich niet meer zoo spontaan en bij den derden dans bleef hij zitten. Zij voelde zich gekwetst...

Gelukkig kwam er een vlotter op haar toe. „We kennen elkaar al zoo lang, miss,” lachte hij met een knipoogje naar Jim Galt. „Mag ik nu eens met u dansen?”

Zij stond onmiddellijk op. Zij zag dat Jim Galt zijn lippen op elkaar perste. „Zedelijke moed,” zei ze spottend in zichzelf. En toen de dans uit was, ging zij bij haar tante zitten.



Onlangs is in Jutland (Denemarken) het graf van Hamlet teruggevonden. Een steen bekroont thans den grafheuvel.



Een bocht in den fraaien autoweg over den Glocknerpas.

De oude Gably had altijd een volgzzaam en gewillig model voor zijn reclame-objecten aan Dolly White gehad, maar sinds ze van vakantie terug was leek het, of de duivel in haar gevaar was. Zóó dacht hij, toen zij op een morgen bleek en vastberaden voor zijn schrijfbureau stond.

Haar stem ging als een ratel. „Néén, zeg ik nogmaals. En al gaat u op uw kop staan — het blijft neen! Tandpastameisje — goed! Ukki en Pukki, Papavermelk, en hoe al die rommel meer mag heeten — allemaal goed, al kan ik het niet bepaald lollig vinden. Maar het meisje van de ontvettingspillen en de radicaalste ontharingsmiddelen: neen! Er is een grens en die grens ligt hier. Ik dank ervoor op straat te worden nageroepen voor de „ontvette juffrouw”.”

Gably sloeg een gat in de lucht van verbazing. Wat was er met dat kind gebeurd, sinds ze drie weken weg was geweest?

„Luister eens, meisje,” begon hij vaderlijk overredend.

„Neen!” riep ze weerspannig.

„Je móét luisteren!” hernam Gably streng. Hij begon uit een ander vaatje te tappen. „Het contract zegt...”

„Het contract kan zeggen wat het wil, maar ik zeg het mijne,” viel Dolly hem opgewonden in de rede. „Overigens kan ik me heel goed herinneren, dat er geen enkele bepaling in staat, die me kan verplichten dingen te doen, die tegen mijn gevoel van eigenwaarde indruischen.”

„Laat me uitspreken!” schreeuwde Gably woedend. „Het contract zegt, dat ik het recht heb je op staanden voet te ontslaan, indien je weigert aan een opdracht te voldoen. Begrijp je dat goed?”

„Héél goed. Ontslaat u me maar. Ik zeg u nogmaals, dat ik weiger voor de ontvette juffrouw te poseeren.”

Gably lachte sarcastisch. „Wacht even, we zijn er nog niet,” zei hij zoetsappig. „Er staat óók in het contract, dat het je op straffe van idem zooveel verboden is binnen twee jaar na je ontslag te poseeren voor andere reclames dan die door ons worden verzorgd. Wat zeg je dáárvan? Kom, denk eens na, kind! Waar moet je heen? Je kent niets, heb je zelf gezegd. En hier verdien je een dik belegde boterham. Komaan, wees verstandig. Ik zal je salaris verhoogen tot vijftig dollar en dan zullen we die ruzie allebei maar vergeten...”

„Neen!” herhaalde Dolly voor de zooveelste maal. „Ik heb er genoeg van nageroepen te worden door Jan en alleman...”

Gably rees driftig op. „Dàn eruit!” zei hij hettig. „Ik ga al,” antwoordde zij ijskoud. De deur viel achter haar dicht en tien minuten later stond zij op

straat. Twee maanden geleden zou zij die opdrachten hoogst waarschijnlijk zonder bezwaar hebben aanvaard. Maar toen had zij Jim Galt nog niet ontmoet en wist zij nog niets van dat ellendige gevoel, waarmee zij sindsdien rondgelopen had...

„Waarheen nu?” zuchtte Dolly. Een paar maanden kon zij nog vooruit, maar wat dan? Naar Lincoln ging zij niet — voor geen geld van de wereld. Dát had zij voor eens en voor altijd besloten: Jim Galt kwam zij niet meer onder de oogen.

Met loome schreden sloeg zij den weg in naar haar kamer.

Jim Galt was niet erg tevreden over zichzelf. Hij zei zelfs ronduit, dat hij een ezel was. Maandenlang had hij zich ingeprent, dat die Dolly White niets voor hem was. Zijn trots zou het nooit verdragen, dat de man van de straat zich allerlei vrijheden en kwinkslagen zou veroorloven tegenover de vrouw, die een der voornaamste van Lincoln zou worden.

Vijf maanden achtereen had hij zoo geredeneerd met zichzelf. En toen kwam hij op een goeden dag tot de gloednieuwe ontdekking, dat hij een ezel was. De beste kans van zijn leven had hij laten schieten en dat alléén, omdat hij bevreesd was voor het dwaze oordeel van een handjevol mensen, waaraan hij gladweg lak kon hebben. Hij was een lafaard...

Op den dag dat hij die ontdekking deed, nam hij een voortvarend besluit. Hij vroeg Larry Houston naar het adres van zijn nichtje en schreef haar terstond een brief. Hij kwam aanstaanden Zondag in de stad — mocht hij zoo vrij zijn even aan te komen?...

Gespannen wachtte hij haar antwoord af. Twee dagen later kreeg hij den brief ongeopend terug. „Vertrokken”, stond erop geschreven.

Het verontrustte hem, dat Larry Houston daar niets van wist. Om hem niet voorbarig ongerust te maken, besloot hij nog niets te zeggen, doch persoonlijk onderzoek naar haar te doen. Zijn onrust liet hem echter niet toe tot Zondag te wachten en dus vertrok hij den anderen morgen reeds.

In de stad begaf hij zich regelrecht naar Gably. Hij hoefde alleen Dolly's naam maar te noemen, om het heele gezicht van den man te zien vertrekken.

„Dát meisje is me een raadsel,” zei Gably norsch. „Zij laat hier een goede betrekking in den steek, om te gaan bedelen.”

„Bedelen?” sprong Jim Galt verbijsterd op.

„Noemt u het anders, als ze met een viool op straat staat te spelen?” vroeg Gably vinnig. „Dat doet ze. Ik heb het zelf niet gezien, maar ze hebben het me vorige week verteld.”

Jim Galt hoorde slechts met een half oor de jam-

merklachten aan, die Gably op de informatie toegaf en maakte zoo gauw mogelijk, dat hij wegkwam. Zijn volgend bezoek gold Dolly's laatste adres. De pensionhoudster bleek een vriendelijk mensch te zijn.

„Oh, zoo'n aardig meisje, meneer. Kent u haar? Ja, hoe zal ik u alles vertellen? Zij is aan lager wal geraakt, zooals ze dat noemen. Gably droeg haar werk op, waarin zij geen zin had. Dat kostte haar een goede betrekking. En iets anders kon zij niet vinden. Toen nam ze op 'n avond haar viool — zij kon het heel aardig, weet u...”

„Waar is zij nu?” viel Jim Galt haar driftig in de rede.

De oude dame sloeg een meewarigen blik naar het plafond. „Helaas, meneer, een week geleden hebben ze haar gearresteerd wegens bedelarij. Zoo héét dat, als je hier zonder vergunning op den openbaren weg muziek maakt, begrijpt u? Vanmiddag om drie uur moet zij terechtstaan voor het politiehof...”

Jim Galt wenschte de heele politiemacht naar de weerlicht en stormde de deur uit. Het was kwart voor drieën en vijf minuten over drieën stapte hij de rechtszaal binnen. Er zat een man met een hard gezicht achter de groene tafel en daarvóór stond, behoorlijk bewaakt, een oude schooier met een baard van vier weken.

„Een jaar opzending,” hoorde Jim Galt en daarop ging de deur open voor een volgend drama.

Daar stond Dolly, bleek maar kalm. De viool lag op tafel. De politierechter stelde een paar vragen, waarop zij een nauwelijks verstaanbaar antwoord gaf.

„U geeft de overtreding toe?” klonk het hard.

„Jawel,” hoorde Jim Galt haar wat luider zeggen. Met bevende stem liet zij erop volgen: „Ik wist wel dat het niet mocht, maar ik dacht niet, dat het zóó erg was. Zou u me alsjeblieft niet voorwaardelijk kunnen veroordeelen? Ik zou niet graag naar een werkrichting...”

Een snik sneed haar woorden af.

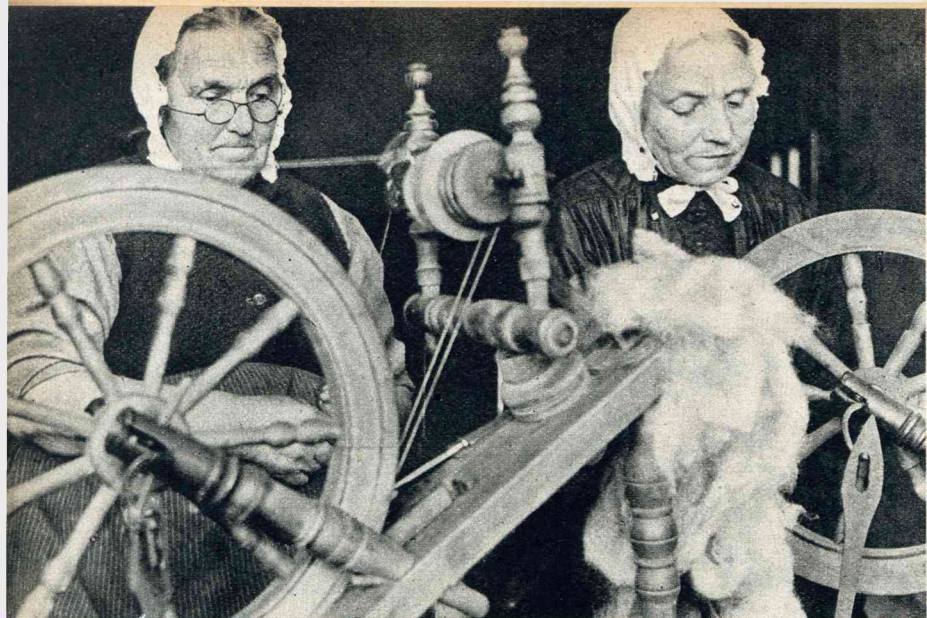
Toen viel er een hamerslag. „Een maand opzending, te vervangen door vijftig dollar boete. Hebt u die vijftig dollar soms bij u?...” De vraag ging vergezeld van een sarcastischen glimlach.

Dolly sloeg de handen voor haar gezicht. Zij schreide en dacht aan Jim Galt. Voor hem betekenden vijftig dollar niets. En voor haar...

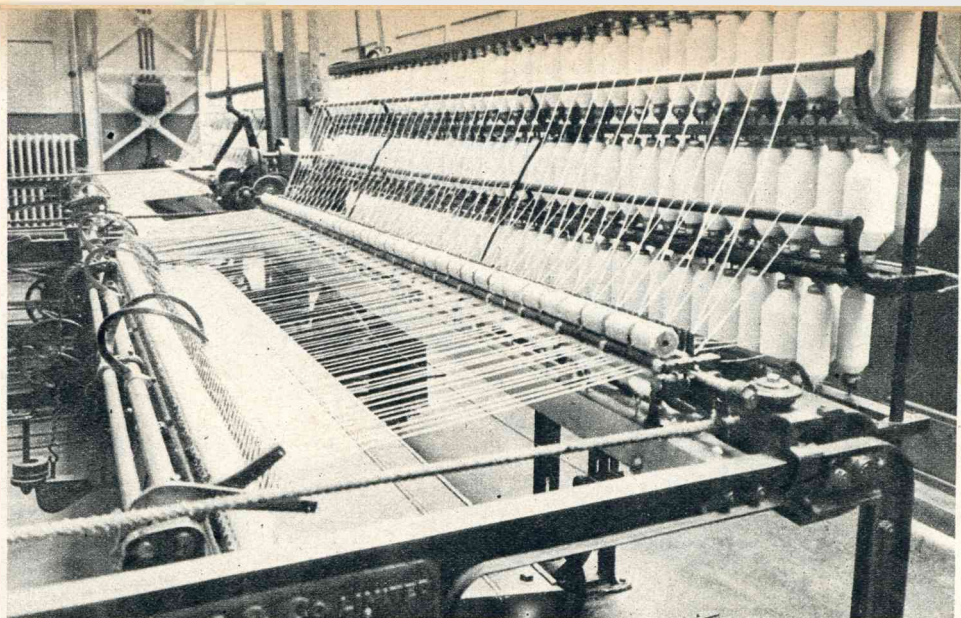
Hier stokten haar gedachten. Er klonk een stem achter haar. Een stem uit den hemel, geloofde ze. „Vijftig dollar, meneer de rechter...”

Zij dacht dat zij droomde. Doch eensklaps voelde zij een hand op haar arm. En in haar oor klonk een gefluister. „Kom mee, lieveling, ik ben het...”

Toen durfde zij eindelijk opzien. „Gelukkig Jim,” lachte zij door haar tranen heen.



Es war einmal... Gemoedelijke huiselijke bezigheid: het spinnewiel. Geen gegons van motoren of geroek van zware machines, geen oorverdoovend snorren van honderden klosjes tegelijk, maar het rustig-stille gezoem van het spinnewiel binnenskamers: poëzie van den huiselijken arbeid.



En thans... De hogeschool der weeftechniek. Mechanisch wentelen en bollen de klosjes rondom hun stalen assen in eindeloos gedraai. De mensch kijkt toe en controleert critisch het werk der machine. Steeds meer, steeds sneller is de eisch der moderne techniek en 't menschelijke vernuft heeft zich allerwegen aan dien eisch aangepast.

★ EUREKA ★

Belangrijke uitvindingen, hun romantische en tragische geschiedenis

DOOR FR. LORENZ

„Eureka!” Ik heb 't gevonden! Dat was 't magische woord, dat een 200 jaar voor onze tijdrekening de groote Grieksche wis- en natuurkundige Archimedes uitriep, toen hij eindelijk de oplossing had gevonden van een moeilijk probleem. Tal van anderen hebben Archimedes zijn „Eureka” kunnen nazeggen, met dit verschil alleen, dat Archimedes en velen met hem dezen verlossenden uitroep hebben kunnen slaken na een rusteloos zoeken en speuren, terwijl menig ander „uitvinder” is geworden ondanks zichzelf, daartoe gepromoveerd door een blind toeval... In eenige interessante artikelen brengen wij voor onze lezers het relaas van bepaalde merkwaardige uitvindingen, die een „Eureka” zijn uit 't verleden, een „Eureka” dat vaak 'n tragischen klank had en geen of weinig gehoor vond in de ooren der tijdgenooten, maar, onsterfelijk als het werk der uitvinders zelf, is blijven natrillen in de gedachten van het nageslacht.

I. DE KLEINE JENNY

Het spinnewiel snort. Een klein meisje slaapt aan zijn voet, de beenen hoog tegen het lijf getrokken, alsof het kind in de buurt van het katoengaren bescherming zoekt voor de koude, die met de schemering het vertrek is binnengedrongen.

Onvermoeibaar snort het spinnewiel; een bleke vrouw zit er aan en spint met klamme, weeke vingers, en een man loopt met zware schreden heen en weer, heen en weer. Hij wacht er op, dat zijn vrouw hem gesponnen garen voor zijn weefstoel zal bezorgen. Al lang heeft hij den kleinen voorraad verwerkt, dien zij gesponnen heeft en zijn machine moet rusten. „Schiet op!” zegt hij, meer ongeduldig dan toornig en hij krijgt hetzelfde antwoord als altijd, wanneer hij zijn vrouw tot spoed aanzet: „Man, ik kan niet vlugger!”

James Hargreave blijft staan. Hij zucht. Zesmaal zooveel garen en meer nog zou hij kunnen verwerken, als hij maar genoeg kon krijgen. Maar hij is arm en hij kan geen andere handspinners als hulp krijgen dan zijn vrouw, maar wat zij aan garen aflevert, is steeds zoo weer opgeweven. Dan moet hij wachten en in de kamer op en neer loopen; dan lijkt het bestaan nog onzaliger dan van den weefstoel uit bekeken, waaraan je zit en werkt en je plezier hebt om je bezigheid.

Als James Hargreave werkeloos op en neer loopt, dan ziet hij alles scherper en onverbiddelijker dan anders: dat de zieke vrouw niet lang meer aan het spinnewiel zal zitten en dat het kind haar ziekte geërfd heeft. De kleine Jenny, die al door het vertrouwde snorren van 't wiel in 'n korten, armzaligen slaap gesust is. Als zijn vrouw gezond was en beter

tot werken in staat, ja, als hij slechts genoeg garen had, om het volle profijt van zijn eigen werkkraft aan den weefstoel te hebben, dan zou het beter met hen gaan. Dan zou er geld in huis komen, dan zouden ze hout kunnen koopen en niet zoo erbarmelijk kou behoeven te lijden.

Nog steeds heeft de vrouw niet genoeg garen gesponnen, dat het de moeite waard is, den weefstoel aan het werk te zetten. Weer is er een dag voorbij en zij hebben te weinig geproduceerd! Zijn vrouw knippert met haar moede oogen. Dat is het teeken: steek het licht aan! James steekt het licht aan, loopt naar het raam en ziet uit in den avond, die de huizen van Stanhill nog grauwer en armoediger laat schijnen dan anders.

En terwijl hij naar buiten kijkt, valt hem iets nieuws en merkwaardigs in. Hij bedenkt, dat ginds bij zijn buurman een andere wever rusteloos heen en weer loopt en wacht op het garen, dat zijn vrouw spint, en in het andere huis nog een wever. Zoo zou hij er velen kunnen noemen, die hij kent en honderden, ja misschien duizenden, die hij niet bij name kent en die toch op garen wachten, net als hij; want Lancashire is groot, en er zijn nog meer wevers dan muizen.

Hij huivert. Hij kent zijn eigen leven van allen dag met zijn zorgen en moeiten; daar is hij allang ongevoelig voor geworden. Maar nog nooit heeft hij aan het alledaagsche leven van anderen gedacht, aan hun zelfde zorgen, hun zelfde moeiten, het alledaagsche leven van duizenden wevers, die hij niet kent en die toch zijn broeders zijn, omdat ze, evenals hij, op garen wachten, dat hun vrouwen spinnen. Op dit oogenblik, nu hij daaraan denkt, neemt hij bij zijn eigen last nog dien van anderen op zich en dat is te veel. Het wordt den man ondraaglijk benauwd

om de borst, hij zou het willen uitschreeuwen van machteloos leed, maar hij reutelt alleen.

De oogen van de vrouw richten zich angstig op den man, die daar met gebalde vuisten bij het raam staat en bereid schijnt, zich op een onzichtbaren vijand te storten. Zij begrijpt hem niet en roept: „James!” Misschien heeft zij ook een beweging gemaakt, want het kind, de kleine Jenny, wordt met een angstkreet wakker, is even in de war, grijpt terwijl zij naar een houvast zoekt met de dunne armpjes om zich heen en gooit daarbij het spinnewiel om. Daar ligt het, het spinnewiel, en snort in de leegte verder.

De moeder grijpt eerst het kind, dat zij voor de woede van den vader wil beschermen. Dan bukt zij zich naar het spinnewiel, om het overeind te zetten, maar wijkt verschrikt terug, als de man haar toeschreeuwt: „Laat liggen dat wiel!”

De kleine Jenny huult zachtjes, maar de vrouw let er niet op; zij kijkt strak naar den man, wiens oogen haast uit de kassen puilen terwijl hij naar het spinnewiel kijkt, dat doorsnort en zijn draad verder spint, hoewel de klos nu vertikaal staat in plaats van horizontaal, zooals anders.

Zweet parelt op het voorhoofd van den man.

„James, om 's hemelswil, wat is er met je?” jammert de vrouw, die zich niet meer meester is. Maar hij zwijgt en wijst slechts met een welsprekend gebaar op het spinnewiel.

„Vrouw,” stamelt hij, na langen tijd, „vrouw, zie je dan niet, het loopt, het loopt, al...”

„Ja,” murmelt zij, sussend, zonder te begrijpen, „ja zeker, het loopt.”

Dan grijpt zij het spinnewiel en zet het recht, zonder dat James het haar belet. Zij spint weer en troost het schreiende kind met zachte woordjes.

Hargreave staat nog steeds op dezelfde plaats, zijn vingers tasten in de leegte, zijn voorhoofd is gefronst en hij blijft in gedachten verzonken, totdat zijn vrouw het werk staakt en het kind naar bed brengt. Nu zet zij James zijn avondeten voor; hij raakt het niet aan. „Als ik,” fluistert hij plotseling en kijkt haar koortsachtig aan, „als ik het ding eens bouwde, dat ik voor me zie?”

„Wat wil je bouwen?” vraagt de vrouw. De nuchtere toon van haar stem brengt hem tot zichzelf. Hij schrikt van zijn gedachten. Waarheen zal zijn hersenschim hem voeren?

„Vrouw,” zegt hij nu, voorzichtig naar zijn woorden zoekend, „ik weet iets, wat geen andere spinner in Engeland of waar ook weet. Ik weet, hoe een mensch in plaats van één draad een aantal draden tegelijk kan spinnen.”

„O God!” antwoordt de vrouw, anders niets. Zij spreekt die woorden vol zorg uit. Wie moet morgen aan den weefstoel gaan zitten en voor 't allernoodigste zorgen, als haar man zijn verstand heeft verloren en gaat droomen, gaat ijlen? Hij voelt het vijandige in haar stem, het maakt hem boos en hij roept haar toe: „Begrijp jij dan nog altijd niets? Heb je je oogen in je zak? Jenny heeft het spinnewiel omgegooid, maar toch werd de draad verder gesponnen! De spoel behoeft dus niet vast te zitten, zooals we altijd dachten, maar zij kan ook beweeglijk worden gesteld en heen en weer worden geschoven!” Maar de vrouw stamelde slechts: „Ja, ja. En wat verder?”

Hij springt op. De adem dringt moeilijk uit zijn borst. Er is een strijd in hem, een razernij. De vrouw zou hem willen helpen, maar weet niet hoe. „Doe

het niet!" roept zij, naar een ingeving van haar bezorgdheid. Zij voelt dat hem, dat hen allen gevaar dreigt.

Zij voelt het goed. Terwijl hij nu voor het bed van het kind staat, ziet hij twee wegen voor zich, die hij beide kan gaan. De eene is de grauwe weg van iederen dag, die als door een eeuwige schemering leidt — maar de tweede is anders, hij weet zelf niet hoe. Zijn hart klopt hevig en wild, als hij aan dien anderen weg denkt, dien hij op hetzelfde oogenblik zal inslaan, als hij besluit om het ding te bouwen, dat hij tastbaar duidelijk voor zich ziet. Dan zou hij geen wever meer zijn zooals de anderen, de honderden, de duizenden; uit de duistere schare der naamloozen zou hij uitsteken als een enkeling.

Hij wordt haast koud bij deze gedachte. Hij voelt, dat je warmer en zekerder kunt rusten in het bed van de onbekenden, in het domein van een armoede, die ongetelden met hem deelen. Hij voelt: de armoede van anderen helpt hem zijn eigen armoede te dragen en hij helpt anderen weer daardoor, dat hij zich in niets van hen onderscheidt. Maar als hij nu den anderen, den nieuwen weg inslaat?

"Doe het niet!" hoort hij zijn vrouw hem raden. Maar kan hij nog kiezen, kan hij nog terug? Hij weet nu, dat hij morgen niet meer aan zijn weefstoel zal zitten, maar dat hij aan het geheimzinnige ding zal bouwen.

"Vrouw," zegt hij, "het is ook daarom, dat ze niet meer werkeloos op het garen behoeven te wachten. Het zal niet lang meer duren, of er zal garen in overvloed zijn om de weefstoelen werk te geven." Hij peinst, hij glimlacht en dan worstelt het zich uit hem los als een kreet: "Voel je dan niet, vrouw, wat het beteekent, als je met je eigen hersens de menschen kunt helpen?"

Van zijn voorhoofd straalt een licht, waarvoor zij haar moede oogen moet sluiten. "God helpe ons," zegt ze alleen.

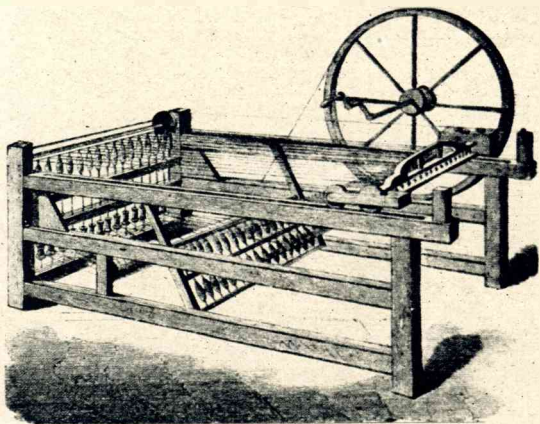
Maar hij gaat weer naar het kinderbed. Zijn ruwe hand strijkt over het blonde hoofd van het slapende kind. "Jij bent het, meiske," fluistert hij, "die hen helpt. Mogen ze het je beloonen. Het ding, dat ik ga bouwen, zal daarom ook naar jou heeten. Jenny-spinning zal het heeten..."

Hij herhaalt het woord telkens, vol teederheid. Het is de naam van zijn kind.

In een hoek van de kamer staat de Jenny-spinning, een spinbank met acht loodrecht staande spullen en een wiel; zij doet het werk van dertig tot veertig handspinsters, maar zij zou nog veel meer kunnen doen. In James Hargreave's hersens is het plan gereed van een verbeterde machine die het uitspinnen van honderdtwintig draden mogelijk zal maken, in denzelfden tijd en met dezelfde moeite, die tot nu voor een enkelen draad noodig was.

Het is avond. Er is een jaar voorbijgegaan sinds dien avond toen Jenny het spinnewiel omgooide; men schrijft nu het jaar onzes Heeren 1768. James Hargreave zit aan tafel met het hoofd tusschen de handen. Hoe meer hij overdenkt wat er gebeurd is, des te minder begrijpt hij het. Daar, in den hoek van de kamer, staat de Jenny-spinning. Zij doet wat zij beloofde, en zij zou nog meer kunnen doen, nog veel meer, maar het is toch alles anders gegaan.

Sinds hij niet meer weeft, maar dag en nacht aan zijn modellen knutselt, zijn ze nog armer geworden dan zij waren. Zij leven nu uitsluitend van wat de



De oorspronkelijke spinmachine van den uitvinder James Hargreave, die ze, naar zijn jongste kind, den naam gaf van „Jenny”. De uitvinding bracht de Engelsche katoenindustrie miljoenen winst op, maar de uitvinder James Hargreave stierf in 't gekkenhuis.

vrouw met spinnen verdient. Maar dat heeft James vooruit geweten en ook zijn vrouw heeft het vermoed. Niet de drukkende armoede, de bittere nood zijn het onverwachte, het verschrikkelijk-nieuwe in zijn leven. Het is iets anders...

Daar komt de vrouw de kamer binnen en gaat aan het werk. James bemerkt, dat ze iets op het hart heeft, maar dat ze er niet mee voor den dag wil komen. Hij vraagt haar wat er is. Eerst schudt ze zwiingend het hoofd; tranen, die ze wil terugdringen, springen haar in de oogen. Met de tranen komen de woorden: melk wilde ze hebben voor Jenny en er is geen geld in huis. Toen ging ze naar Smith, naar haar buurvrouw, die haar altijd helpt als er niets in huis is. Maar juffrouw Smith deed zoo eigenaardig. „Geen melk meer voor jou!” zei ze norsch, met samengeknepen lippen en ze wou weer in huis teruggaan. „Maar ik hield haar staande,” vertelt juffrouw Hargreave, „ik vroeg haar, wat zij toch tegen mij had. Juffrouw Smith keek angstig naar de kamer, waar haar man zat te eten en wilde eerst niets zeggen. Toen fluisterde zij mij toe: Ik mag nu ook niet meer met je omgaan. Smith heeft het verboden. En daarom kan ik je ook niet meer met melk helpen.”

„En waarom?” vraagt Hargreave met een ondoordringbaar gezicht.

Juffrouw Hargreave antwoordt met een gebaar; zonder woorden wijst zij op de Jenny-spinning.

„En waarom?” herhaalt James Hargreave, iets zachter dan den eersten keer.

Dan snikt de vrouw: „Zij zeggen allemaal, dat jij hun vijand bent, de vijand van de spinsters. Zij zeggen, dat jouw ellendige machine haar het brood uit den mond zal nemen. Dat zeggen zij. Ik kan het niet helpen!”

Daar is het weer, het ongrijpbare, het verschrikkelijke, dat begon op den dag, toen Hargreave zijn bureu uitnoodigde, om zijn Jenny-spinning te komen kijken. Stom stonden zij allemaal, tot plotseling een oude spinster vroeg: „En wat gebeurt er met ons, Hargreave, als jouw machine in de plaats van onze armen komt en ons werk waardeloos maakt?”

Dat was het begin. Eerst lachte Hargreave; hij praatte met ieder afzonderlijk en maakte duidelijk, dat zijn machine nieuw werk schiep en daardoor brood. Alleen de wevers knikten daarbij, maar ook zij een beetje wantrouwend. De spinsters en haar aanhangers trokken direct booze gezichten, fluisterden onder elkaar en verlieten kort daarop koppig James' huis.

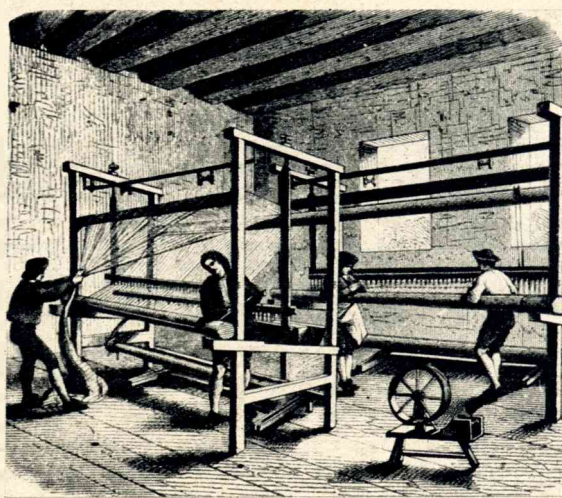
Juffrouw Hargreave kreeg het 't eerst te merken: den volgenden dag sprak geen spinster haar meer op straat aan. En weldra toonden ook de wevers zich vijandig, de wevers, die van de Jenny-spinning toch slechts voordeel zouden kunnen hebben! Maar de wevers kozen den kant van de spinsters en haar aanhang. Een muur van wanbegrip, laster en haat zag James voor zich. Hij weet al lang geen raad meer — dagen lang zit hij aan zijn tafel en tobt. Maar hij vindt de fout niet.

„Wat moet er van ons worden,” vraagt juffrouw Hargreave nu, „van ons en van het kind?”

Dieper zinkt James' hoofd tusschen de steunende armen. Ook hij weet niet, wat er van hen moet worden. Want hij begrijpt de menschen niet meer. Waarom laten ze hem niet ten minste den tijd, dien hij noodig heeft om hun te bewijzen, dat zijn Jenny-spinning hun tienmaal zooveel werk en inkomsten kan geven als het armzalig gestumper van hun handen? Maar zij geven hem dezen termijn niet; zij hebben hem uit hun kring gestooten. Als een vogelvrijverklarde woont hij tusschen zijn bureu, zijn vrouw is het onder de vrouwen, zijn kind onder de kinderen... Is hij dan toch den verkeerden weg gegaan? Hij staart voor zich heen.

Hij begrijpt het niet, hoelang hij er ook over tobt. Hij is zoo moe, hij zou willen slapen. „Morgen,” zegt hij, „morgen, vrouw. Misschien zal ik morgen raad weten.” Maar dat is geen troost voor hen, die uit hun leven opgejaagd worden. Zij heeft een dof voor gevoel, dat zij nooit meer vrede zal vinden en toch kan zij niets tegen den wil van den man, die haar dikwijls hard lijkt om er bang voor te zijn. Waarom geeft hij niet toe? Waarom laadt hij bij alle andere moeilijkheden nu ook nog den haat van de heele wereld op haar zwakke, moede schouders? Diep zucht zij, terwijl zij nu naar de tafel gaat en kruimels in haar schoot verzamelt, haar schort dat nog nat van tranen is.

Plotseling luistert zij. De huisdeur is opengedaan en nu hoort zij mannen in de gang. James Hargreave is nauwelijks opgestaan, of de kamerdeur wordt ruw opengestooten en een troep mannen komt binnen.



Een weefstoel uit de zeventiende eeuw.

James kent hen allen. Smith, zijn buurman, is hun aanvoerder. Het zijn de mannen en broeders van de spinsters; er zijn ook een paar wevers bij. Niet begrijpend staart Hargreave in het gezicht van Smith, dat tegelijk verlegen en vastbesloten is.

„Wij komen om dat daar,” zegt Smith direct en wijst op de Jenny-spinning. „Dat moet weg en wel onmiddellijk, want wij willen het niet langer dulden!” De anderen betuigen hun instemming, eerst zachtjes, dan luider. Ten slotte worden de kreten rumoerig en zoo dreigend, dat juffrouw Hargreave ervoor naar de keuken vlucht, waar Jenny slaapt. Hargreave treedt onwillekeurig een paar schreden terug. Nu staat hij voor zijn werk. „Laat je toch zeggen, mannen...” begint hij, maar Smith onderbreekt zijn woorden.

„Er is nu genoeg gezegd en gesproken, Hargreave,” geeft hij hem ernstig te kennen. „Wij hebben onder elkaar besloten, dat dat ding daar, je machine, moet sterven, opdat wij in leven kunnen blijven. En dat is naar mijn meening niet te veel gevraagd, omdat wij menschen zijn, en dat ding daar iets dood is. Dat hebben wij besloten en daarbij blijft het — daarover valt niet meer te praten. Wij zijn gekomen, Hargreave, om je te vragen, of jij het zelf doen wilt, of dat wij het doen moeten.”

„Wat moet ik doen?” roept Hargreave, tot wien de bedoeling als een bliksemschicht doordringt en die de handen beschermend uitspreidt.

„Je moet een bijl nemen en het kapot maken,” antwoordt Smith rustig. „want het doet geen goed.”

„Nooit!” Hargreave roept het en weet, dat hij niet zou kunnen doen, wat de mannen van hem eischen; dat hij liever zelf zou willen sterven dan de hand aan zijn werk slaan. „Jullie zijn moordenaars!” krijst hij, „idioten en moordenaars!”

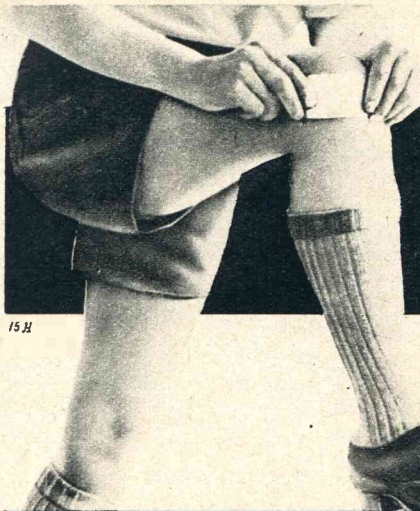
Het is, alsof de wanden het woord terugwerpen. „Moordenaars!” snert het nu van alle kanten op hem toe, armen strekken zich naar hem uit, vuisten ballen zich en heffen zich om toe te slaan. Zij dringen op hem af. Nog staat James, hij ziet zijn vrouw doodsbalek in de deur verschijnen, het heftig schreiende kind op den arm. Hij voelt harde slagen op zijn lichaam, hij slaat terug. Dan valt hij op den grond. Zelfs de genade van een bezwijming wordt hem niet gegund. Hij bloedt uit een hoofdwond, maar het bloed stroomt terzijde en hindert zijn blik niet. James ziet en hij begrijpt wat er gebeurt. Met bijlen, die ze meegebracht hebben, slaan ze zijn machine, zijn Jenny-spinning, kapot. En andere mannen, die zonder wapenen kwamen, trappen de stoelen in de kamer stuk en slaan er met de stoelpooten op los.

James Hargreave bloedt, hij kan het hoofd niet meer bewegen, maar zijn hersenen werken koortsachtig. De Jenny-spinning, die in den hoek stond, is er niet meer: zij hebben haar vernietigd. Maar de andere Jenny-spinning in zijn hoofd, die leeft en die kunnen zij niet kapot slaan. „Ik zal haar opnieuw opbouwen!” roept James den mannen uitdagend toe.

„Dan zullen wij jou doden, Hargreave,” antwoordt hem een hunner, somber en vastbesloten. Verder spreekt geen der mannen nog een woord. Met vaste schreden gaan zij de kamer uit, geen blik hebben zij over voor de ruïne van de machine en voor den bloedenden man op den grond.

„Ik zal haar weer opbouwen!” fluistert James. Dat moet hij zeggen, dat moet hij kunnen hopen, anders zou hij nu met zijn werk sterven. Zijn vrouw knielt naast hem met water en linnen. „Je zult het niet doen?!”

„Ik zal het wel doen,” glimlacht hij terug. Ja, hij



**Verzorg kleine
verwondingen met**

Hansaplast
„elastisch”
Snelverband

U voorkomt daardoor infectie en
ondervindt geen hinder meer
van de wond, noch belemme-
ring in Uw bewegingen. Zorg
er dus steeds voor een
pakje bij U te hebben.

Verkrijgbaar vanaf 15 Cent. — Reisverpakking 35 Cent.

Vaar grage lezers!

De HOLLANDSCHE BIBLIOTHEEK heeft nog in voorraad:
INGENAID (224 pag. à 17½ ct. per ex.)

- | | |
|--|------------------------------|
| 101 DE MAN IN HET WAGENTJE..... | E. J. Rath |
| 102 EEN VERMOGEN DOOR BLUF..... | Samuel Field |
| 103 HET HUIS BIJ DE RIVIER..... | Mrs. C. N. Williamson |
| 104 HET PARADIJS-GEHEIM..... | J. S. Fletcher |
| 105 NUMMER ZEVEN..... | Ida A. R. Wylie |
| 106 HET WESTEN ROEPT..... | Paul Evan Lehman |
| 107 GISELA'S GROOTE LIEFDE..... | Werner E. Hintz |
| 109 EEN ONGELIJKE STRIJD..... | Hans Heuer |
| 110 EEN MOEDERLOOS MEISJE..... | Patricia Wentworth |
| 111 CHARLOTTE OP GLAD IJS..... | E. J. Rath |
| 112 FRAN VINDT EEN MEDAILLON..... | Rob Eden |
| 114 HET SPROOKJESKASTEEL..... | Anne Duffield |
| 115 PENSION MARIE LOUISE..... | Walter Sawitzky |
| 118 DE FATALE GELIJKENIS..... | Walter Sawitzky |
| 119 MARIPOSA..... | Jackson Gregory |
| 120 DRIE KINDEREN EN EEN VRIJGEZEL..... | Edmund Sabott |
| 121 CHOCOLADE EN LIEFDE..... | Werner Scheff |
| 122 PHILIP EN CARLA..... | Grace Livingston Hill |
| 125 HENNE BARTH'S GROOTE BEPROEVING..... | L. Küchler |
| 126 DAPPERE LORE..... | Else Marquardsen-Kamphöfener |
| 127 RITA EN HAAR KAPITEIN..... | Axel Rudolph |
| 131 EEN COMLOT IN HET WILDE WESTEN..... | W. C. Tuttle |
| 133 EEN PILOTE VERLIEFD..... | Ann Lee |
| 134 LIEFDE IN DE BERGEN..... | Andre Mairock |
| 135 HET HART OVERWINT..... | Karl Unselt |
| 139 TWEE VROUWEN OP REIS..... | Arthur Applin |
| 140 RUBBER, LIEFDE EN HUWELIJK..... | W. Erkenwald |
| 141 DE GEHUURDE ECHTGENOOT..... | Florence A. Kilpatrick |
| 142 HET LIED DER WILDERNIS..... | William Byron Mowery |
| 143 IN DEN GREEP VAN LAN CHAO-TAO..... | Frank L. Packard |
| 144 MARGY VAN DE J.P..... | Peter Field |
| 145 VLAMMEN IN DEN NACHT..... | Axel Rudolph |

Bestellingen kunnen geschieden bij ons hoofdkantoor, onze agenten
en bezorgers en bij den boekhandel. Toezending per post geschiedt
alleen na ontvangst van het verschuldigde bedrag per postwissel,
in postzegels of door storting op onze girorekening. — Bij
te voegen voor porto: 1e 4 ex. 5 ct. per ex., daarna 2½ ct. per ex.

HOLLANDSCHE BIBLIOTHEEK

Annonces betreffende

Geneesmiddelen en Geneeswijzen

worden in dit blad slechts opgenomen, indien
zij vooraf voorzien zijn van het stempel „Geen
bezwaar” tegen de plaatsing, afgegeven door
de Commissie van Contrôle op de Aanprijzing
van Geneesmiddelen en Geneeswijzen, waar-
van het Secretariaat is gevestigd: Segbroek-
laan 33, 's-Gravenhage.

glimlacht. Hij is zich op dit oogenblik
niet heelemaal meester. Hij meent, dat
hij zweeft. Hij voelt zich zoo licht,
alsof met zijn bloed al het zware en
drukken uit hem wegvloeit.

De schrijver gaat fluitend het som-
bere huis, het armenhuis van Notting-
ham, binnen. Hij laat zich bij het
hoofd der inrichting aandienen, wordt
onmiddellijk ontvangen en legt dezen
zijn verzoek voor: hij verzamelt stof
over sociale onderwerpen, het publiek
leest dat graag; hij zou graag door het
armenhuys van Nottingham geleid wor-
den, misschien zijn zijn indrukken tot
een pakkend artikel te verwerken.

Het hoofd glimlacht geveild. Maar
hij drukt zijn vrees uit, dat de bezoeker
teleurgesteld zal worden. Het armen-
huys van Nottingham bergt weinig
bezienswaardigs: 'n paar arme duivels,
de een wat meer, de ander wat minder
bij zijn verstand, ofschoon — en hier
moet de directeur luid lachen — alle-
maal met een uitstekenden eetlust.

Zij gaan door de zalen. De schrijver
spreekt hier en daar met een grijsaard
en maakt notities. Maar hij is inderdaad
teleurgesteld als iemand die tusschen
keien tevergeefs naar diamanten zoekt.
Het is zoo gewoon, wat hij daar hoort,
dat iemand arm geboren is, arm geleefd
heeft en arm zal doodgaan. Hij bergt
zijn notitieboekje op en luistert eigenlijk
meer uit beleefdheid naar de verkla-
ringen van den directeur, die de deuren
der kamers voor hem opendoet.

Weer opent de gids een deur en de
schrijver werpt een onverschilligen blik
op de steeds eendere inrichting: een
brits, een tafel, een stoel... maar
wacht eens, in den hoek van het vertrek
ziet hij een eigenaardig toestel. Een
wiel steekt uit 'n geraamte van stangen
en spoelen. De nieuwsgierigheid van den
schrijver is gewekt, hij treedt naderbij
en ziet nu een ouden man aan tafel
zitten, die de lippen beweegt, alsof hij
bidt.

„Hargreave,” zegt het hoofd van het
armenhuys, en tikt met zijn wijsvinger
veelbeteekenend tegen het voorhoofd.

„Hargreave?” herhaalt de schrijver,
maar de naam zegt hem niets.

„Hij verbeeldt zich, dat hij een uit-
vinder is, een genie!” glimlacht de
directeur. Ook de schrijver glimlacht
en loopt op het toestel toe; hij heeft
een beetje verstand van die dingen,
want hij heeft een boek over uitvinders
geschreven. En plotseling moet hij hard
lachen. „Kijk eens,” roept hij, „een
Jenny-spinning! Al is het dan ook
primitief diletantenwerk!”

Daar luistert de grijsaard aan zijn
tafel, hij staat op en strompelt naderbij.
In de vele rimpels van zijn verwoest
gezicht komt iets als een glimlach,
een merkwaardig trekken en branden.

„Jenny-spinning!” lispelt hij, en er
komt leven in zijn doode oogen. Hij
heeft een naam gehoord en het is alsof
de vertrouwde klank van het woord
nog een laatste maal de nevelen ver-
scheurt, die om zijn bewustzijn liggen.

„Hoe kom je daaraan?” vraagt de
schrijver hem.

„Hij heeft het model zelf gebouwd,”
neemt de directeur het woord. „Hij liet
ons niet met rust, voor we hem het
noodige materiaal verschaft hadden.”
Hij haalt de schouders op.

„Het is merkwaardig,” zegt nu de
schrijver, „iedereen kent de Jenny-
spinning, en toch weet men niet, wie
haar eigenlijk voor 't eerst gebouwd
heeft.”

„Ik heb haar het eerst gebouwd!”
zegt de grijsaard. De directeur lacht,
ook de schrijver wil lachen, maar het
gelukt hem niet. Er is iets dwingend in
de stem van den grijsaard. Neen, deze

man liegt niet, hij praat geen onzin.
Daar zit wat achter. „Vertel eens!”
vraagt de schrijver en hij vergeet in
zijn opwinding zelfs zijn notitieboekje
te voorschijn te halen.

En de grijsaard vertelt. Van een
meisje, dat eens een spinnewiel om-
gooide, van een ziek, armoedig meisje,
dat stierf. Van een vrouw, die spon tot
haar doodsnuur gekomen was, die nog
bij het uitblazen van den laatsten
adem haar vingers krampachtig in de
houding hield, alsof zij een draad spoon.
En van een machine vertelt de grijsaard,
waar de menschen aanstoot aan namen.
Zij werd door de buurlieden vernield.
hij bouwde een nieuwe. Maar nogmaals
drongen ze zijn huis binnen en maakten
zijn model kapot. Hij zelf redde nauwe-
lijks het veege lijf. Hij vluchtte naar
Nottingham en begon nog eens van
voren, af aan.

Hier behoefde hij ten minste niet bang
voor zijn leven te zijn, de overheid
beschermd zijn werkplaats. Alles scheen
nu te gelukken: de wevers kwamen
bij hem, prezen de Jenny-spinning en
wildten graag alles van de machine te
weten komen, hoe zij werkte, wat haar
doel was en hoe zij gebouwd werd.
Hargreave vertelde hun bereidwillig,
wat zij wilden weten, overgelukkig, dat
men hem niet meer als een vijand der
wevers beschouwde. Weken gingen
voorbij, voor hij er achter kwam, dat
de wevers zijn machine nabouwden. In
zijn vreugde over de dagelijks toe-
nemende belangstelling der Notting-
hamsche wevers voor de Jenny-spinning
was Hargreave vergeten, zich een vrij-
brief voor zijn werk te laten uitreiken.

„Ik heb processen gevoerd,” zegt de
grijsaard gelaten, „zoo veel processen...
ik heb ze allemaal verloren. Want,
meneer, ik was arm. En de anderen, die
mij bestolen hadden, zij waren rijk ge-
worden door mijn Jenny, mijn kleine
Jenny...” De grijsaard staart een
oogenblik voor zich heen. Dan gaat hij
naar zijn model, strijkt er met trillende
hand overheen en fluistert: „En zij is
flink, mijn kleine Jenny. Er zou menige
harde daalder met haar te verdienen
geweest zijn...”

„Menige daalder zeg je?” roept de
schrijver en hij slaat zijn handen boven
zijn hoofd in elkaar. „Man, oude man,
weet je dan niet wat er in de wereld
gebeurt?” Hij wendt zich tot den
directeur en vertelt opgewonden: „Over
een paar daalders spreekt deze dwaas
en hij weet niet, dat de omzet van
katoenweefsels voor den Engelschen
handel tegenwoordig een jaarlijksche
inkomst van achthonderd millioen
daalders beteekent.”

Weer keert hij zich naar Hargreave.
Maar die zit nu ongeïnteresseerd aan
zijn tafel, met doode oogen, en hij
heeft alles vergeten.

De schrijver is heelemaal overstuur.
Hij zal de wereld vertellen, dat de
uitvinder van de Jenny-spinning in het
armenhuys van Nottingham woont en
er het genadebrood eet. Hij zal Engeland
het bericht geven van een zijner
grootste mannen, hij alleen. Hij wil weg.
Geen blik heeft hij meer over voor
den ouden man, die de lippen beweegt
alsof hij bidt, geen blik meer voor de
armzalig-primitieve machine in den
hoek van de kamer. Hij schudt den
directeur zoo stevig de hand, dat deze
een pijnlijken kreet niet kan onder-
drukken, en hij roept: „Dank u wel! En
ik beloof u, dat alle Engelse kranten
uw naam zullen publiceren.”

De schrijver heeft woord gehouden.
Maar enkele dagen voor Engeland
hoorde, wie de uitvinder van de popu-
laire Jenny-spinning was, stierf James
Hargreave krankzinnig in het armen-
huys van Nottingham.



HARE MAJESTEIT KONINGIN WILHELMINA

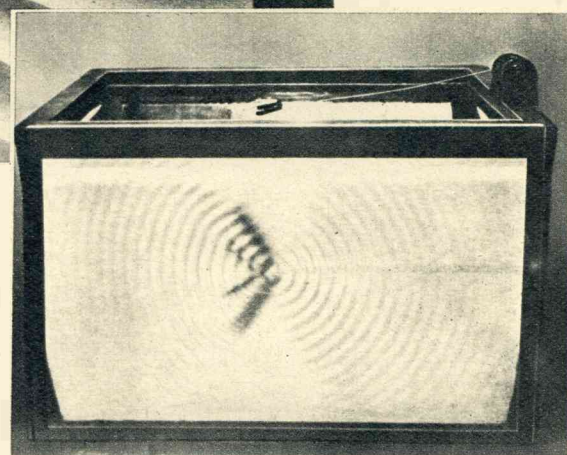
De laatste opname van onze geëerbiedigde Landsvrouwe door den fotograaf Godfried de Groot

Hoe de opheffing van het richteffect door den „klankverstrooier” geschiedt.



een electromotor kan men aan dit technische „schrijverke” alle gewenschte trillingen geven, die in het water langere of kortere golven veroorzaken.

Door dit vernuftige apparaat kan men nu duidelijk waarnemen, hoe bij een bepaald trillingsgetal een sterk richteffect optreedt. Zoodra men echter een wigvormigen reflector in het midden van het houten staafje plaatst, dan blijkt het richteffect plot-



De rimpeltank.

NIEUWE TECHNISCHE WONDEREN BIJ PHILIPS

Het „schrijverke” in de rimpeltank

Bij het jaarlijksch persbezoek aan de groote Philipsfabrieken te Eindhoven werden weerom nieuwe technische wonderen en diverse verbeteringen, op 't gebied der radio-telefonie en televisie, gedemonstreerd.

Er was bijzonder veel interessants te aanschouwen in de diamantboorderij, waar de z.g. treksteendiamanten, ten behoeve der gloeidraden, worden vervaardigd, in de philitefabriek, waar de radiokasten fraai „bekleed” worden en in het Röntgenlaboratorium, waar we de ingenieuze toestellen in werking zagen voor het splitsen van atomen, met het doel, kunstmatige radioactiviteit te verkrijgen.

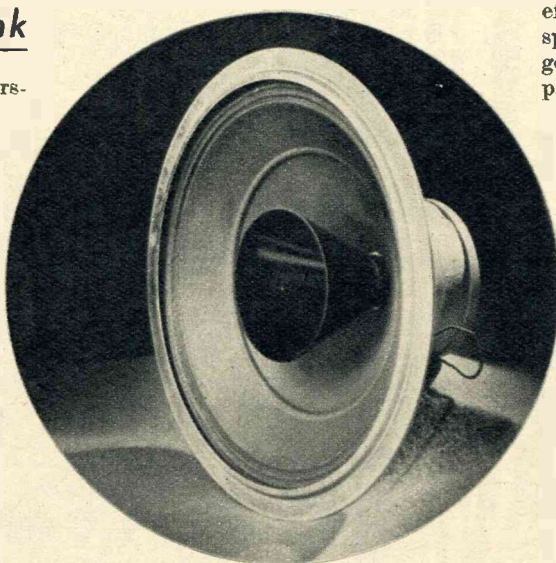
Uit het vele interessante geven we hier een bekende geïllustreerde inleiding over het „schrijverke” (watertorretje), den z.g. klankverstrooier in de nieuwe Philips-luidsprekers.

Het is een bekend verschijnsel, dat de weergave van een radiotoestel het beste is, als men zich niet te dicht bij het toestel en recht tegenover de luidsprekeropening bevindt. Men hoort dan veel meer hoge tonen dan terzijde van het toestel. Dit merkwaardige verschijnsel vindt zijn oorzaak in het feit,

dat elke luidspreker voor hoge tonen een sterk richteffect vertoont. De luidsprekerconus werkt voor geluidsgolven boven een bepaalde toonhoogte als de spiegel van een autolantaarn, die het licht van de lamp tot een bundel vereenigt. Het gevolg hiervan is, dat men ófwel te veel hoge tonen hoort, als men zich recht tegenover het apparaat bevindt, ófwel te veel lage tonen, wanneer men zich naast het apparaat bevindt.

Om van den aard van het luidspreker-richteffect een juist begrip te krijgen, werd door de geluidsingenieurs in het Philips-laboratorium 'n interessant toestel geconstrueerd, waarmee men de gedragingen der luidsprekertrillingen met watergolven kan nabootsen. Mede dank zij de ervaringen met deze z.g. „rimpeltank” is men er dan ook in geslaagd, het typische hinderlijke richteffect bij luidsprekers bij de nieuwe Philips-toestellen geheel op te heffen.

Deze rimpeltank is een langwerpige bak met glazen bodem, waarop zich een waterlaagje bevindt. Onder de glasplaat is een spiegel schuin opgesteld, die het van boven door het water vallende licht op een scherm projecteert. Iedere golfbeweging van 't water kan op deze wijze op het scherm gezien worden. In het water bevindt zich een houten staafje, dat denzelfden vorm heeft als een luidsprekerconus. Door

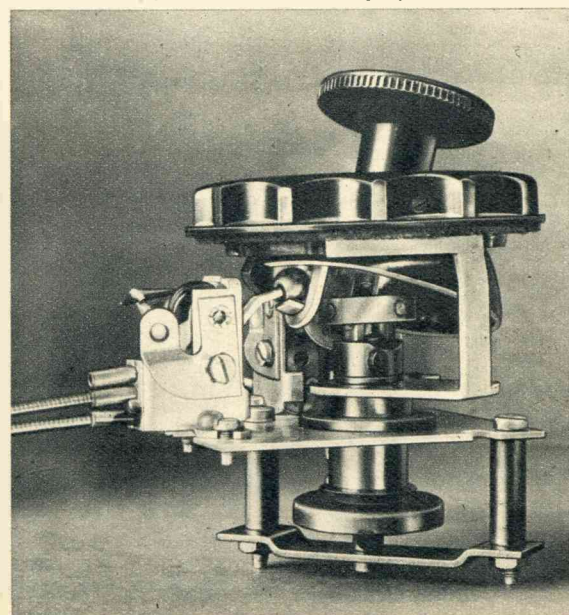


Een luidspreker met „klankverstrooier”.

seling geheel verdwenen te zijn. Het „schrijverke” doet nu op alle frequenties mooi gelijkmatige golven ontstaan.

Deze laboratorium-proeven hebben ertoe geleid in de nieuwe Philips-luidsprekers een philitekegel aan te brengen, „klankverstrooier” genaamd, die het richteffect volkomen opheft en de weergave van het apparaat, waar ook beluisterd, een gelijkmatigen klankrijkdom geeft.

En dit is de z.g. „denkende knop”, een bedieningsautomaat, waardoor een foutieve instelling der regelorganen niet meer mogelijk is.



OP DE BOSSCHE „M E R T”

Vóór het indrukwekkende Raadhuis en rond het beeld van „Jeroen” spelen zich de levendige markttafereelen, in Den Bosch, af. Tallooze tentjes staan er opgericht en daartusschen en omheen is het een geregelde wemeling van marktbezoekers. Bloemen brengen kleur en fleur en de groenten prijken er aantrekkelijk! Pientere marktvrouwtjes en kwieke koopers en verkoopers voeren rappe gesprekken en trachten elkander soms „te wijs” af te zijn. Wij richtten het fotografisch „oog” op de prettige marktdrukke en geven hierbij de beelden van het altijd interessante beweeg der Bossche „Mert”.



„Doar hebde weer zoo'n kiek-vent!”

De marktmeester en het marktvrouwtje.



Het gesprek op de markt.



Mooie gladiolen.



Het statige Raadhuis als achtergrond van de Bossche „Mert”.



OSCAR BACHIGALOUPI TOURNIAIRE



Bij het veertigjarig jubileum van een Nederlandschen acteur met een Fransch-Russischen naam

Het was een rare geschiedenis daar in het bosch. De wereld kwam er op haar kop te staan; er moest zwaar getooverd worden, want de gekste dingen waren er mogelijk en de menschenkinderen, die er rondwaarden, noemden nu zwart, wat zij een oogenblik vroeger voor wit uitgemaakt hadden. De liefde zelf kwam er in de war; daar liepen bijv. Hermia en Lysander, die op elkaar verliefd waren, hetgeen niet overeenkwam met de wenschen van Hermia's vader, die zijn dochter n.l. getrouwd wilde zien met Demetrius, die weer vurig bemind werd door Helena, waarmede deze zich een droevig leven had bereid, daar Demetrius zijn hart had verpand aan Hermia en niets ongedaan liet om Helena te ontloopen. Deze ingewikkelde geschiedenis werd in het bosch nog moeilijker, want daar sloop een vlugge schalk rond, die het plezierig vond alles in de war te sturen, zoodat Helena plotseling twee aanbidders had en Hermia alleen werd gelaten. Het mooiste kwam echter, toen Titania, die als koningin heerschte over de elfen, dooddelijk verliefd werd op een zekeren Spoel, een wever met een ezels-

kop — niemand wist, hoe dat nu weer zoo plotseling in z'n werk was gegaan. Enfin, Titania praatte heel lieflijk tegen Spoel, en wat zou de man-met-den-ezelskop anders doen dan het zich laten welgevallen? Edoch, het was een diepe ontgoocheling toen de prettige episode voorbij was en Spoel tot de ontdekking kwam, dat hij zich als een idioot had aangeesteld. Hij vertelde het aan zijn vrienden, ofschoon hij zich verschrikkelijk geneerde, en als u nu wilt weten, hóe erg hij zich geneerde, dan moet u gaan kijken, wanneer Oscar Tourniaire de rol van dezen Spoel speelt in de „Midzomernachtdroom”. In deze beroemde sprookjesachtige fantasterij van William Shakespeare geeft hij een der fijnste en amusantste stukken komisch tooneel van deze eeuw, voorzoover wij die achter den rug hebben.

De schouwburgbezoeker komt dan dadelijk met een andere herinnering: jonker Andries Bibberwang. Inderdaad, wie dat gezien heeft, vergeet nooit, hoe Tourniaire dan met jonker Tobias Hikkenburg converseert en met een allermalst loopje de trap afglibbert. Zijn rol in „Grompie” mag evenmin ver-

geten worden; al is 't vele jaren geleden, nóg zien wij hem binnenkomen als den droegen huisknecht, de stijve houterigheid in persoon, die met een gedistingeerd tikje zijn meester uit het middagslaapje laat ontwaken, waarop Grompie gromt: „Sla me niet!” En Schimek! En vader Doolittle in Pygmalion! En de koetsier in „Ferdý's bekeering”, waarin hij zijn jubileum gaat vieren!

Ja, Oscar Bachigaloupi Tourniaire gaat jubileeren. Op 6 November van dit jaar zal de Stadsschouwburg te Amsterdam van stallet tot schellinkje gevuld zijn om hulde te brengen aan een acteur, die alle reden heeft om een jubileum te vieren.

De feestdatum valt eigenlijk vroeger, want op 1 September 1897 speelde hij zijn eerste rol, Raphael in „Vrienden van ons” van Sardou, bij de Koninklijke Vereeniging onder „Pa” de Leur. Als eigenaardige bijzonderheid moet vermeld worden, dat juist dertig jaar eerder zijn vader den eersten keer optrad, zoodat op 1 September 1937 de naam Tourniaire zeventig jaar aan de cultuur van het Nederlandsche tooneel is verbonden.

Alle reden dus voor een interview. Doch zoo terecht er ongetwijfeld veel aandacht aan het veertigjarig tooneeljubileum van Oscar Tourniaire besteed zal worden, zoo lastig is een journalistiek bezoek aan den acteur. 't Is een karwei om hem te interviewen, ofschoon de ontvangst in het huis met de portretten van dr. Royaards en de schilderijen van Louis Saalborn allerprettigst is; de tooneelspeler en zijn echtgenoot verstaan de kunst der gastvrijheid met evenveel eenvoud als charmante vriendelijkheid, maar de jubilaris is te bescheiden. Hoeveel rollen zijn er niet gespeeld in veertig jaar; hoeveel roemrijke creaties zijn er niet gemaakt in dien tijd; hoeveel gekke avonturen en rare ontmoetingen hebben die jaren niet opgebracht; hoe dikwijls is er niet gespeeld in malle en vreemde omstandigheden, waarover het later wel grappig vertellen is, maar die op het oogenblik zelf toch erg lastig en vervelend kunnen zijn; hoeveel moois en minder aangenaams kan het bedrijvige leven van den tooneelspeler in veertig jaar niet opleveren? Allemaal waar, meent Tourniaire, maar: „Ik heb op zekeren dag mijn eerste rol gekregen, zooals ik u al verteld heb; eigenlijk was 't mijn eerste rol niet, want drie jaar vroeger had ik al op het tooneel gestaan, als clown. Maar goed, in 1897 viel het echte begin; die eerste rol was niet mijn laatste; ik bleef spelen, en nu doe ik 't veertig jaar. Dat is alles; veertig jaar comédie gespeeld, hè? Wat zul je daar meer van zeggen?”

De bezoeker vindt, dat er heel veel van te zeggen is. Ten slotte is dit toch Oscar Tourniaire, een sieraad van ons tooneel, zoo iemand van wien men zegt: een pracht-acteur, niet? Zegt men, de „men” van de schouwburgzaal, er niet meer van? Over 't algemeen niet; alleen „n pracht-acteur, die Tourniaire”, en daarmede is dan bedoeld dat hij een voorname plaats inneemt in de eerste rijen van het Nederlandsche tooneel, dat op zoovele knappe talenten steunt. Daarmede moet dan ook gezegd zijn, dat hij een veelzijdig acteur is. Slaat u eens den tekst van zijn beroemde Shakespeare-rollen op; 't is natuurlijk grappig en geestig en erg goed geschreven, maar als u 't zelf hardop leest en u hoort 't 's avonds van Tourniaire, dan ontdekt u, dat er toch veelmeervandientekst te maken is; zóóveel, dat de heele zaal gnuift en prettig grinnikt en van harte een open doekje schenkt aan den kunstenaar, die dit bereikt met zoo weinig middelen.

Precies, zoo weinig middelen. Tourniaire kent zijn vak en beheerscht de techniek tot in het volmaakte, maar u merkt er natuurlijk niets van. 't Is alsof hij op de tram

In „Ferdý's bekeering”.





De hertog van Wurtemberg in „Süss, de Jood”.

„Onder dr. Royaards, nietwaar, mijnheer Tourniaire?”

„Precies.... Ach ja, Willem Royaards.... In 1911 ben ik bij hem gekomen. Ik had niet beter kunnen doen. Nog altijd heb ik het grootste respect voor hem; hij heeft mij een prachtige, een grootsche gelegenheid gegeven om mijn talent tot ontplooiing te laten komen.

Willem Royaards kan ik niet vergeten. Zoo'n figuur missen wij op het oogenblik, en ik vraag me af, wanneer er weer een leider van zijn grootte zal komen. Hij was de bezielende voorganger, die met zijn tooneelspelers deed, wat nu Mengelberg nog steeds met zijn Concertgebouworkest doet, tot roem van Amsterdam als muziekstad. Royaards leefde en vocht voor het tooneel, voor de kunst van het tooneel; onder zijn leiding beleefden wij een periode van hoogen bloei, en de vruchten ervan plukken wij nu nog. Want al onze groote acteurs zijn door hem gevormd.

Een ongeloofelijke werker, Royaards. Onvermoeid werd er gearbeid op de repetities; keer op keer werd er voorgespeeld, geschaafd aan een scène, aan een gebaar, een woord, totdat alle mogelijkheden van



„...maar, mannen, onthoudt dat ik een ezel ben: al is het niet opgeschreven, vergeet niet, dat ik een ezel ben”. (Brummel in „Veel leven om niets”.)

stapt, den Amsterdamschen Stadsschouwburg, ingang Marnixstraat, binnenwandelt en dan meteen het tooneel oploopt. En daar staat hij dan, als inspecteur van politie, officier of minister van Binnenlandsche Zaken, of als vader Doolittle in Pygmalion. U zult het zich wel herinneren, hoe hij bij den professor binnenkomt en met z'n langzamen, ietwat dóórknikkenden pas naar de canapé loopt om 'ns over zijn dochter te praten. „Heppu dat mijn hoore segge, petroon?” Zoo'n klein onderdeel van zijn rol zegt hij zoo goed, dat het jaren later nog in de ooren klinkt, evenals van vele andere rollen. Want we mogen den jubilaris niet vereenzelvigen met zijn wever Spoel en jonker Andries Bibberwang: daarmede zou men hem onrecht doen. Hij is een dier geboren tooneelspelers, die maar op de planken behoeven te staan om een figuur, welke dan ook, tot leven te brengen.

Maar de tooneelkunstenaar Oscar Tourniaire zelf zegt er alleen van: „Ik heb veertig jaar comédie gespeeld; meer niet, hè?”

De bezoeker kent intusschen het onderwerp wel, waarover desnoods uren gepraat zal worden, zelfs door Tourniaire met z'n simpele veertig-jaar-comédie-en-anders-niet. Een opmerking over het eerste optreden als Spoel in de „Midzomernachtdroom” is het begin.

„Dat was in 1916, in Arnhem....”

Als Diedrick van Haerlem in de „Gijsbrecht van Aemstel”.



Spoel, een wever in de „Midzomernachtdroom”, een der bekendste rollen van Oscar Tourniaire.

tekst, talent en werkkraft tot hun recht kwamen. De concentratie en de inspanning waren dan soms zoo zwaar geweest, dat de reactie bij de première niet uitbleef en je als tegenspeler wanhoopsangsten op het tooneel uitstond, zoo als hij er dan naast was. Bij de latere vertooningen kwam dat natuurlijk niet voor.

Was hij op de repetities niet spoedig tevreden met de resultaten, evenmin vond hij, dat het werk klaar was, wanneer de vertooningen eenmaal begonnen waren, en als de vijftigste opvoering op komst was, werd er weer generale repetitie gehouden, waarop geschaafd en verbeterd werd, of het een première gold. Ik vind het nog jammer, als ik er aan denk, dat hij in 1925, ontmoedigd en teleurgesteld, zijn werk moest opgeven.”

Er is een gedeelte aan Tourniaire's naam, dat niet algemeen bekend is. Welke betekenis heeft dat „Bachigaloupi”? De verklaring moet men zoeken in een ander gedeelte van Europa, in Rusland. Zooals men weet en zooals hier werd vermeld, is de vader van den jubilerenden acteur ook tooneelspeler geweest; oudere lezers hebben waarschijnlijk nog herinnering aan zijn spel en zullen ook weten, dat Oscar Tourniaire soms de rol van zijn vader overnam, wanneer deze ziek was. De grootvader, Ernst, leefde in Dordrecht, waar hij een manege had. Deze Ernst Tourniaire moest zich laten naturaliseeren als Nederlander, daar hij door zijn vader de Russische nationaliteit bezat. Zoo komen wij dus op den overgrootvader, die van geboorte, neen, geen Rus was, doch Franschman; zijn wieg stond in Grenoble. Vandaar naar Rusland is geen ongewone reis, voor iemand die een circus heeft; de Grenobler Tourniaire

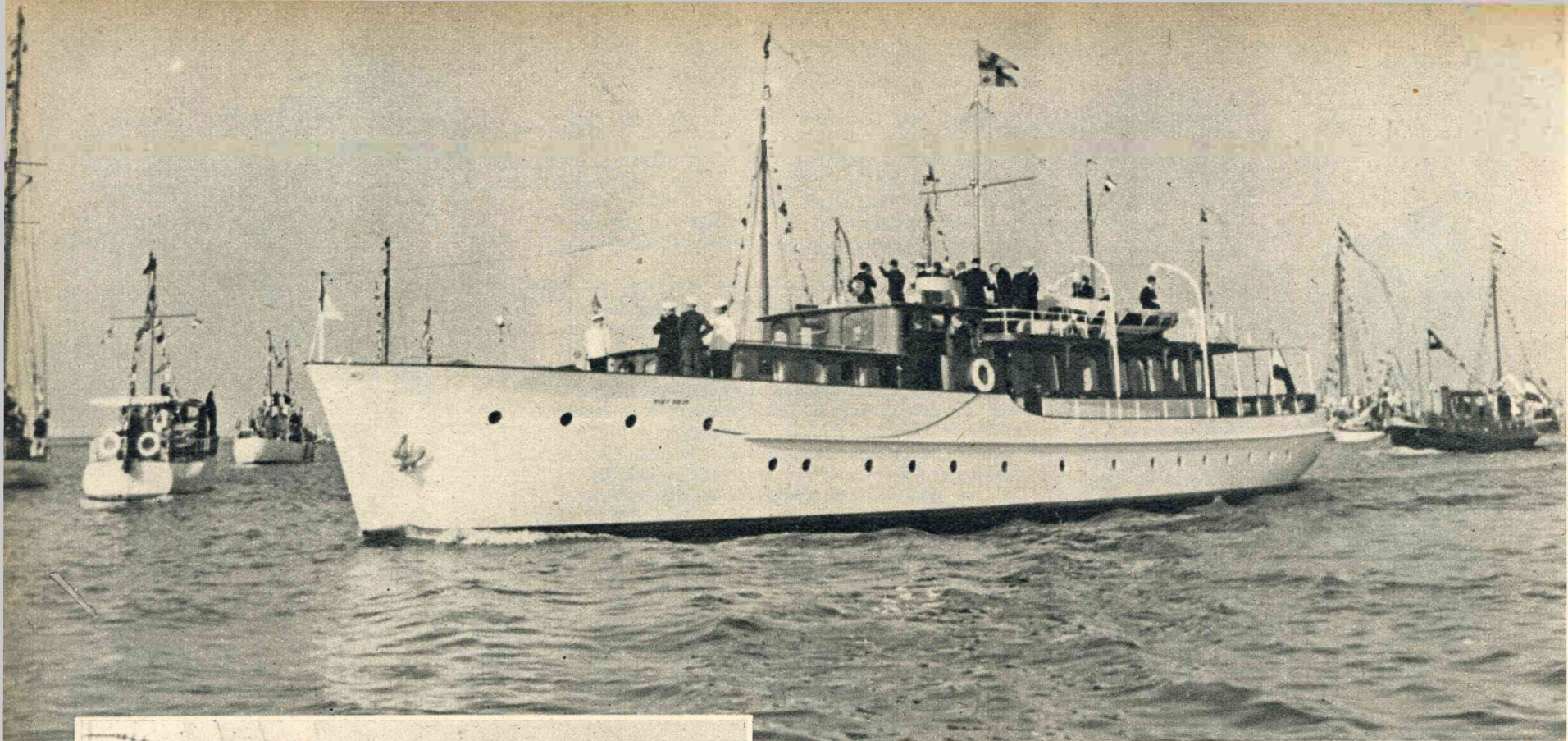


Johannes Zawadil in „De Familie Schimek”.

was n.l. circuseigenaar, in welke hoedanigheid hij naar Rusland trok. Daar werd hij door czaar Nicolaas II benoemd tot eere-stalmeester en in den adelsstand verheven; het recht van de naam-uitbreiding met Bachigaloupi behoorde erbij. Vooraf had hij zich natuurlijk laten naturaliseeren in Rusland.

Op deze wijze werden de Tourniaires van Fransen tot Russen en van Russen tot Nederlanders; de acteur, die zijn veertigsten tooneelverjaardag viert, blijkt dus brieven van adeldom te bezitten. Voorzooover dit onbekend was, géén nieuws is dit: dat Oscar Bachigaloupi Tourniaire in zijn rijke loopbaan andere brieven van adeldom heeft verworven, den adel dien men verkrijgt door geest en talent, en het dankbare, ingespannen gebruik daarvan. Daardoor verdient hij den eere-titel, dien men dikwijls te lichtvaardig schenkt: een groot kunstenaar van het tooneel.

H. A.

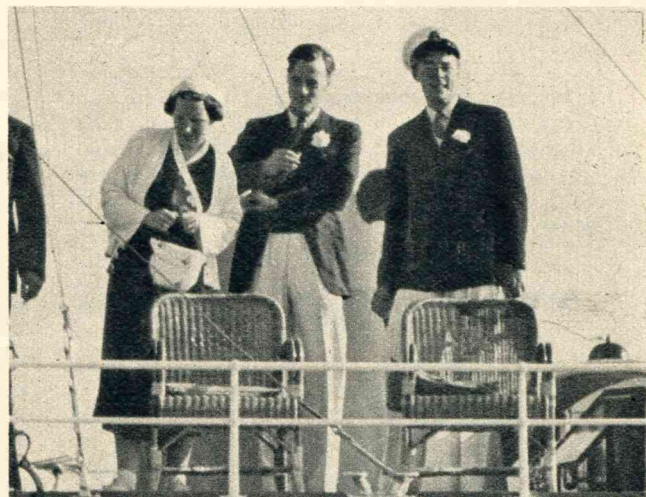
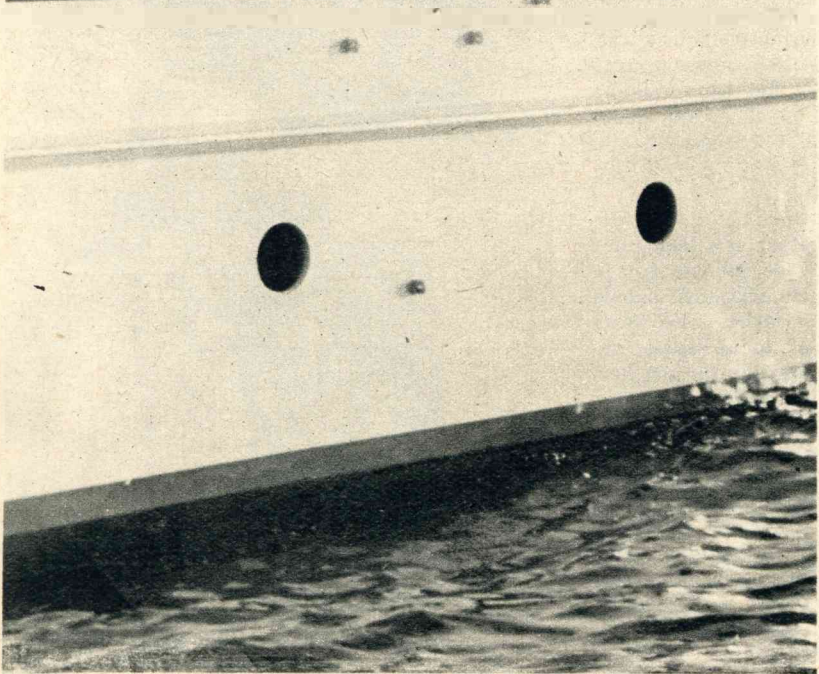


Zaterdagmiddag vond op het IJsselmeer de feestelijke overdracht plaats van het motorjacht „Piet Hein”, het nationale huwelijksge­schenk aan H. K. H. prinses Juliana en Z. K. H. prins Bernhard. Een aardige foto van het prachtige schip tijdens de vlootrevue, waaraan door honderden jachten werd deelgenomen.

DE OVERDRACHT VAN DE „PIET HEIN”

Links: De „Piet Hein” arriveert in de haven van Amsterdam.

H. K. H. prinses Juliana, prins Aschwin en Z. K. H. prins Bernhard op het zonnedeck.



Hoe groot de belangstelling bij de overdracht was.

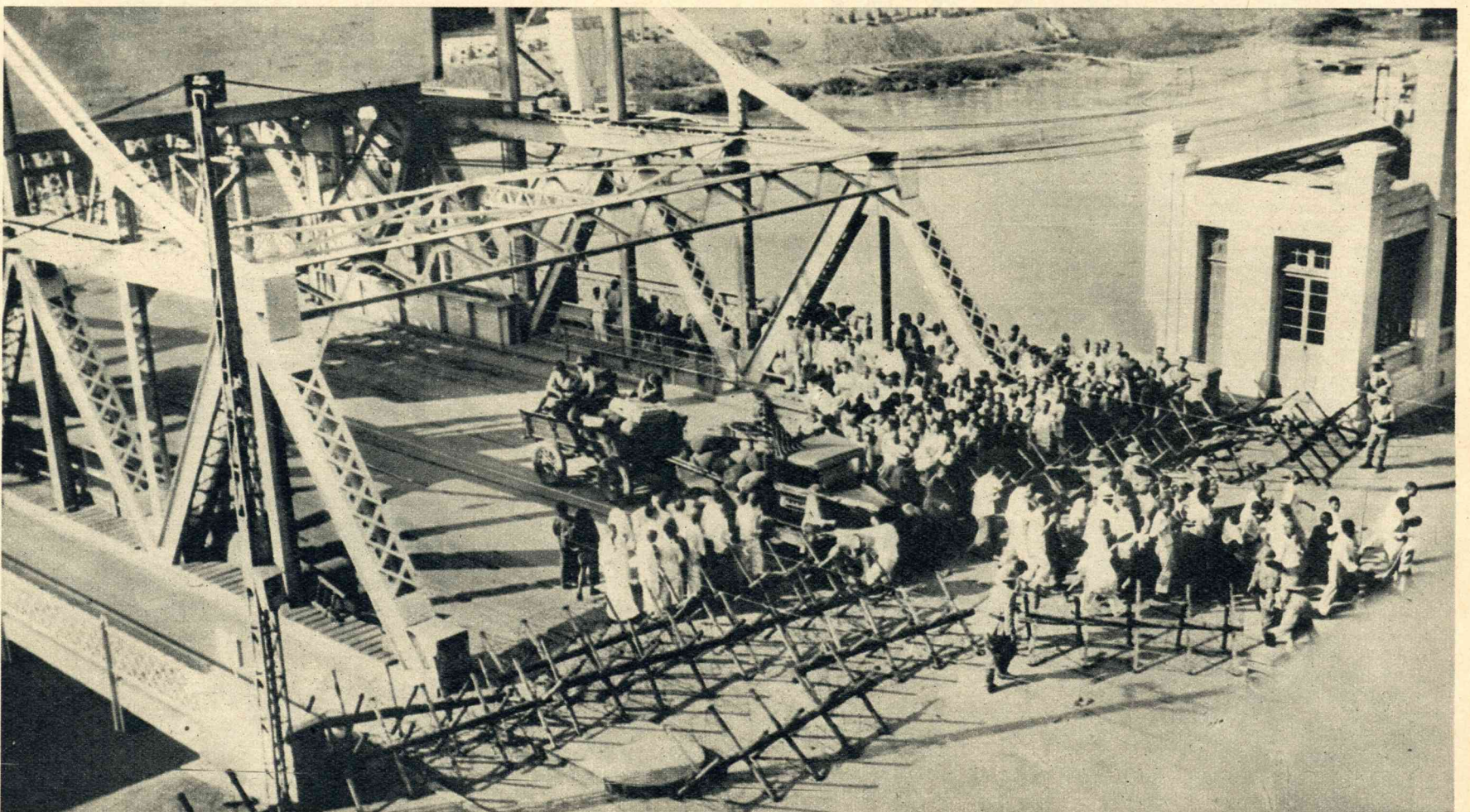


De 18-jarige koning van Egypte, Faroeek, heeft zich verloofd met de 16-jarige Sasinaz, de dochter van een hofdignitaris. Een foto van de toekomstige koningin (staande rechts) met de drie zusjes van koning Faroeek, vervaardigd bij de wintersporten te Sint Moritz in het begin van dit jaar.

LAATSTE NIEUWS



De troepen van Franco hebben na een offensief van twaalf dagen Santander veroverd. Een opname van het binnentrekken der nationalistes.



De internationale nederzetting te Tientsin wordt door de Fransche en Amerikaansche troepen gezamenlijk verdedigd. Een Amerikaansche proviand-auto rijdt door de prikkeldraadversperring voor de internationale brug.



Langs de hooge boomenrijen.

HOE WIJ URMOND ☆ ZAGEN ☆

Een vredig dorpje voor de lens.



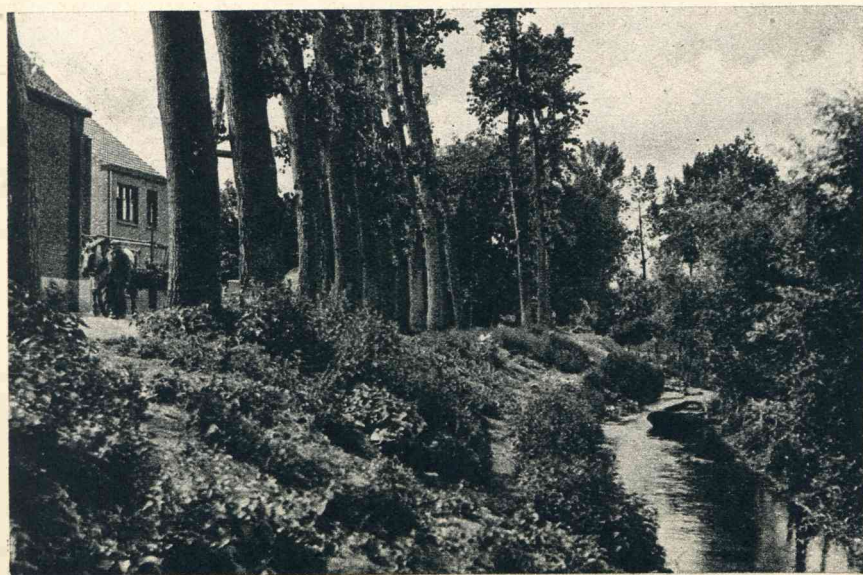
Hij houdt veel van zijn huisje.

Vanaf den dijk hadden wij een bijzonder aardig kijkje op de dorpsstraat van het liefelijk en landelijk Urmond.

Wij zagen die stille straat in al haar bijzondere sfeer vóór ons, met de bescheiden huisjes aan

weerszijden en de enkele passeerenden. Wij keken tot aan de kromming, die ook steeds aan zoo'n straat haar bekoring geeft.

Hoog, op den achtergrond, „heuvelden” de boomenrijen. 't Was alles zoo stemmig en stil. En we



Een schitterend plekje langs de Ur.



De voerman loopt voorop!



Op weg naar den bakker.



Hoe bekoorlijk is de dorpsstraat, gezien vanaf den dijk.

moesten denken aan een versje van den priester-dichter Guido Gezelle, die de *liefde* voor een bekend dorpje in Vlaanderen, met den naam : Poucke, als volgt bezong :

„Poucke, Poucke, uw boomgewelven
Deden zoo'n deugd aan 't harte mijn,
Als bij God en bij mij zelve
'k Mocht in uw waranden zijn.”

En dan verder kiekten we in Urmond een stukje van de dorpsstraat met kerk en torentje.

En weer dachten we aan Gezelle. Luister maar, lezer :

„Poucke, Poucke, 't langzaam luien
Van uw klokken en 't gekras
Van uw zwarte vogelbuien
Deden zoo'n deugd als 'k bij u was.”

Al die schoone regels zijn ook op Urmond en op zoo menig ander liefelijk plaatsje in 't Zuiden van toepassing. Men hoeft alleen slechts den plaatsnaam te veranderen !

Zoo zien we óók op deze pagina's een foto van een zéér schoon plekje langs de Ur. We kunnen ons voorstellen, hoe men aan zulke plekjes gehecht raakt en met den dichter zingen wil :

„Poucke, Poucke, duizend werven
Komt mij nu die naam weerom.
Zeker is 't aler ik sterve,
Dat ik nog ééns wederkom,

Weer om traan en troost en vrede,
Weer om klok- en kraaigeschal,
Weer om al uw lieflijkheden,
Weer om Poucke en dáár is 't al.”

„Weer om Urmond en dáár is 't al,” kan men even goed zeggen of zingen.

Zie maar eens den man, die zijn huisje opknapt. Geloof maar, dat hij van dat huisje houdt !

Voorts zijn er de foto's van de oude woning met den fraaijen gevel. Juist passeert er een meisje op de fiets en op den achtergrond dokkert een wagen met hooi aan.

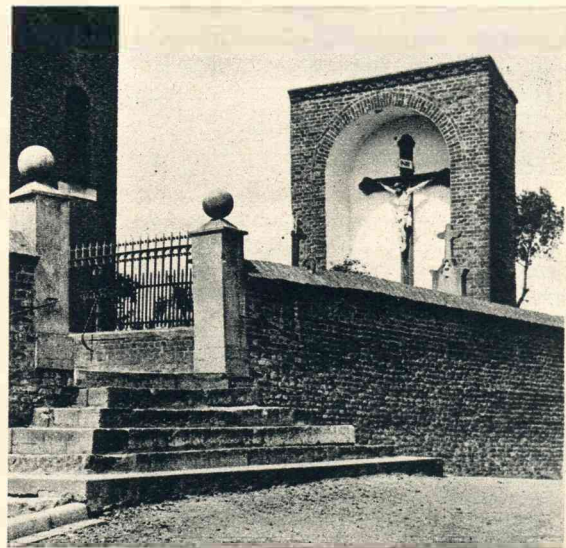
Grappig zijn de kiekjes van den voerman, die parmantig een heel eind voor zijn wagen loopt en van de vrouw, die met haar vlaaikes naar den bakker gaat. Ja, in Urmond weet men ook wat lekker is !

We kiekten vervolgens nog den eenzamen wandelaar langs de hooge boomenrijen op den landweg en dan is er een aardige voorstelling van den Heiligen Geest, in de gedaante van een witte duif.

Ook willen wij, met eerbied, noemen het groote crucifix, bij den ingang der kerk, van Hem, die alles regeert en alles goed maakt in deze vreemde wereld. . . . H.



Voorstelling van den Heiligen Geest.



Ingang der kerk, met crucifix.



Een deel van de dorpsstraat, met kerkje.



Het huis met den fraaijen gevel.



Het sprookjesachtige kasteel, welks bouwkosten 12½ miljoen gulden bedroegen!

»DEATH VALLEY SCOTTY«

De koning der goudgravers

„De Vallei der Dooden“

„Death Valley“, de „Vallei der Dooden“, in Californië, was reeds in de dagen der pioniers berucht en alom gevreesd, daar in dit uitgestrekte gebied geen enkele boom groeide, geen druppel water te vinden was. Het vormde een der allergrootste hindernissen op den weg der moedige mannen, die met hun ossewagens naar de Westkust trokken en menige kolonist liet er het dierbare leven, alvorens 't doel was bereikt.

Het is nog maar enkele jaren geleden, dat de eerste autoweg door de „Vallei der Dooden“ werd aangelegd, terwijl het uitgestrekte gebied, dat ongeveer den omvang heeft van Tirol, vanwege zijn bijzondere natuur tot nationale bezitting verklaard werd.

Vele verhalen doen nog heden ten dage de ronde over de barre ellende, die de pioniers in dit dal der dooden hebben geleden, sombere verhalen ook over de goudzoekers, die in deze bergen hun fortuin dachten te maken en iederen dag opnieuw een bitter gevecht voerden tegen de verzengende hitte in 't schaduwloze dal, tegen den kwellenden dorst, den knagenden honger. Talloos velen zijn degenen, wier gebeente thans rust in het gloeiende zand van dit gebergte.

„Death Valley Scotty“

Thans woont in het hart van deze sombere vallei een man, wiens naam bekend is door geheel Amerika, om wiens verschijning men allerlei verhalen heeft verdund. Het is „Death Valley Scotty“, de koning der goudgravers. Zijn ware naam luidt Walter Scott en hij bezit in de vallei der dooden een kasteel, dat hij, naar men vertelt, boven een geheime goudmijn liet bouwen. In deze mijn daalt hij geregeld af en haalt zooveel goud naar boven als hij noodig heeft. . . .

Het is verre van gemakkelijk toegang te krijgen tot het kasteel.

De weg erheen, door de eenzame woestenij en het kale gebergte, is haast levensgevaarlijk. Boven dien kan men 't kasteel alleen in de wintermaanden per auto bereiken, daar het bij de doorsnee-zomerhitte van 60 graden Celsius in de „schaduw“ en bij de erbarmelijke weggesteldheid volslagen onmogelijk is. De winternachten zijn in dit dal nog zóó zwel, dat men gerust zonder beschutting in de openlucht kan slapen. De kans door een regenbui verrast te worden, is al zeer gering, daar het in deze omgeving slechts om de vijf of zeven jaar regent!

Mijlen ver in den omtrek is alle leven gedood. Geen dier schuilt in de spleten der bergen, geen boom of struik biedt beschutting aan vogel of

toevallig passerend mensch en te midden van dit barre terrein, op een hoogte van duizend meter boven den zeespiegel, ligt het kasteel van „Scotty“ . . . als een droom, een onwezenlijk sprookje, een fata morgana in 'n dorre woestijn.

De bouwkosten van dit kasteel hebben ongeveer twaalf en een half miljoen gulden bedragen . . .

Twaalf en een half miljoen, want ieder onderdeel moest van verre door dit onherbergzame oord worden aangevoerd en de problemen en moeilijkheden dreigden aanhoudend het bouw-

plan te doen mislukken.

De reiziger, die den moed heeft de vallei der dooden binnen te dringen, heeft vanuit de verte reeds een prachtig gezicht op het kasteel met zijn hoogen uitkijktoren, zijn vele daken, die met bontgeglazuurde pannen bedekt zijn.

Het kasteel ligt op 'n hoogte. Het is omringd door steile afgronden, langs wier randen vervaarlijke cactussen groeien. Het geheel maakt op den Europeaan een middeleeuwschen indruk, die nog versterkt wordt door de zware poort, die toegang geeft tot 't slot.

Deze poort is dag en nacht bewaakt. Een reusachtige cowboy moet er voor zorgen, dat „Scotty“ door geen ongewenschte bezoekers wordt lastig gevallen. Slechts weinigen, buiten de intieme vrienden van den slotheer, is het vergund het kasteel te betreden.

Binnen de muren van het slot wonen ook de vijftig Indiaansche arbeidersgezinnen, en hun hutten, tegen de muren van 't kasteel gebouwd, doen den middeleeuwschen indruk van 't geheel nog versterken.

Maar daartegenover staat zeer veel, dat aan 't slot toch een typisch modern cachet geeft.

Men heeft een eigen electrische centrale met 'n reusachtige Dieselinstallatie, groote proviandschuren, waterreservoirs, terwijl voor het hoofdgebouw 'n schitterend zwembassin is gelegen, waaroverheen een zware betonnen brug voert, met vele springplanken.

Langs de wanden van de groote ontvangzaal stroomden zacht-ruischende watervallen neder, de slaapkamers worden alle electrisch gekoeld, de keuken is met de modernste ovens geïnstalleerd, men treft er rookkamers aan en een

bar, die vele herinneringen bewaart aan den ouden cowboy-tijd. Zoo treft men daar 'n portret aan van Buffalo Bill, met wien „Scotty“ in zijn jonge jaren zeer bevriend was.

Alle vertrekken zijn gemeubileerd met kostbare, dure meubels, die uit Europa werden ingevoerd, terwijl de schitterende tapijten, die wand en vloer bedekken, naar speciale ontwerpen in Mallorca en in 't verre Oosten werden vervaardigd. Het slot bevat ook een groote muziekzaal, waarin een orgel staat, zóó groot, dat 't alleen in een domkerk zou kunnen worden opgesteld.

Onder het kasteel door loopen talloze betonnen gangen, waarin alle leidingen van licht, water en electriciteit zijn ondergebracht. Ook loopt een gang onder 't zwembassin en door dikke glasschijven kan men de zwemmers van onderen gadeslaan.

Echter . . . van gangen, die naar de geheime goudmijn zouden voeren, is niets te bespeuren. „Scotty“ laat zich daar ook niet over uit, integendeel, snijdt men dit onderwerp aan, dan vervalt hij in een norsch zwijgen.

Een extra-trein voor goudklompen!

De slotheer, die niet meer zoo jong is, kan sappig vertellen over de oude goudgraversdagen in Californië. Over steden, die plotseling uit den grond verzezen en even plotseling weer verlaten werden en in verval raakten, zoodat alleen ruïnen overbleven.

Het liefst vertelt hij van den extra-trein, dien hij met goudklompen betaalde.

Dat was in 't begin van 1900, toen „Scotty“ voor den eersten keer als goudgraver aan den kop van 'n troep zwaar beladen ezels uit de vallei der dooden kwam gereden en in Los Angeles een extra-trein bestelde. Dat was iets ongewoons in die dagen, dat 'n onbekende goudgraver zoo iets durfde te verlangen! Deze luxe was alleen weggelegd voor de aller-allergrootsten der industrieconingen.

Maar „Scotty“ wist met z'n „nuggets“, z'n goudklompen, als betaalmiddel, zijn zin toch door te drijven en moederziel alleen, gekleed in z'n kakelbont hemd en z'n tot den draad versleten broek, den gekreukten cowboyhoed op 't hoofd, stoomde hij naar New York!

Het is niet bekend, wat voor zeldzame dingen hij tijdens dien korten rit uithaalde, maar feit is, dat bij zijn aankomst te New York een reusachtige menschenmenigte op 't station stond te wachten. Te wachten op hem, die zich tijdens zijn reis reeds beroemd had gemaakt door geldklompjes als fooi en ten geschenke te geven!

„Scotty“ zag echter kans zich onopgemerkt onder de menigte te mengen. En deze wachtte . . . en wachtte . . .

„Oude vrienden“

De uitkijktoren van zijn slot bezit een schitterend electrisch klokkenspel, dat mijlen ver in den omtrek te hooren is. Vaak gaat „Scotty“ in dezen toren het klokkenspel zitten bespelen. Zijn vrienden luisteren dan toe . . . zijn „oude vrienden“, bruingebrande cowboys, die op hun snelle paarden naar hun „koning“ komen gereden om met hem in de rookkamer of den bar te praten over de voorbije jaren . . . de jaren van wilde romantiek.

Romantisch, inderdaad, dat is „Scotty“, die zulk een kasteel op zulk een plaats liet bouwen. Het lijkt de verwezenlijkte droom van een goudzoeker, die tijdens koorts en ontberingen van succes droomt.

Het is geen wonder ook, dat de volksmond om dit kasteel en zijn bewoner de dolste verzinsels dicht!



„Death Valley Scotty“, alias Walter Scott van „De Vallei der Dooden“, de koning der goudgravers.



Te Den Bosch werd Zondag Jef v. d. Vijver, de amateur-wereld-sprintkampioen, gehuldigd, waarbij burgemeester v. Lanschot als „gangmaker” fungeerde.



Arie v. Vliet, die vorig jaar den wereldtitel der wielersprinters behaalde, wist thans bij de profs de tweede plaats te bezetten achter den Belg Scherens. Een fraaie prestatie.



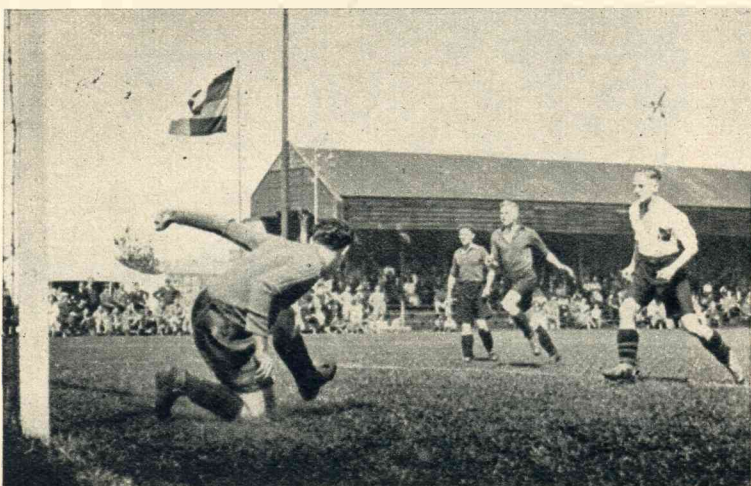
De eerste dag van het Zilveren Bal-tournooi te Rotterdam. Kiekje uit den wedstrijd Excelsior—H.V.V. (1—1), door de Rotterdammers met strafschoppen gewonnen. Het doel van H.V.V. in gevaar.

SPORT VAN DE WEEK



Te Groningen werden Zondag de jaarlijksche athletiekwedstrijden om den Prins Hendrikbeker gehouden. Fraaie sprong van Brasser, die het nummer hoogspringen met aanloop won.

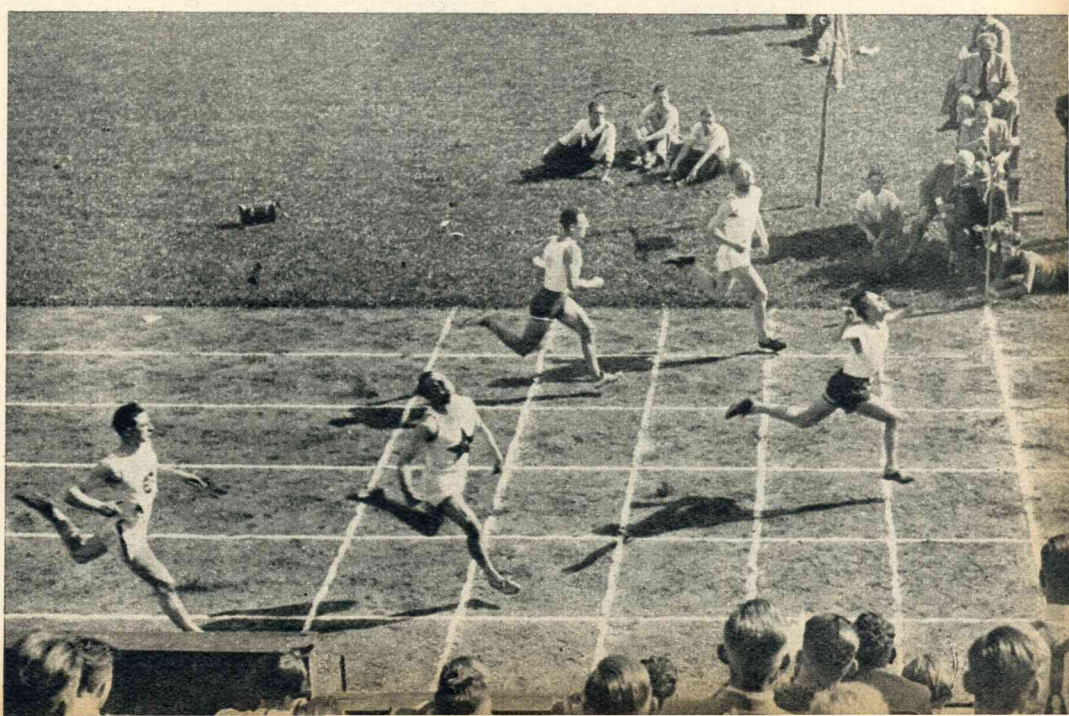
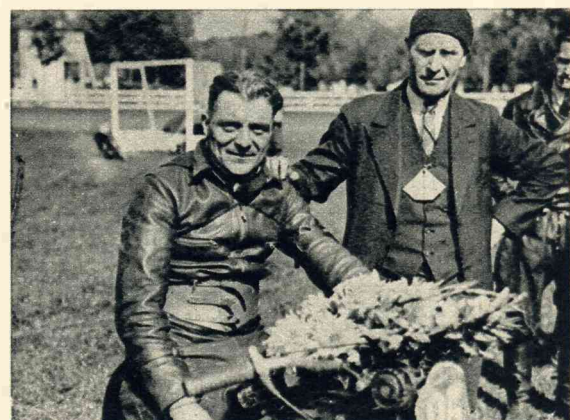
Het tournooi om den Arolbeker te Amsterdam. Moment uit de match A.F.C.—N.A.C., welke de tweede-klassers op fraaie wijze met 3-1 wisten te winnen.



In het Kurhaus te Scheveningen hield de K.N.V.B. Zondag zijn jaarvergadering. Achter de bestuurstafel, v.l.n.r. tijdens de rede van den voorzitter, dr. v. Prooye: de heeren Lamey, de Vries, Lotsy, Spaan, Staal, dr. van Prooye en Moorman.

Op de motorsnelheidswedstrijden om het baankampioenschap van Nederland te Alkmaar behaalde P. van Aartsen den titel in de 350 cc.- en 500 cc.-klasse.

Finish van de 100 m. hardloopen op de athletiekwedstrijden om den P. H.-beker te Groningen, gewonnen door v. Reveren.





De Thibetaansche tempel van Ghoom voor den aanvang der dansen.



Een demon in de gestalte van een stier.



DUIVELDANSER ★ HIMALAY

Geen ander gebergte ter wereld is zoo nauw met de godsdienstige voorstellingen van een volk verbonden als de Himalayaketen, welker onmetelijke ijswanden en gletschers volgens de overtuiging der Thibetanen bewoond worden door goden en demonen. Van de nooit door menschenvoeten betreden, ongenaakbare toppen, komt naar hun meening alle zegen en bescherming, maar vandaar uit ook is het, dat schrikwekkende demonen dood en verderf slingeren naar de dalen en laagvlakten. De vereering van Boeddha en het bezweren der machtige duivelen vormen dan ook de kern van elke godsdienstige plechtigheid bij deze overigens diep-geloovige volken, woonachtig temidden der onherbergzame ijsreuzen tusschen Kashmir in het Westen en Buthan in het Oosten.

Slechts zelden heeft een blanke, die door de Thibetanen als een „ongeloovige” wordt betiteld, de gelegenheid, zulk een godsdienstige plechtigheid mee te maken, laat staan daarvan fotografische opnamen

te verrichten want de bijgevoegde opnamen, de Thibetaanse wekkendheid en van de bij hun godsdienstige gebruik begrippen allerzonderlings de dans der zwarthoeden, aan, die als de bevrijder van 300 den koning van Thibet den Lama, wiens macht d

We zijn in staat om onze reportage te geven van een reis door de Thibetaanse gebieden op drieduizend meter hoog gebied van het Hi

Tempel-muzikanten geven met eentonige doch doordringende fluitklanken 't signaal van den aanvang der rituele plechtigheid.

De dansende demonen der Thibet

Uit de vier meter lange tempel-trompetten worden klanken voortgebracht, die klinken als het





Een demon in de gesalte van een stier.



De dans der z.g. zwarthoeden, ter eere van Pal-Ki.

DANSERS IN DE HIMALAYA ☆

auw met de godsdien-
onden als de Himalaya-
en gletschers volgens de
worden door goden en
betreden, ongenaakbare
bescherming, maar van
nonen dood en verderf
reering van Boeddha en
an ook de kern van elke
diep-geloovige volken,
uzen tusschen Kashmir

te verrichten want de bijgeloovigheid der gods dienstige sekten is groot.
Toch is men er de laatste jaren meermalen in ge-laagd, ook voor film-
opnamen, de Thibetaansche monniken te overtuigen van de belang-
wekkendheid en van de bijzondere charme voor den Westering van
hun godsdienstige gebruiken en plechtigheden, waar het voor onze
begrippen allerzonderlingst toegaat. Merkwaardig van oorsprong is wel
de dans der zwarthoeden, ter eere van een zekeren Pal-Ki, een Thibe-
taan, die als de bevrijder geldt van Thibet, wjl hij omstreeks het jaar
1000 den koning van Thibet, Lang-dar-ma, veroordeelde ten gunste van
den Lama, wiens macht de koning wilde breken.

We zijn in staat om onzen lezers op deze bladzijden een fotografische
reportage te geven van een ritueele plechtigheid en duiveldans, gehou-
den door de Thibetaansche monniken in een der Lama-kloosters,
gelegen op drieduizend meter hoogte, aan den rand van het eeuwige
nieuwgebied van het Himalaya-gebergte.

de Thibetanen als een
zulk een godsdienstige
fotografische opnamen

doordringende
le plechtigheid.

De dansende dood, een merkwaardig onderdeel van de plechtig-
heid der Thibetaansche monniken in den tempel te Ghoom.

n worden klanken voortgebracht, die klinken als het loeien van een orkani in het gebergte.



DE MAN MET HET BLAUWE MASKER

door

ANTHONIE MORTON

**Winnaar van den Lippincott-
prijs van 7500 dollar**

Ik kan me uw standpunt volkomen indenken," zei Septimus Lee, „en ik vind 't ellendig voor u. U bent verzamelaar, u dacht een zeldzaam stuk in handen te krijgen; nu gaat 't uw neus voorbij. Ik bied u zoo ernstig mogelijk mijn excuus aan, meneer Mannering, maar ik ben bestolen."

Mannering bleef hem even aan zitten staren, wreef toen spijtig langs zijn kin.

„Ik begin waarachtig te gelooven, dat 't waar is! Maar ik snap er niets van, meneer Lee. Buiten u en mij was er maar één persoon in Engeland, die iets van 't halssnoer afwist. 't Lijkt me..."

„Ik denk er precies zoo over," zei Lee. De klank van zijn stem was zijg, en toch school er een ondertoon in, dien Mannering niet begreep. „Toch ben ik bestolen. 't Is natuurlijk mogelijk, dat anderen 't zelfde gerucht gehoord hebben als u. Dus... als u me niet kwalijk neemt..."

VIERDE VERVOLG

Mannering haalde zijn schouders op, glimlachte, nam zijn hoed en handschoenen. Hij werd buiten het kantoor geleid door den bediende, die op het bellen van Lee was binnengekomen. Dat was achter den rug.

„Zoo," redeneerde Mannering, toen hij het Strand inwandelde onder den witten gloed van de zon, „wat weet meneer Lee nu — of wat gist hij? Ik ben niet heelemaal gerust over dien man. Hij was een beetje anders vandaag. Hij hield zich natuurlijk in, maar hij was anders."

Er gebeurden de volgende twee minuten twee dingen, die Mannering vertelden, wat hij weten wou. Het waren allebei onschuldige dingen, die regelrecht samenhangen met elkaar en op geenerlei wijze met den Baron of met den heer Septimus Lee. Maar...

„Extra-middagedities!" brulde een kranten-venter in zijn oor.

„Middag-edities," kwam vlak daarna een andere stem.

Het verschil tusschen de twee stemmen was koddig. Mannering keek de beide mannen aan. De een was oud, met scherpe trekken, in vuile lompen gekleed; de ander was jonger, schamel maar netjes gekleed, hij had een nogal intelligent gezicht; ontevreden misschien, maar intelligent.

„Dus hij verdraait zijn stem," dacht Mannering, „als 't hem te pas komt. Eigenaardig."

Een half uur later bekeek hij de Rosa-parels, zich afvragend, hoe hij ze van de hand zou kunnen doen. Onmiddellijk rezen twee der grootste problemen van zijn nieuwe bestaan voor hem op; hoe hij verkoopen moest, wat hij gestolen had, en hoe hij zich kon verzekeren, dat hij echte steenen had en geen valsche.

Hij begreep, dat er verband bestond tusschen die twee problemen. Had hij eenmaal een betrouwbaren kooper — of heler — gevonden, dan had hij meteen een bevoegden keurder; zoo iemand zou geen namaak voor echt koopen. Heelemaal bevredigend was het niet, maar hij kon 't daar voorloopig mee doen.

Hij dacht aan Spat Leverson, die een paar kleine sieraden van hem gekocht had vóór hij, Spat, het ongeluk had, in Bristow's handen te vallen.

„Klein goed kan ik wel hebben," had Spat hem gezegd, „maar als u ooit grotere dingen hebt, moet u niet bij mij zijn — gaat u dan maar eens naar Levy Schmidt."

Toen had Mannering even gelachen, want Levy had Spat aanbevolen. Bovendien hadden verschillende heeren van het vak hem gewaarschuwd, Levy Schmidt te schuwen als de pest. Levy werd aangezien voor een politie-spion. Dat had Leverson ook gezegd.

„Hij lapt de kleintjes er wel eens in," had Spat Leverson erkend. „Hij stuurt de politie op de kruimeldieven af, maar de grotere lui houdt hij in eere. Geloof mij maar. 't Is best in orde met Levy Schmidt, als u groot goed hebt."

Met de Kenton-broche had Mannering een proef op Levy genomen. Inspecteur Bristow meende, dat

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE

John Mannering doet een huwelijksaanzoek aan de liefstallige Marie Overndon, maar wordt afgewezen, omdat zijn financiële omstandigheden niet bepaald gunstig zijn. Na deze teleurstelling begeeft hij zich naar Londen, waar hij door spelen en luiven vergetelheid tracht te zoeken. Het restant van zijn kapitaal smelt nu weg als sneeuw voor de zon. Lord Fauntley, die in de meening verkeert, dat John Mannering zeer rijk is, noodigt hem te zijnen huize en stelt zijn dochter Lorna, een kunstschilderes, aan hem voor. John toont warme belangstelling voor de ongeëvenaarde collectie edelsteenen, welke lord Fauntley bezit, en die in een speciale kluis is opgeborgen. Hij slaagt erin het geheim van de safe te vernemen en langzaam rijpt het plan in hem de kostbare juweelen te stelen. Bij deze inbraak wordt hij op heeterdaad betrapt door Lorna. Hij neemt ijlings de vlucht en laat de sieraden achter. Mannering gelooft niet, dat zij hem herkend heeft. Alsof er niets gebeurd is, noodigt hij haar den volgenden avond uit te gaan dansen. Inspecteur Bristow van Scotland Yard wordt belast met de opsporing van een Kenton-broche, welke op zonderlinge wijze in een dancing bij een der gasten ontvreemd werd. Hij wendt zich tot een Londenschen opkooper, die het juweel inderdaad in zijn bezit heeft, en ontmoet daar toevallig John Mannering. Mannering weet zich uit de voeten te maken, door gebruik van een gas-revolver. Er doen zich steeds meer gevallen voor van herooving in de Londensche society-kringen. Scotland Yard staat voor een raadsel. Toevallig komt Mannering te weten dat de beroemde Rosa-parels, die destijds in Amerika gestolen zijn, zich in 't bezit bevinden van den Londenschen geldschietser Septimus Lee. Hij biedt hem een hoog bedrag voor het snoer, doch steelt 't uit het huis van Lee een dag voor de overdracht zal geschieden.

✱

Levy den man met de sportpet verraden had, maar dat was niet zoo. Hij had een rol gespeeld, hem door Mannering voorgezegd en daardoor den detective compleet om den tuin geleid. Met andere woorden, Spat Leverson had gelijk gehad.

Natuurlijk dacht Mannering in verband met de Rosa-parels aan Levy Schmidt. Levy zou er waarschijnlijk niet meer dan vijfduizend pond voor willen geven, maar Mannering's fondsen hadden op dat moment nijpende behoefte aan aanvulling. Hij wou de parels liever aan Levy verkoopen voor de helft van de waarde en op staanden voet geld krijgen, dan wachten tot hij iemand vond, met wien hij rechtstreeks zaken kon doen. Trouwens — rechtstreeks zaken doen in een geval als dit kon onvoorziene verwickelingen opleveren; 't was dwaas, overbodige risico te nemen.

„Dus Levy," zei Mannering, en hij liet de parels op tafel liggen, terwijl hij voor zichzelf thee zette op de flat, die hij als schuiladres gebruikte; de aristocraat John Mannering woonde in 't Elan-hotel — minder kon hij niet voor zijn naam.

Dien avond om acht uur stond er een man met een sportpet nabij het pandjeshuis van Levy Schmidt op den Mile-end-road te wachten tot de pandjesbaas, grijs en gebogen en zichtbaar vermoeid, zijn zaak verliet en langzaam voortliep naar de dichtstbij tramhalte. De man met de sportpet volgde hem, zelfs in een wagen, die naar Aldgate ging. Te Aldgate klom Levy er uit, de man met de sportpet sprong nog juist op tijd van de tram, om Levy ergens te zien verdwijnen, waar hij heelemaal niet scheen te hooren: in de Orient Turksche Baden.

De man met de sportpet wachtte op een hoek tegenover de badiurichting — van die plek kon hij beide ingangen van het gebouw overzien. Tweemaal keek een politieagent hem wantrouwig aan, en om achterdocht te ontgaan keek hij den tweeden keer vierkant in het gezicht van den ordebewaarder.

„Ik plak hier nogal, hè?" zei hij. „Ze werkt daar aan den overkant. Ze zal er wel gauw uitkomen."

De agent glimlachte sentimenteel, terwijl hij doorliep.

Twee minuten later kwam er een Daimler voorrijden, bestuurd

door een forschen kerel met een chauffeurspet en blauwe uniform. Nog vijf minuten later kwam de heer Septimus Lee de badiurichting uit en liep snel naar de Daimler.

„Da's tenminste een meevallertje," mompelde de man met de sportpet. „Als je er nu niet goed doorheen komt, is 't je eigen schuld, John Mannering!"

Want Septimus Lee en Levy Schmidt waren één en dezelfde persoon!

Mannering had een lijstje opgemaakt van opkoopters van gestolen goed — algemeen bekend onder den titel „helers". Mannering had niet veel zin, bij die heeren aan te gaan met de koopwaar, waar de politie naar uitkeek. Buiten Levy Schmidt konden er nog méér verklikkers zijn, van klein of groot goed; zeker kon hij van hen niet zoo'n medewerking verwachten, als hem van Levy's kant ten deel was gevallen.

Hij dacht veel na over de dubbele persoonlijkheid van den ouden man. Diens geslepenheid was zeer groot en te diep, om tegen op te kunnen... voorloopig.

Als pandjesbaas en heler zou Lee voorzichtig uitzien naar de Rosa-parels; als financieel leider van de Severell-trust zou hij Mannering waarschijnlijk angstvallig nagaan. Mannering was, die eerste maanden, niet voldoende zeker van de werking zijner sportpet-vermomming. Hij zou dus iemand anders moeten hebben.

Mannering besloot, naar een zekeren Grayson te gaan, iemand die een pakhuis hield. Grayson beheerde twee of drie kustvaartuigen, die goedoren losten aan zijn pakhuis in Londen-oost en dan weer vracht innamen voor het noorden van Engeland, soms ook voor Holland. Hij was er voor te vinden, gestolen goed van 't eene land naar 't andere te smokkelen. Spat Leverson had gezegd:

„Hij zal je bezwendelen. Levy zit op den penning, maar Grayson zal je nog harder knijpen. Máár hij is te vertrouwen."

Drie dagen na de inbraak bij Septimus Lee betrad een man met een zeer donker, gespierd voorkomen het kantoor in het pakhuis van Grayson — Pingel Grayson — en vroeg naar den baas. Met het oog op de veelzijdigheid van zijn zaken had Grayson zich tot regel gesteld, iedereen, die kwam, te woord te staan; dus de gespierde man werd in zijn privé-kantoor toegelaten.

„En?" dreunde Grayson. „Wat wou je hebben? Werk?"

De ander schudde het hoofd. Zijn kastanjebruine oogen keken knorrig; hij sprak met 'n grove, moeilijke stem, alsof hij aan een licht spraakgebrek leed. Hij zag er uit, alsof hij voortdurend in angst zat, dat hij in een val zou loopen. Niemand zou hem herkend hebben als John Mannering.

„Nee," bromde hij. „Ik kom van Spat. Ken u Spat?"

Grayson kneep zijn kleine oogjes half dicht. 't Bezoek van een man, die door Spat Leverson gestuurd werd, kon maar één ding beteekenen.

Mannering voelde, dat hij vorschend bekeken werd; Grayson probeerde aanstonds zich te herinneren of hij den man al eerder gezien had.

„Nooit van mijn leven gezien," dacht Grayson. „Uit 't noorden afkomstig, aan zijn spraak te hooren. Dik gezicht, volle lippen — passen niet heelemaal bij zijn oogen, zou ik zoo zeggen, maar misschien ook weer wel." Hij bleef een minuut zwijgen, een opzettelijke proef op de zenuwen van den ander; maar de groote kerel leek in staat, zijn blik met een eenwig staren te beantwoorden.

„Wat is er met Spat?" vroeg hij eindelijk.

„Hij is er voor een jaar of twee van tusschen." Opeens grinnikte de zwaargespierde, toen kwam

die heimelijke, halfbange uitdrukking weer op zijn gezicht. „Hooft u eens, meneer Grayson — Spat zei, dat u misschien wel iets van me zou willen kopen. Ik zit vast. Snapt u me?”

Grayson knikte en lachte breder. Grayson had 't gevoel, dat deze man met een heel klein beetje voor zijn waar tevreden zou zijn.

„Wat is 't?” vroeg hij.

„Kan ik u vertrouwen?”

„Dat weet je wel, anders was je niet hier gekomen,” zei Grayson.

De ander leek voldaan door die botte verklaring en haalde een zeildoeken zakje te voorschijn. Hij legde het op de schrijftafel voor den heler. Grayson opende het, in de verwachting, de opbrengst van een winkel- of étalagediefstal te vinden. Toen hij het eerste voorwerp zag — een paarlen oorbel, die enkele weken te voren de ooren van lady Dane Fullarth had versierd — gingen zijn oogen wijder open. Toen hij het tweede zag, een fonkelenden diamanten hanger aan een platina kettinkje, puilden zijn oogen uit. Toen hij het derde zag, een saffieren ring met een middensteen zoo groot als de nagel van Grayson's pink, schrok hij met een lichten kreet uit zijn kalmte op.

„Hoe kom je daar aan?” Voor één keer klonk zijn stem zacht.

„Da's mijn zaak, meneer. Kopen of niet? Dat wou ik alleen maar weten.”

Grayson ging den verderen inhoud van het zakje na en schatte snel, dat hij ze kon verkopen voor tweeduizend, misschien nog vijfhonderd meer. De verkoper zat in angst, had geldgebrek. Hij rekende vlug, alleen bezorgd, dat hij te veel zou bieden.

„Ik geef je tweehonderdvijftig,” zei hij.

De man zei niets.

„Nu?” snauwde de heler.

„O, jawel,” zei de gespierde man, opstaande en zijn hand uitstekend naar het zakje. „Ik zal wel iemand opzoeken, die ze cadeau wil hebben, meneer. We zijn uitgepraat.”

Op dat oogenblik zag Grayson twee dingen. Ten eerste, dat de man handschoenen droeg, om te voorkomen, dat iemand zijn bloote handen zag. Ten tweede, dat de mooiste buit aan echte steenen, dien hij in jaren gezien had, verdween. Hij schraapte zijn keel en bewoog zijn vleezige vingers.

„Wacht nu een oogenblikje,” riep hij uit. „'t Is gewaagd, dat goed in huis te nemen, dat weet je best. Vierhonderd. Geen penny meer.”

De ander grinnikte wijs.

„Ik zeg toch al, dat ik ze weg zal geven,” zei hij lomp. „Vijftienhonderd, dan beginnen we te praten.”

„Je bent gek!” snauwde Grayson.

„Misschien wel — maar zóó gek toch niet,” zei de ander.

„Zeven vijftig. Da's mijn laatste bod.”

„Dat is 't zeker. U ging nogal hard in de hoogte, niet? Ik wacht wel tot Spat los komt, meneer. Díé geeft me tweeduizend, dan heeft hij er nog een koopje aan. Geeft u maar hier.”

Grayson bleef het zeildoeken zakje vasthouden. Hij keek naar den forschen man, in diens doordringende bruine oogen. Hij had zich leelijk vergist, toen hij dien man voor een makkelijke prooi hield!

„Hoor eens,” zei hij, „nu in vollen ernst — twaalfhonderd. Je vindt vast niemand, die je meer geeft, broer, en vergeet niet, dat ik alle risico neem, als ik 't goed wegwerk. Hoe denk je er over?”

De bezoeker scheen te aarzelen. Toen stak hij zijn gehandschoende handen in zijn zakken en knikte.

„Geld op tafel,” zei hij, „in klein papier.”

„Zal ik eerst moeten halen,” zei Grayson.

„Ik wacht wel,” zei de man.

Drie uur later ging Mannering het filiaal van de City-and-Western-bank in Leadenhall-street binnen. En deponeerde hij vierhonderd pond. De kassier knikte met ontzag en bewonderde heimelijk het magere, sterke gezicht van den befaamden John Mannering. Vandaar ging Mannering naar de Nationale Bank, waar hij een gelijk bedrag deponeerde; en ten slotte liet hij driehonderdvijftig pond bijschrijven op zijn rekening bij de South Eastern, filiaal Piccadilly.

„Ik zal die andere vijftig maar voor zakgeld houden,” zei hij daarna bij zichzelf, naar de Ritz wandelend. „Grayson kan me nog te pas komen later, maar hoe minder ik met hem te maken krijg, hoe liever 't me is. Brrrh!”

Het was hem of hij de rubber kussens, die hij in zijn wangen had gestopt dien middag — de verklaring van het „spraakgebrek” — en den rand, waar de handig aangepaste valsche voortanden zijn tandvleesch hadden geschaafd, nog in zijn mond voelde. Die valsche voortanden bestonden uit dun rubber, over de oppervlakte gespannen en hij wist, dat het ongemak de moeite waard was. Oogen of geen oogen, Pingel Grayson zou hem niet herkend hebben, al had hij er een maand tijd voor genomen.

Het was juist vier uur geweest, toen hij zijn flat bereikte. Hij opende de deur zonder het minste voor gevoel van iets onaangenaams. Hij had ook geen reden, om iets dergelijks te verwachten.

Toen zag hij, dat er bezoek was geweest.

Hij had geen tijd, om na te denken, vóór een heel zwakke beweging in de badkamer zijn gehoor trof. Zijn oogen gingen iets meer dicht, zijn lippen verstrakten, maar hij liep de kamer door ondanks het besef, dat de indringer er nog was.

Een la van zijn bureau stond gedeeltelijk open, en de stoel stond anders, dan hij hem gezet had. Op het tapijt lag een hoopje rekeningen, dat nog kortelings in de la had gerust; andere kleinigheden wezen eveneens op het doel van het bezoek. Er werd bij hem ingebroken, gestolen; onmiddellijk ijlden zijn gedachten naar Septimus Lee.

Waarschijnlijk had Septimus Lee — of Levy Schmidt — hem verdacht wegens de inbraak te Streatham en stelde hij nu een onderzoek in.

Mannering had de grootste moeite, om niet aanstonds naar het bureau te gaan en den dubbelen bodem van een der laden te inspecteren — de lade, waarin de Rosa-parels verborgen waren. Hij overwon echter die aandrift, liep naar het raam, zette het 'n paar centimeter open.

Toen trok hij zijn colbert uit en sloeg zijn overhemdsmouwen op tot aan zijn ellebogen, alsof hij zijn handen wou gaan wasschen. Geen oogenblik maakte hij den indruk, dat hij scherp op zijn hoede was.

Met een gezicht zonder uitdrukking liep hij naar de badkamerdeur. Hij voelde, dat hij begluurd werd of opgewacht. Een seconde nadenken bracht hem tot de conclusie, dat de inbreker waarschijnlijk achter de deur stond, om te wachten tot hij binnenkwam. Plotseling grinnikte hij en duwde de deur hard open.

Er kwam een kreet van pijn, een vloek, de plof van een zwaar lichaam tegen den muur. De deur werd teruggeduwd, maar hij hield haar met zijn voet tegen en stormde de badkamer

Wat vrouwen begeeren:

'n Witte Martini!!



MARTINI
BIANCO

*Wat zult gij dragen
Voor koelere dagen?*

Wat denkt gij van de hier-
naast afgebeelde japon?

Van dit model leveren wij
direct uit voorraad (binnen
24 uur) onze bekende Kant-en-
Klaar-knippatronen.

Dit patroon is ook voor U
geknipt, omdat het zeer ge-
makkelijk in de bewerking is
en U geen kans loopt Uw
stof te verknippen.

*Het blijft steeds waar: geen
getob met een Kant-en-Klaar!*

Bestellingen kunnen als volgt geschie-
den: door bemiddeling van Uw agent
of bezorger; door girostorting op no.
293631; door toezending van 't bedrag
p. postwissel of in postzegels
(s. v. p. niet van 6 cent) aan

PATRONENKANTOOR

PANORA

Nassauplein 1 - Haarlem

Van dit model no.
485a kunt U pa-
tronen bestellen in
de maten 40-42-44-
46 à **35** ct. p. stuk
plus 5 ct. porto.



Vervolg op blz. 26

BRIEVEN VAN DEN DRÉ

Ulvenhout, 2 Sept. 1937.

Amico,

We zitten hier middenin, tot over onze nekharen in de feesten van het 650-jarig bestaan van Ulvenhout, en 'n compleet verslag kan ik oe dus nog nie daarvan geven.

't Zal daarveur de vraag zijn, of ik oe óóit 'n compleet verslag doen kan; want 't is allegaar te veul om op te schrijven!

Als ge nagaat, dat onzen programmaboek 68 bladzijden dik is, b'alleve den zwaren kaff — dat er nog 'n ampert programmaboekske naast staat van de Sportieve Wandelers, ook nog 'n 16 pagina's, dan verstaat ge 't, amico: deus feest mot ge mee eigen oogen zien, mot ge eigens meemaken!

Hoe den Fielp 't allegaar uit malkander houwt... 't is mij 'n raadsel! Dieën kearel is nou 'nen geboren festiviteiten-Napoleon! Niks is 'm te veul, aan alles denkt ie en daar kan niks gebeuren, of hij is erbij. Daar kan gin vlieg deur 't stroopvat van de feesten kruipen, of den Fielp ziet ze en ruimt ze op. Zoo staat ie aan den ingang van 't durp de Sportwandelers in te halen mee 'nen spiets, zóó is ie 'n oogenblik later te vinden bij d'opstelling van den optocht, waar ie de zaken regelt tot en met de leste groep, den lesten wagel! Om 'n half uurke later, op 'n heel andere plek, weer 't sein te geven veur den muziek, die in één van de kiosken kroop, op de (nog warme!) stoelen, waar sjuust 'n andere harmonie had zitten blazen!

En 't loopt allemaal als 'n flütje, 't gaat allegaar van eigens!

Tot uit den Bels zijn de „muzieksociëteiten“ komen afzetten, mee kleurige vaandels en schitter-schetterende instrumenten.

Ulvenhout was den lesten Zondag te klein. Stoelen waren er mee honderden te kort, maar da's hier gin bezwaar. 'Nen zit op den welig begroeienden bojem, als steun 'nen eik in oewen rug, allee — dan smaakt

Ulvenhout viert opgewekt feest. D'n Dré is daar zéér over te spreken, getuige zijn enthousiast briefje. Ook de autoriteiten zijn met dit feest ingenomen. Hier volgen nog enkele woorden uit de Inleiding voor het feestprogram van den E.A. burgemeester Serraris: „Ulvenhout maakt een aanzienlijk deel uit van de gemeente Ginneken en Bavel. Het is zeker een der mooiste dorpen uit de streek. Ulvenhout is gelegen bij het Ulvenhoutsche bosch. De Mark doorstroomt in haar grillige wendingen het geheele dorp. Ik kan niet anders als de organisators en heel Ulvenhout het beste succes toewenschen en mijn wenschen daaraan toevoegen voor den blijvenden bloei van Ulvenhout.“ Moge het zóó zijn. Lang leven Ulvenhout en onze Dré!

'n schuimend pinteke gerste in den koelen schaduw van den eikenkroon nog malscher dan aan 'n wankel tuin-tafeltje.

Bedden kwam Ulvenhout ook te kort en als ooit iets waars is gebleken, dan is 't de lijfspreuk van den Fielp: „Hulvenout mot Hekselsior!“

Weet ge, amico, dat er 'nen tijd is geweest, dat de Posterijen Ulvenhout bena nie kosten vinden?

Ja — da's vandaag haast nie meer te gelooven! Ge ziet er van op! Maar toch is 't nog maar weinig jaren gelejen. Amper 10. En dat is nie veul veur 'n durp, dat

z'n 650-jarig bestaansfeest nou vieren kan! Kán!

Laten we eerlijk zijn, amico. Ulvenhout bestaat langer. Maar tien jaren gelejen kosten we aan zo'n feest nie denken. Maar Krant en Weekblad, Radio en Tooneel, ze hebben Ulvenhout, dat daar als 'n vergeten blombeddeke onder 't struweel lag, geplukt en getoond! En in 'n schoone vaas gezet!

En lijk 't altij is, mee die bescheien, vergeten blom-mekes — als iedereen 't van dichtbij zag, dan — dan was er gin schoonder blommeke in de schepping te bespeuren, dan deus Ulvenhoutsche bosch-violtje mee z'n fluweel-purper blomblaaijes!

Misschien zult ge stiekum denken: „Aha, den Dré is trotsch! En dat had ik nie van 'm gedacht!“

Amico, ja! Ik bèn 'n bietje trotsch op deuze feesten, die 'n hoofdstuk van 10 jaren arbeid afsluiten mee 'n prachtig ornament van sierlijke tierlantijnen. En wie daar nie blij en trotsch mee zou zijn, was nie wèerd, dat O.L.H. z'nen arbeid gezegend had!

Ten slotte komt 't allemaal van Hum! 't Zweet van den arbeid, zoowel als den rust. 't Zaad, zoowel als de vrucht. En als Hij de vrucht in oew hand legt en ge zou mee die vrucht nie content zijn, allee, dan — dan waart ge Zijn gave nie weerd.

Ook ons Pastoorke is trotsch. Hoor naar wat ie schreef in ons Feestprogramma!

„Aan de vruchten kent men den boom... Van de zes bisschoppen van het bisdom Breda waren er drie uit ons Kerkdorp Ulvenhout afkomstig!“

Geen klooster van paters, broeders, zusters, of ge vindt er zonen en dochters uit Ulvenhout, aan Koning Christus gewijd...“

„Ik noem maar ééne plaats: West-Malle in België met zijn Trappistenklooster; zes personen en welke! Een, wiens heiligheid in boeken verheerlijkt wordt, de Eerw. broeder Hilarion (Joannes Mattijsen), door alle paters en medebroeders als een heilige geëerd!“

Onze kerk, „een waar paleis“ hoor ik ze door vreemden dagelijks roemen. Zij is door de parochie den Koning ter eere gebouwd en versierd. Ik noem hier geen namen, maar toch klap ik iets uit de boeken: meer nog dan aan de kerk, dat ware paleis, ging door mijn handen naar de missies, kerken, personen, den Koning ter eere.“

„In lengte van dagen mogen daarom onze drie nieuwe schoone klokken het blijde „Te Deum“ (hun drie tonen geven de grondtonen van het „Te Deum“ aan) weergalmen; maar bijzonder op dees blijde dagen, want ons Kerkdorp Ulvenhout heeft recht op dit feest!“

Is dat trots, of nie, amico?

En heeft ie recht op deuzen trots?

Neeë, nie alleen recht. Deuzen trots, die in z'nen kern diepe dankbaarheid is jegens den Gever van alle Goeds, deuzen trots is *plicht*!

Maar genogt.

Ge zult mee eigen oogen wel gezien hebben al onze muziekkiosken, waarin tot den laten avond ge-concerteerd wordt deur de tientallen van harmonieën, die afgekomen zijn naar Ulvenhout.

Ge zult mee eigen oogen wel gezien hebben onzen optocht, die in 'n serie van tweeëntwintig nummers en wagens, het verlejen en 't heden uitbeeldende, deur ons durpke getrokken is!

Ge zult den lijst van ons eerecomité wel hebben nageslagen, waarin alle burgemeesters van d'omgeving, heel den hoogen adel van Ulvenhout, generaals en andere legeroversten zitting hebben genomen.

Ge zult de eerepoorten en de versieringen hebben bespeurd en ge zult er vast en zeker schoone prentekes van hebben gemaakt veur „Ons Zuien“.

En daarom schei ik er maar af nou. En dat nie alleen: de muziek trekt weer langs m'n deur, ik heb gin „zit“ genogt in m'n achterwerk, om nog langer te potlooien, amico!

Tot de naaste week dus! Veul groeten van Trui en als altij gin haarke minder van oewen

t.a.v.

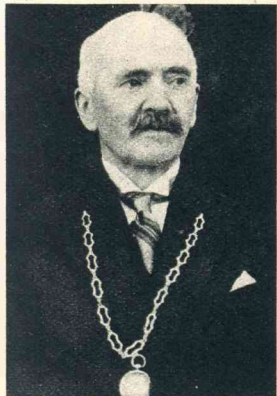
DRÉ.

Er was een enorme drukte op het feest van het 650-jarig bestaan van Ulvenhout. Men kon, zooals we zien, „over de hoofden loopen“!

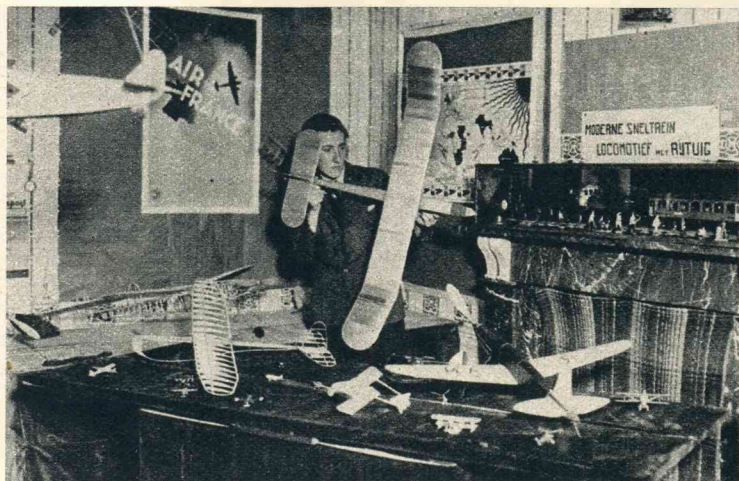


De folkloristische optocht was een der hoogtepunten van het Ulvenhoutsche feest. We zien hier d'n Dré met z'n groentewagen.





De E.A. heer A. Schram, burgemeester van Ohaam, heeft, op zijn verzoek, tegen 1 Oct. eervol ontslag gekregen. 'n Foto van den verdienstelijken magistraat.



Door de leden der Maastrichtse Jeugd Luchtvaartclub werd een tentoonstelling gehouden van door hen vervaardigde modellen. — Een hoekje der interessante expositie.

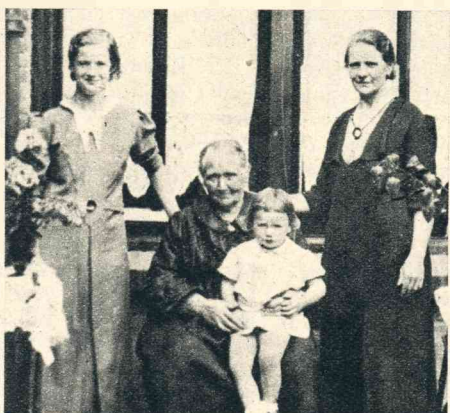


Onder groote belangstelling herdacht de heer Joh. P. van Heyst, algemeen directeur der Vcha-fabrieken te 's-Gravenhage (dit jaar werden ook nog de N. V. Grasso's Machinefabrieken door genoemde firma overgenomen) het feit, dat hij veertig jaar in het bedrijf werkzaam is geweest. De heer van Heyst is o.m. president-commissaris der N. V. Nationale Textielfabrieken te Deurne en bekleedt voorts diverse functies ten behoeve van het algemeen belang. — Een kiekje van den jubilerenden directeur, die benoemd werd tot Ridder in de Oranje-Nassau-orde, te midden zijner familie.



De heer Houtman nam als stationschef te 's-Hertogenbosch afscheid van het personeel. Hij werd in gelijke functie te Amersfoort benoemd. De hartelijke handdruk.

ZUIDELIJK NIEUWS



We plaatsen hier de vier geslachten der familie Lens-Ruskus, Philips Willemstraat 9, te Breda.



De Z. Eerw. pater Th. Vloet keerde vanuit zijn missiegebied Mozambique (Zuid-Oost-Afrika) in zijn geboorteplaats St. Hubert-Mill terug, om eenigen tijd vakantie te nemen. De pater-missionaris werd zeer feestelijk in zijn geboortedorp ontvangen.



We plaatsen hierbij nog de foto van den H. Eerwaarden pater Prudentius van Leusden, te Maastricht, den nieuwbenaemden Provinciaalder Franciscaner Minderbroeders in Nederland.

Het bekende katholieke Voogdijgesticht voor meisjes „Severen“, te Amby, bij Maastricht, bestond 25 jaar. Tijdens de feestrede van den burgemeester, waarnaar ook mgr. Lemmeus vol aandacht luisterde.

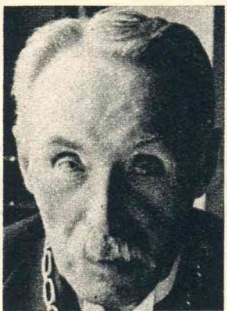


Het gouden echtpaar J. J. de Moor-Machielsen te Huybergen werd op den feestdag, met vele familieleden, vergezucht, bij het verlaten der kerk.

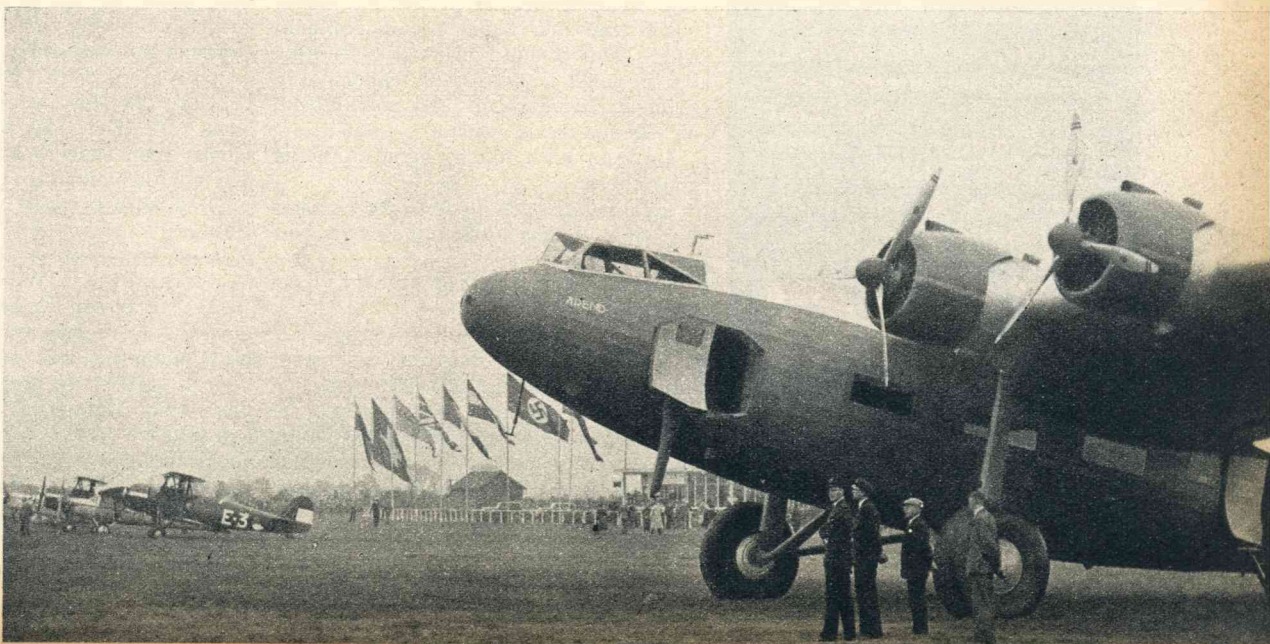


Totgeneesheer-directeur van het Binnenziekenhuis te Eindhoven werd benoemd de heer dr. T. Meuwissen, specialist voor inwendige ziekten, aldaar.

De burgemeester van Schijndel, de E.A. heer J. Janssens, neemt op 15 Sept. afscheid van zijn functie, die hij steeds op verdienstelijke wijze vervulde.



De Nederlandsche rondvlucht. — De groote „vogels“ streken ook op 't vliegveld „Welschap“ te Eindhoven neer, tijdens de Nederlandsche rondvlucht. — Links: De route wordt nauwkeurig nagegaan. Rechts: het vlaggeschip „de Arend“ van de K.L.M.





Tanden als parels... wat een heerlijk bezit!

Een bezit, dat U bijzondere charme verleent, maar dat óók een juiste verzorging vereischt. Borstel daarom Uw tanden minstens tweemaal daags met het krachtige, overvloedige schuim van Colgate, dat tot in de kleinste tandscheurtjes doordringt; de achtergebleven voedselresten oplost en Uw tanden een hagelblanke glans geeft, zonder het glazuur aan te tasten. Zóó houdt U steeds tanden als parels en een frissche, aangenaam geurende adem!

COLGATE

In tubes van 25, 40 en 65 cents.



**EEN
WACHTER
VOOR
UW
MOND**

Stelt bij het kiezen Uwer versnaperingen een wachter voor Uw mond. Laat alleen datgene Uw lippen passeren, hetwelk volkomen zuiver en van onvervalste kwaliteit is. Dus...

**KING
PEPERMUNT**

TONNEMA & CIE. - FABR. VAN KING PEPERMUNT - SNEEK

DE MAN MET HET BLAUWE MASKER

Vervolg van blz. 23

in, tot vechten gereed; maar zoover zou het wel niet komen. Een gezette man hing tegen den muur, zijn neus vasthoudend, een neus waar veel rood bloed uit stroomde.

„Dat moet je zoo niet doen,” zei Mannering terechtwijzend. „Bij een neusbloeding is het 't beste, je hoofd achterover te houden.”

De man keek kwaadaardig en richtte een onhandigen rechtschen naar Mannering's kin. Mannering ontweek dien zonder moeite en raakte den man onder de kaak, tweemaal snel achtereën. De ander hijgde en wankelde weg.

Hij greep den man bij den arm en leidde hem naar den waschbak, duwde zijn hoofd onder de kraan en liet er den vollen kouden straal op neerkomen. De man hijgde en spartelde tegen, maar Mannering's greep was vast en pijnlijk.

„Zoo,” zei Mannering, met een peinzenden blik langs het druipende hoofd en de schouders van den ander. „Droog je nu maar af en vertel me nu maar eens alles.”

De man trok met zijn lippen. Zijn neus, door de deur met volle kracht geraakt, was opgezwollen en venijnig rood, en hij had een roode schram op zijn kin.

Mannering's oogen werden harder.

„Spreek nu op!” snauwde hij.

De oogen van den inbreker zagen in de zijne, werden schichtig en wendden zich toen af; hij keek naar het karpert, schuifelde met zijn voeten.

„Ik zeg niks,” bromde hij.

„Niet?” vroeg Mannering zacht.

„Nee!” grauwde de bokser, „en as ik maar effen de kans krijg...” Hij zweeg opeens: Mannering maakte een beweging en vertrok zijn lippen tot een lachje; er glom plotselinge vrees in de oogen van den ander. „Waar gaat u heen, meneer?”

„De politie roepen,” zei Mannering vriendelijk. „Misschien weet jij wel, of ik direct bij Scotland Yard moet wezen, of...”

„Je meent 't niet!”

Mannering wachtte, met zijn hand aan de telefoon.

„Waarom zou ik 't niet meenen?” vroeg hij. „En denk er voortaan om, dat je u zegt, George.”

De man keek naar hem en naar de telefoon met snel groeiende vrees. Zijn handen bewogen zenuwachtig. Hij zat op heete kolen. Mannering genoot.

„Ik... de baas zei...” De bokser zweeg twijfelend.

„Ah!” mompelde Mannering. Hij hoorde den zoemtoon in de telefoon; zacht legde hij den ontvanger neer. Zijn hand kwam er vandaan, en de oogen van den ander toonden opluchting. „Dus iemand heeft je gestuurd? En ik dacht nogal, dat je 't allemaal in je eigen kersepit uit had geknobbeld. Je valt me tegen, vriend.”

De man keek nijdig, bijna wanhopig geprikkeld.

„Hou je grapjes maar thuis,” twistte hij, voor 't oogenblik zijn vrees vergetend.

„Dank voor 't compliment,” zei Mannering.

„As ik me handen ooit vrij krijg...”

Mannering nam den ontvanger weer van den haak, en met een zijdelingschen blik zag hij den man zwaar slikken. De inbreker grijsde, toen hij „0” draaide, en een seconde later de stem van de juffrouw hoorde. Zij zou wel woedend zijn,

voor ze met hem klaar was, begreep hij, maar ze zou er niets anders in zien dan de zóóveelste onredelijkheid van een abonné.

„Kunt u me ook zeggen...” begon Mannering, ter wille van zijn gast.

„Nee, niet doen!” riep de bokser. Hij scheen nu eerst in te zien, dat Mannering 't meende; zijn gezicht werd vaal en zijn handen beefden.

„Neemt u niet kwalijk,” zei Mannering tegen de telefoonjuffrouw, „'t zal niet noodig zijn, geloof ik.” Hij legde den ontvanger neer, nu met nadrukkelijke duidelijkheid en liep naar den ander toe, die bij den haard stond. Hij bleef hem een oogenblik lachend aankijken. Toen zei hij: „Nu, George, wie heeft je gestuurd?”

„Dat weet u heel goed,” bromde de bokser.

Mannering lachte en schudde zijn hoofd met welgeveinsde verbazing.

„'t Wordt te gek,” zei hij. „Eerst hemel je mijn geestigheid op en nu beweert je, dat ik gedachten kan lezen. Ik geloof...”

Hij zweeg, wachtte af, want er was twijfel in de oogen van den ander.

„Weet u 't echt niet, meneer?”

„Als man tegen man, nee,” zei Mannering. „Ik weet alleen, dat ik hier een enkelen keer een klein pakje steentjes bewaar en nu vermoed ik, dat je vriendelijke baas zin had, me van zoo'n pakje af te helpen. Gelukkig kwam ik net thuis, terwijl je bezig was.”

„En heb u ze niet?”

„Wat niet?”

„De Rosa's.”

„De Ros... wel allemachtig! Ik draai dien kleinen kruimel z'n nek om!” Mannering keek echt boos, en er was geen onzekerheid meer in de oogen van den vechtersbaas; hij geloofde alles, wat Mannering hem wijs wou maken. „Dus Lee heeft je gestuurd,” ging Mannering voort, „is 't niet, omdat die mooie kraaltjes vannacht gestolen zijn. Waar is Lee?”

„In... in Streatham.”

„Waar in Streatham, idioot? Op 't cricketveld of in 't dorp?”

„Meneer!” De oogen van den bandiet stonden nu smeekend, en zijn stem klonk zwaar, niet meer van woede, maar van vrees. „Zegt u 'm vooral niet, dat ik 't verteld heb... niks zeggen over de Rosa's...”

„Waarom niet?” vroeg hij ijsig. „Wat heb ik voor reden, om je een onaangename tien minuten met Septimus Lee te besparen?”

De inbreker zei niets. Mannering keek hem een oogenblik zwijgend aan. Toen gooide hij zijn sigarettenkoker op en de ander ving dien heel makkelijk, ondanks zijn verbazing.

„Of rook je niet?” vroeg Mannering.

„Nou, ik heb er niks op tegen, baas...” De man was in de war, scheen geen touw te kunnen vastknopen aan die plotselinge gemoedelikheden.

„Heel aardig van je. Nu, George...”

Mannering kwam wat dichter bij den man en keek hem strak aan. „Ik wil de waarheid weten. Weet je, hoe die is?”

„Ik... ik zou d'r na kennen raden, meneer.” De bokser was zichtbaar verbluft, maar hij was oprecht dankbaar voor de sigaret, die hij tusschen zijn lippen stak. Mannering hielp met zijn aansteker.

„Uitstekend,” zei hij, al was 't niet heelemaal duidelijk, wat hij bedoelde,



**Probeer
de magnifieke
Cutex nagellak.**

De nieuwe Cutex nagellak verdampst niet, is tot den laatsten druppel te gebruiken, is gemakkelijker aan te brengen en droogt op met fraaiere glans.



Ieder winkelier heeft deze nieuwe matglanzende tinten in voorraad.

CUTEX
Liquid Polish.



**Keizerin Eugénie
verbiedt de
crinoline!**

Het zou dwaas zijn te beweren, dat de verschijning van de nieuwe „Winterweelde” de gemoederen even sterk in beweging zal brengen. En toch is dit laatste feit voor U van groot belang, vooral als U bedenkt, dat er in deze uitgave van ons modeboek verschillende veranderingen worden aangebracht, die voor U even zoovele prettige en voordeelige verrassingen zullen beteekenen.

U wilt hier natuurlijk graag meer van weten. Daartoe behoeft U slechts onderstaanden bon in te zenden of alleen maar Uw naam en adres op te geven. Wij zullen U dan prompt inlichten!

Bon

Inzenden in geopende enveloppe, gefrankeerd met postzegel van 1½ cent, aan Patronenkantoor Panora, Nassauplein 1, Haarlem.

Wilt U mij alles vertellen over het modeboek „Winterweelde 1938” en de voordeelen, voor mij daaraan verbonden?

Naam

Adres

Plaats

de sigaret of de bereidwilligheid van den ander, om de waarheid te spreken. „Nu weet ik, waarom je hier bent, maar ik wou ook graag weten, wat je ingepakt hebt.”

Na een korte aarzeling haalde de bokser een pakketje uit zijn zak en gaf het aan Mannering. Deze pakte twee langwerpige boekjes uit en floot, toen hij ze zag. Dáár had hij wel 't allerminst op gerekend.

„Zoo, moest je mijn bankboekjes meenemen?” Zijn stem klonk weer barsch.

„Ja.”

„En heb je er in gekeken?”

„Nee, meneer, waarachtig niet — ik zou d'r trouwens niet eens wat van snappen. Ik...”

„Zòu niet,” zei Mannering. Hij keek donker. „Maar je hebt wel.”

„Maar ik...”

„Ja ja. Je zòu niet, maar je hebt wel, George. Denk nu eens heel even na. Je hebt er in gekeken, en 't eene was iets van vier cijfers en 't andere van vier of vijf. Dat weet je niet heelemaal zeker. Je had ze net ingekeken, toen ik binnenkam. Is 't niet zoo?”

De oogen van den bokser schitterden.

„Ik... ik snap u, meneer.”

„Da's verstandig. Vertel 't maar tegen meneer Septimus Lee — in 't eene boekje vier cijfers, in 't andere vier of vijf. Doe je 't niet — en ik kom er heusch makkelijk achter, of je 't gedaan hebt of niet — dan fluister ik Septimus maar één woordje in: Rosa. Snap je me nóg? En stap nu maar eens op, wil je? Ik moet nadenken.”

Toen hij later het geval bepeinsde kwam hij tot het besef, dat Lee inderdaad geslepen was. De financier had niet verwacht, dat hij de parels terug zou krijgen, maar getracht, zich te vergewissen van den stand van Mannering's bankrekening.

Mannering was nog opgewonden over zijn zegepraal op den indringer, maar hij zag in, dat zijn tegenstander gevaarlijk was, gevaarlijker misschien dan de politie. Er zat maar één ding voor hem op, meende hij: naar Lee toe te gaan; waarschijnlijk kon niets overtuigender werken.

DE GRAPPIGE KANT

Ik ben u een excuus schuldig, meneer Mannering. Ik bied 't u hierbij aan.”

„Ik ben u een pak slaag schuldig,” mokte John Mannering. „Zooiets als die chauffeur van u gehad heeft. Ja, ik heb hem voor 't gebouw gezien, toen ik langs kwam. Zijn neus is nóg niet beter, en ik geloof dat u...”

„Ik mag toch aannemen,” zei Septimus Lee zoetsappig, „dat u niet met lichamelijke kracht zult beginnen tegen iemand, die zooveel ouder is dan u, meneer Mannering? Ik zeg nog eens, ik bied u mijn excuus aan. Als u goed nadenkt, zult u inzien, dat ik vanzelf tot de verdenking moest komen...”

„Toch niet! Als u tenminste geen...”

Mannering hield het scheldwoord in, kreeg een kleur. Hij deed het heel goed en er zweefde een eigenaardig lachje om de dunne lippen van Septimus Lee.

„U wou toch niet zeggen „schurk”, meneer Mannering? Een erg onaange-

naam woord; en... enfin, uw belangstelling voor de Rosa-parels zòd aanleiding kunnen geven tot vreemde vermoedens, is 't niet zoo? Bij de politie, bedoel ik, of zelfs bij uw vrienden.”

Mannering wreef schijnbaar zenuwachtig over zijn kin.

„J-ja,” gaf hij toe. Hij fronste. „Maar met dat al zal ik wel zorgen, dat ik verder nooit meer zaken met u doe, meneer Lee.”

„Wat me ééuwig spijten zal,” mompelde Lee.

Mannering bleef hem even boos aanzien, liep toen naar de deur; hij had die open, voor de bediende komen kon. Septimus Lee glimlachte en zuchtte; hij koesterde de overtuiging, terwijl Mannering vertrok, dat hij zich in dien man vergist had.

„Nu blijft meneer Lee voorloopig wel van de baan,” peinsde Mannering. „Maar hij is een leepe rakker. Ik zal op moeten passen.”

Hij deed zijn best, om het gesprek te vergeten, en het duurde niet lang, of al zijn gedachten waren bij een kennis van den laatsten tijd. Hij glimlachte even en besloot er heen te gaan.

De heer Karl Seltzer was een niet-meer-jonge, rondhoofdige, kalme en vriendelijke Duitscher, die zijn werk maakte van het onderricht in talen. Seltzer was in veel opzichten eenig. Het was een openbaring, hem Engelsch, Fransch, Duitsch, Russisch of een tiental andere talen te hooren spreken. Dan leek hij telkens een heel ander mensch; niet alleen was het accent volmaakt, maar hij kon zijn stem ook voegen tot de klanken en stembuigingen der volkeren, wier talen hij sprak.

Mannering had over hem hooren spreken, en daar hij het noodzakelijk vond, zijn stem bij gelegenheid te kunnen beheerschen — of zelfs geheel te veranderen — was hij lessen gaan nemen. Stembuiging was een kwestie van oefening. Seltzer vond het heerlijk, dat hij zoo'n ijverigen leerling gevonden had.

Het breede gezicht van den Duitscher klaarde op, toen Mannering zijn kantoor in de Wardour Street betrad.

„Ah, meneer Mannering! Dat doet me plezier,” groette hij.

„Ik vind 't ook niet onaangenaam,” glimlachte Mannering. „Ik wou u even een minuut of tien hebben,” ging hij voort, „om een Franschman te leeren worden.”

„Om de spráák van een Franschman te leeren,” verbeterde de leeraar. „'t Zou heel moeilijk zijn, u op iets anders te laten lijken dan op een Engelschman.”

„Alle beetjes helpen,” zei Mannering.

Twintig minuten later verliet Mannering het kantoor; hij verbaasde zichzelf, door in vloeiend Fransch een pakje sigaretten te vragen. Het meisje in de kiosk keek hem verbijsterd aan en vroeg: „Hè?”

„O, pardon,” zei Mannering, met een lachje, dat hem de heele rest van den dag in haar gedachten deed blijven. „Vijftig Virginia 5, alstublieft.”

Hij betaalde de sigaretten, glimlachte nog eens en liep verder, nadenkend over de resultaten van Seltzer's lessen.

Wordt vervolgd

PANORAMA, Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Tezamen met een der periodieken De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureau: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 33170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's GRAVENHAGE, Stationsweg 95. Tel. Interc. 111666. Giro nr. 43141. UTRECHT, Billstraat 142. Telefoon Interc. 13473. Giro nr. 149597. 's HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27. Telefoon Interc. 1215. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20. Telefoon Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5, Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

UW GEWICHT

blijft steeds gelijk dank zij

Hermesetas

Suiker zet vet aan, „Hermesetas”, kristal-saccharine tabletten, echter nooit. Zij zoeten spijzen en dranken zonder eenigen bijmaak. Zij zijn gemakkelijk oplosbaar en kunnen uitstekend bij het koken en bakken gebruikt worden. Absoluut onschadelijk.

Verkrijgbaar bij apothekers en drogisten in handige schuifdoosjes à 43 cts., inhoudende 500 tabletten.

A. G. „Hermes” Zürich 2

ZWITSERSCH FABRIKAAT



Gewasschen Boorden zijn op den duur niet onberispelijk meer!



Maar men kan toch niet steeds nieuwe koopen!

Mevrouw Proper was zeer gelukkig getrouwd, maar... er was één struikelblok. Haar voortdu-



rende grief was, dat haar man's boorden ernu nooit eens echt keurig uitzagen, hoewel zij den waschman steeds weer bezwoor, toch vooral voorzichtig te zijn. Vaak kwam zij in de verleiding nieuwe boorden te koopen, lang voordat de oude op waren, maar dat kon toch zoo niet doorgaan. En vooral als zij dan den man van haar vriendin Ida boorden zag dragen, die altijd „als nieuw” waren, begreep zij er heelemaal niets meer van. Totdat zij op een dag

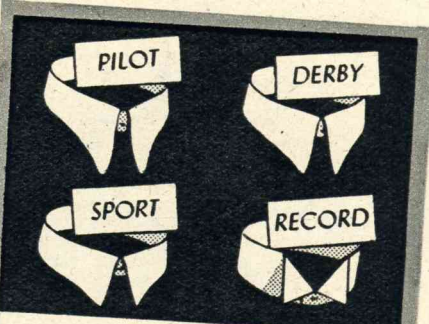
haar vriendin er naar vroeg...! Toen bleek alles zoo simpel...

Ida vertelde: „Gewasschen boorden zijn op den duur niet onberispelijk meer, daar is nu eenmaal niets aan te doen. Mijn man draagt dan ook alleen nieuwe boorden - n.l. Mey's Boorden, die - met fijn linnen overtrokken - toch zoo laag in prijs zijn, dat de vuile eenvoudig worden vervangen. Toch is onze boordenrekening niet hoger geworden. Maar de zaken van mijn man gaan flink vooruit, omdat hij er altijd tip top uitziet en juist op een keurig boord wordt zoo gelet!”



Mey's Boorden zijn in iedere plaats verkrijgbaar in de winkels met Mey's reclame. VRAAG ECHTER BESLIST DE ECHTE MEY'S BOORDEN, WANT DEZE ZIJN NIET TE EVENAREN! Ook kunt U zich door een proef overtuigen, indien U nevenstaande coupon nauwkeurig invult, een 5 cts. postzegel bijvoegt en in gesloten envelop opstuurt. Zend de coupon nog heden!

Mey's
BOORDEN
ALTJD NIEUW



Den Gen.-Vert. J. W. Raeymakers, Claes de Vrieselaan 12a, R'dam.

Zend mij franco een exemplaar van Uw model Sport/Derby/Pilot/Record (aanstrepen welk model). Maat van mijn boord: (Vergeet niet, een 5 cts. postzegel bij te voegen en envelop te sluiten!)

NAAM: _____
ADRES: _____
PLAATS: _____

PER STUK 13. 14 CENT
PER DOZIJN fl. 1.50 - 1.60

DE PARVENU



Het conflict tusschen een beschaafde vrouw en een onbehouwen parvenu wordt in deze TOBIS-FILM weergegeven. Het verhaal speelt zich grootendeels af in Marokko, waarvan de bekende maarschalk Lyautey (hierin prachtig getypeerd door Signoret) eens gouverneur was.

Met charme en raffinement hebben de Fransen deze film in elkaar gezet. En het was 'n dankbaar onderwerp ook, de levensgeschiedenis van dien massalen baas, die zich fier op zijn borst kon kloppen en zeggen: „Wat ik ben en wat ik heb bereikt, heb ik aan mezelf te danken!” Te pas

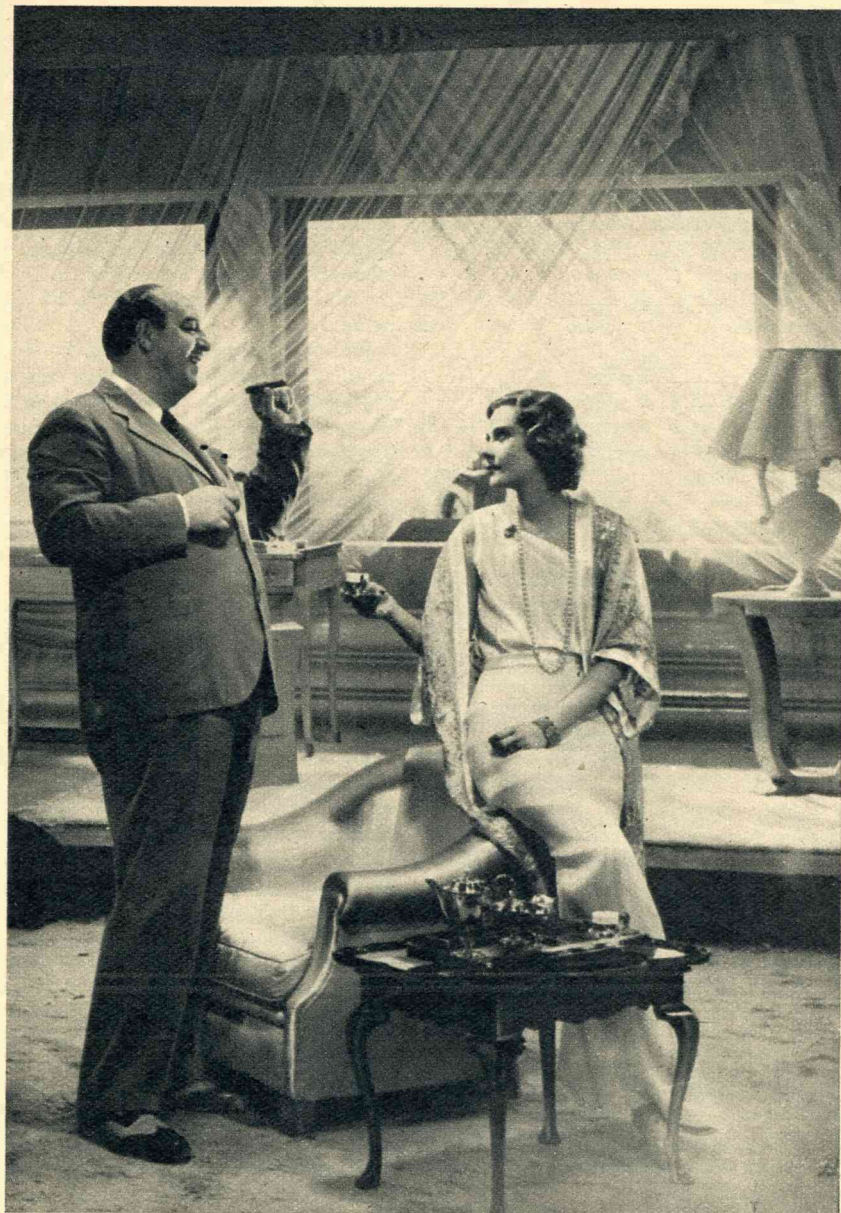
HARRY BAUR



Een van de weinige sterren, die eerst op lateren leeftijd hun filmroem kregen, was Harry Baur. Altijd een acteur van bescheiden middenklasse, steeg hij aan de film met groote snelheid tot een ontzettende hoogte. Tientallen jaren speelde hij op het tooneel „jeune premier”-rollen, die hem niet lagen, en voor hij door „de film” werd ontdekt, stond hij reeds lang op 't punt in het vergeetboek der onbekende talenten te worden ingeschreven. De film wist echter dezen tragischen kolos op de juiste manier te gebruiken — zijn kracht was zijn persoonlijkheid, zijn markante, vierkante kop, welke zoo bij uitstek geschikt was om een weemoedige goedheid uit te beelden. Als hij speelde ging steeds de volle sympathie van iedereen uit naar den man, die zoo goedig was, zoo eerlijk, zoo oprecht, doch die altijd vergat, dat hij geen „jeune premier” meer was in het leven. En wat de zaal altijd al dadelijk wist, moest zijn tegen­spelerster eerst aan het einde in de gaten krijgen, doch daaraan heeft Harry Baur voor een groot deel zijn roem te danken.

en te onpas toont hij dat en niet alleen tegen de zakelijke relaties maar ook tegen zijn vrouw. Zelfs weet hij zijn liefde en zijn zaken niet meer van elkaar te scheiden en mengt het een door het ander, als hij ziet dat het zijn macht kan versterken. Dat wordt hem noodlottig, want hoewel hij het doel bereikt, dat hij zich gesteld had, delft zijn liefde het onderspit. Ook dan echter twijfelt hij niet of zijn invloed en zijn successen zullen eerlang weer het verkilde hart van de beminde vrouw voor hem doen gloeien.

Zoo is de parvenu en de poen. De teedere roerselen van een vrouwelijk gemoed zijn hem volkomen vreemd. Hij negeert ze en is overtuigd dat de materiele voordeelen, welke hij ervoor in de plaats stelt, ruimschoots daar tegen opwegen. „Les hommes nouveaux” noemde Claude Farrère zijn roman, waarnaar deze film gemaakt werd, en tot die „Nieuwe Rijken” behoort Bourron wel in de eerste plaats. Voor Harry Baur is het een geheel ander genre rol, omdat hij nu prollig en protserig moet zijn, in plaats van overgevoelig en bescheiden. Maar zijn superioriteit als acteur blijkt weer uit de wijze, waarop hij zich van die taak



Bourron met zijn vrouw (Nathalie Paley). Het was van de arme weduwe een noodsprong om Bourron als man te nemen, doch deze meende dat het alleen hiearaan te danken was, dat de vrouwen invloedrijke en gewichtige personages nooit kunnen weerstaan.

kwijt. Hij heeft dien grooten stap gewaagd en het is hem gelukt ons 'n voortreffelijken Bourron te geven, wiens zelfbewustheid een „onaangename voldoening” geeft.

De heele film is royaal gemaakt en bezit alle aantrekkelikheden van een goede Fransche film.



FILM-VARIA

In New York is een restaurant, dat den naam draagt van den ex-kampioen-bokser Jack Dempsey. Zoowel het restaurant als de bokser zelf zullen te zien zijn in de nieuwe Metro Goldwyn-film: „Big City”. Regisseur ervan is Frank Borzage.

Tom Rutherford, die in de Jeannette MacDonald-film: „The Firefly” de rol vertolkt van koning Ferdinand den zevenden van Spanje, heeft nog nimmer voor de film gespeeld. Voordien was hij toneelcriticus van 'n groote krant.

De lieflijke M. G. M.-actrice Rosalind Rossell is een zeer bekende rijpaardeskundige. Vóór haar filmloopbaan was zij hoofdinstrictrice aan een Amerikaansche rijsschool. Thans wil zij een landgoed kopen om rijpaarden te fokken en af te richten.

De nieuwe Tobis-film van Martha Eggerth en Jan Kiepura: „Betoovering om la Bohème”, is juist dezer dagen onder leiding van Geza von Bolvary te Weenen gereed gekomen.

De groote vliegfilm (de naam is nog onbekend), welke door Paramount zal worden gemaakt, zal geheel in kleuren worden opgenomen. Niet minder dan 1.000.000 dollars is voor de vervaardiging van deze film uitgetrokken.

Bourron (Harry Baur) met eenige kameraden in gevangenschap. Hij was de eenige, die in dat gebied (het tegenwoordige Fransch Marokko) iets meer zag dan een woestenij. Van eenvoudigen arbeider klom hij heel hoog op de maatschappelijke ladder en verloor daarbij zijn innerlijk evenwicht.

DEN BEUL TE SLIM AF....

DOOR JOHN PENNOCK

Screwland is een nietige koraalatol in den Grooten Oceaan, door onaanzienlijke koraaldieltjes opgebouwd in 'n eigenaardigen schroefvorm en slechts hier en daar begroeid met een schrale vegetatie. Het ligt Westelijk van de Philippijnen, vier mijlen uit de kust van Luzon, en het is door de Amerikaansche regeering tot verblijfplaats ingericht voor Philippijnsche misdadigers, die tot langere vrijheidsstraffen dan tien jaar veroordeeld zijn.

Alvin Johnston was hoofdbewaker van Screwland. Hij had met zijn vrouw en kind een vaste woonplaats op het eilandje — een ruim, met hoog prikkeldraad omgeven steenen huis, dat met zijn geblindeerde vensters en zijn mitrailleurpost op het dak meer op een miniaturvesting dan op een menselijke woning geleek.

De strafbevolking van Screwland bestond uit acht gevangenen. De zwaarstgestrafte was een zekere John Burry, een ruwe kerel, die twintig jaar gekregen had voor een moord. Hij haatte Alvin Johnston met een blinden haat en vreesde hem tegelijk als een doodelijke ziekte. Want de hoofdbewaker van de strafkolonie was een man van strenge plichtsbetrachting, die zijn bijnaam „de beul van Screwland” alle eer aandeed.

De gevangenen van Screwland waren betrekkelijk vrij op het eilandje. Zij waren verplicht gedurende vastgestelde uren zwaren arbeid te verrichten en Alvin Johnston zorgde ervoor, dat de Gerechtigheid daar geen halve minuut aan tekort kwam. Doch buiten die uren om en met uitzondering van den nacht genoten zij bewegingsvrijheid en keek Johnston slechts zelden naar hen om.

De eigenlijke bewakers van de strafkolonie waren de haaien. Rond Screwland wemelde het van die ongere klanten en als er eenmaal in de week een aflosser van Luzon kwam en Alvin Johnston met zijn boot voor een dag naar de bewoonde wereld terugkeerde, vergezelde hem een eere-escorte van tien tot twintig vraatzuchtige monsters, die zich verlekterden met de ijdele hoop dat hij er uit zou vallen. Zij waren niet de eenigen, die zich in die hoop verlustigden — elke week kreeg hij denzelfden zegenwensch op zijn tocht mee van John Burry, die hem al even diep teleurgesteld terug zag keeren als de haaien.

John Burry was negen jaar op het eiland, toen het twaalfjarige dochtertje van Alvin Johnston een ongeluk overkwam, dat gelukkig nog goed afliep. Het meisje bukte zich aan de glooiing van het rif, om een handvol zeewier uit het water te halen en eensklaps gleed zij uit. Er klonk een gil en John Burry was er getuige van, dat zij tusschen twee zware bedden zeewier in viel, die op het eilandje toedreven en door den golfstroom naar de kust van Luzon werden meegevoerd. De haaien bespeurden de spartelende bewegingen in het water en schoten vliegensvlug toe. John Burry was echter nog vlugger dan de monsters. Hij wierp zich languit tegen de glooiing neer en zag nog net kans, het meisje bij de haren te grijpen en op het droge te krijgen. Het kind liep huilend naar huis, nog meer bevreesd voor John Burry dan voor de haaien, en de misdadiger zag haar niet meer terug.

Tien minuten later kwam Alvin Johnston echter uit zijn vesting te voorschijn.

„Je hebt mijn dochter gered,” zei hij met zijn gewone, ruwe stem.

„En ik heb er spijt genoeg van, als ik aan jou denk,” antwoordde John Burry prompt.

„Dat begrijp ik,” grijnsde de hoofdbewaker, maar het was niet zijn gewone grijns. Hij draaide zich om en zei over zijn schouder: „Ik zal het rapporteeren, misschien scheelt het je een paar jaar.”

„Die wil ik aan jou niet te danken hebben,” riep de misdadiger hem norsch achterna.

Daar bleef het voorloopig bij. Maar er kwam een dag, dat John Burry niet meer zoo afwijzend stond tegenover de gunst van Alvin Johnston. Dat was toen hij bericht kreeg, dat zijn moeder in Manilla zwaar ziek lag. De dokters hadden haar opgegeven en op een morgen verscheen de onverschillige John Burry met een vreemden trek op zijn zwart bestoppelde gezicht voor den hoofdbewaker.

„M'n moeder ligt slecht,” zei hij met een stokkende stem.

„Dat heb ik gelezen,” knikte Alvin Johnston.

En wat zachter voegde hij eraan toe: „Het spijt me voor haar en voor jou...”

John Burry wees die deelneming met een ruw gebaar terug. „Ik zou haar nog eens willen zien,” vervolgde hij bruusk.

De hoofdbewaker schudde zijn hoofd. „Dat begrijp ik, maar het gaat helaas niet.”

„Het gaat wel,” zei John Burry er onmiddellijk overheen.

„Wat bedoel je?”

„Ik bedoel dat je me mee kunt nemen in de boot. Je moet me verstoppen. Ik zweer je dat ik tegen den avond weer op dezelfde plek terug zal zijn, als waar je me aan land hebt gezet.”

Alvin Johnston keek hem aan als twijfelde hij aan zijn verstand. „Ben je stapel?” vroeg hij ruw. „Denk je dat ik mijn baan zal wagen voor jou?”

„Daar is heelemaal geen sprake van,” haastte John Burry zich en voor de eerste maal in die negen jaren had hij iets van een smeekeling in zijn gezicht en zijn houding. „Niemand hoeft ervan te weten en ik zweer je nogmaals...”

„Niemand?” viel de hoofdbewaker hem hoonend in de rede. „En je mooie kameraden dan? Denk je, dat ik me aan de genade van hun zwijgen wil overleveren? En de kans dan, die je loopt, in Manilla te worden herkend?”

„Uitgesloten, niemand kent me daarginds,” barstte John Burry hartstoechtelijk los. „En voor de anderen hoef je niet bevreesd te zijn. Ze weten waarvoor en voor wie ik ga en ze zijn niet zoo laf...”

„Nee!” snauwde Alvin Johnston hem af.

Hij wendde zich om en achter zijn rug klonk een woedende vloek. „De duivel zal je halen, meneer Alvin Johnston. Als iemand zijn bijnaam verdient, ben jij het! Je betaalt op 'n royale manier je schulden, beul van Screwland...”

Alvin Johnston hoorde hem allang niet meer. Met groote, driftige passen had hij zich verwijderd. John Burry keek hem met gebalde vuisten na. Ook een misdadiger heeft zijn kwetsbare plek en die van John Burry was gevoeliger dan de hiel van Achilles. Die plek had een naam en heette „moeder”. Hij stond op het punt Alvin Johnston achterna te stormen en een gevecht op leven en dood met hem aan te gaan, maar de hoofdbewaker had zijn huis reeds bereikt. Hij mocht hem ontsnappen — dan een volgende keer...

Dien heelen morgen liep John Burry op den hoofdbewaker te loeren. Tijdens het schaftuur slenterde hij naar den oever en eensklaps vertrok hij zijn gezicht tot een triomfantelijke grijns. Alvin Johnston kwam zijn huis uit en scheen van zins een wandeling te gaan maken. Het volgende oogenblik sloeg zijn vraatzuchtige vreugde echter weer neer. De hoofdbewaker was vergezeld van zijn dochter. Haar gezelschap hield hem voorloopig nog tegen, maar vanavond, of morgen — zoodra de kans schoon was...

Hij bleef staan en zijn strakke blik was op de nevelige kust van Luzon gericht — de vrijheid! Maar die vervloekte haaien...

Alvin Johnston kwam nader en hij hoorde hun stemmen.

„En waar gaat al dat zeewier nu naar toe, vader?”

„Recht op Luzon aan. De stroom voert het mee en daar blijft het drijven tot de zeewiervisschers het binnenhalen.”

„En drijft het nooit verder — naar China of Japan?” vroeg het meisje.

„Nee, de stroom loopt van hier uit om Luzon heen en het zeewier gaat mee...”

Zij gingen hem voorbij en John Burry keek den hoofdbewaker na met oogen als dolkpunten. Toen zij een eind verder waren keerde hij zich om.

„Een volgende keer, Alvin Johnston,” mompelde hij tandenknarsend. Dien avond kreeg hij voor de tweede maal 'n kans. Maar weer zag hij er van af. Thans echter om een heel andere reden. Hij had het sobere avondmaal gebruikt en verliet de barak. Nauwelijks buiten ontdekte hij de eenzame gestalte van Alvin Johnston aan den rand van het koraal. Hij zat te visschen met zes hengels, die hij klem had gezet tusschen de koraalgleuven. Bij wijze van tijdverdrijf wierp hij met steenen naar de haaien, die zich vlak onder de kust waagden.

John Burry bleef op korten afstand staan. Hij zag Alvin Johnston een zwaar stuk koraal opnemen en van zich afstooten. Hij had zijn krachten echter onderschat — de steen kwam niet in het water, maar in het midden van een zwaar bed zeewier terecht, dat vlak onder de kust langs dreef. John Burry zocht een geschikte plek om zijn vijand voor goed onder te dompelen en keek naar de haaien. De vraatzuchtige monsters lieten het bed zeewier langs zich heen drijven zonder in beroering te komen en met een strakken blik zag hij het na. Toen keerde hij zich plotseling om en liep naar de barak terug. Hij was op een inval gekomen. De vrijheid en zijn moeder — of de dood. Hier wachtte hem toch ook de dood. En de duivel zou den beul van Screwland op zijn tijd wel halen...

Den volgende morgen was John Burry verdwenen. Niemand had hem de barak zien verlaten, niemand wist waar hij gestoven of gevlogen was. Alvin Johnston liet elken vierkanten meter van de atol onderzoeken en dit met een nauwkeurigheid, alsof hij er John Burry van verdacht zich met tooverachtige middelen in een koraaldieltje te hebben veranderd. Alle nasporingen bleven echter vruchteloos en met de eerstvolgende boot ging zijn rapport naar de autoriteiten. „Te water geraakt, hetzij bij een poging tot ontvluchting of per ongeluk. Vermoedelijk verslonden door de haaien...”

De gevangenen waren dagenlang onder den indruk van die noodlottige verdwijning. Alvin Johnston echter niet. Hij scheen vervuld van leedvermaak, want hij sprak met een grimmigen lach van een schurk, die zijn verdiende loon geïncasseerd had. En daarbij zwierf zijn blik met een soort liefkoozende uitdrukking naar de spelende haaien onder de kust van de koraalatol, die hij roemde als de beste bewakers van het eiland.

„De beul van Screwland,” zeiden de gevangenen verachtelijk.

Een maand later kwam er echter een brief voor Alvin Johnston met de boot mee. Hij was bekrabbeld met hanepooten en verzonden uit Hongkong. Het was een zeer vreemde brief, want hij bevatte slechts drie geheimzinnige regels.

„Den beul te slim af geweest. Haaien komen alleen op beweging af en laten stil-drijvend zeewier ongemoeid. Groeten aan den duivel, als hij om je komt.”

Alvin Johnston had een vroolijken dag na de ontvangst van dien brief — de gevangenen hadden hem nog nooit zoo vriendelijk en opgewekt gekend. De reden begrepen zij niet, maar die werd als een geheim bewaard in het huis, dat gebouwd was als een vesting.

„Ik zou het bijna kunnen gelooven, dat John Burry me te slim af was geweest,” lachte Alvin Johnston dien morgen tegen zijn vrouw. „Als ik hem het kunstje zelf niet in twee lessen geleerd had...”

RUIM TIENDUIZEND GULDEN AAN PRIJZEN!

Zooals reeds werd aangekondigd, verdeelt P a n o r a m a op 5 Dec. a.s. een aantal groote prijzen onder de vaste lezers.

Nog even brengen wij de prijzen in herinnering. Het zijn:

Een Fordor Touring Sedan de Luxe, 8 cylind-
ders, 85 rem pk., vier-deurs. Catalogusprijs f 2125.-

Een Chevrolet Touring Coach, 6 cylind-
ders, 85 rem pk., twee-deurs. Catalogusprijs f 1950.-

Twee geldprijzen à f 1000.- f 2000.-

Acht geldprijzen à f 500.- f 4000.-

AL ONZE ABONNÉ'S HEBBEN EEN KANS EEN DER
BOVENSTAANDE PRACHTIGE PRIJZEN TE WINNEN!



Het Kremlin te Moskou, naar een lithografie uit de negentiende eeuw.

HEERSCHERS OVER RUSLAND

250 JAREN RUSSISCHE GESCHIEDENIS

door

E. J. Smetanic-Klinsky

3

PAUL DE EERSTE
TWAALFDE VERVOLG

't Is een grauwe Novemberdag 1796. De groote Katharina ligt op sterven. Een slede, met schuimende paarden bespannen, houdt met een ruk stil voor de eerste wachtposten van Gatschina. De manschappen salueren. Zij maken eerbiedig ruimte voor graaf Alexander Andrejewitsch Besborodko, den kanselier der Czarina. De graaf is gehaast. Hij wil grootvorst Paul persoonlijk van het droeve nieuws op de hoogte brengen.

Het verraad van Besborodko

Hij heeft een zwaren tweestrijd gevoerd. Een strijd tusschen plicht en trouw aan den staat eenerzijds en 't grenzelooze egoïsme van zijn onverzadigbare, losbandige natuur anderzijds.

De egoïst Besborodko, de hebzuchtige zoon van een arm veehandelaartje uit de Oekraïne, die is opgeklommen tot eersten staatsman en een der rijkste lieden van Rusland, is als overwinnaar uit dezen

tweestrijd te voorschijn gekomen. Vergeten zijn de trouw en 't gegeven woord. . . . Het lot van Rusland ligt in zijn handen: het ontrevingsmanifest der

Czarina, dat na haar dood zou worden voorgelezen, het manifest, waarin Alexander, de kleinzoon van Katharina, tot Czaar van Rusland wordt aangewezen. . . .

Besborodko, die 't grootste vertrouwen van Katharina geniet, de man, dien zij uit 't niets tot de hoogste waardigheid verheven heeft, denkt niet meer

aan zijn weldoenster, denkt ook niet aan Rusland. Hij is uitsluitend en alleen bezorgd om zijn carrière. Hij is van plan met het document, dat de toekomst van Rusland zal bepalen, zich de gunst te koopen van den door Katharina diep gehaten zoon Paul. Aan hem zal hij 't manifest der Czarina overhandigen en niemand zal den laatsten wil der stervende vernemen. . . .

Besborodko is niet de eerste Judasfiguur in Ruslands geschiedenis. Hij zal ook niet de laatste zijn.

De Czarina is nog niet gestorven, zij vecht nog met den naderenden dood, terwijl op 't zelfde oogenblik een van haar trouwste onderdanen, een van haar intiemste medewerkers haar keizerlijk testament verkoopt aan den grootsten vijand van haar leven.

Een doode wordt tot keizer gekroond

De nieuwe Russische Czaar heet Paul I en niet Alexander, zooals Katharina gewild had. De nieuwe grootkanselier en gunsteling van den Czaar heet Zijne Doorluchtigste Hoogheid vorst Alexander Besborodko.

De paleizen, waarin de galante geest van Katharina ruim vijfendertig jaren heeft geheerscht, lijken wel veroverde vestingen, bemand met de nieuwe meesters, de officieren van Gatschina.

Het is, alsof over de hoofdstad de belegeringstoestand is uitgeroepen, alsof een onzichtbare hand de klok heeft teruggezet tot den tijd, waarin een krankzinnige Holsteiner 't Russische rijk in een Pruisische kazerne wou veranderen.

Het is de zoon van den Holsteiner, die de opstand van dien geest met 'n symbolische handeling documenteert.

In aanwezigheid van 't hof, van alle mannen van aanzien en de gunstelingen van zijn overleden moeder laat Paul in 't Alexander-Newsky-klooster het graf van Peter III openen en 't half ontbonden lijk op een troon zetten.

Hij zelf drukt den te Ropscha vermoorde den scepter in de hand en zet de kroon der Romanows op diens kalen schedel. Een voor een moeten de aanwezigen hem huldigen, wien tijdens zijn leven de kroningsfeesten niet ten deel vielen.

Terwijl deze waanzinnige, huiveringwekkende

vertooning nog druk de gemoederen van 't volk bezighoudt, terwijl de dood van Katharina nog niet is doorgedrongen in de lagen der massa, volgt de aankondiging van de bijzetting van den vermoorde.

De straten van 't klooster naar 't Winterpaleis zien zwart van 't volk. Spoedig zet zich de rouwstoet tusschen de opgestelde gelederen van militairen in beweging. Vijfhonderd geestelijken openen den stoet en onder de oogen der duizendhoofdige massa moet de grijze Alexej Orlov bij de snerpande koude met ontbloot hoofd voor de kist schrijden en op een kussen de kroon dragen van hem, dien hij vijfendertig jaren geleden vermoord heeft.

Dit is de wraak van den nieuwen Czaar op 't regiem en de hovelingen van zijn moeder.

In 't Winterpaleis staan twee doorkisten ter bezichtiging door 't volk opgebaard: zij bevatten 't stoffelijk overschot van Peter III en Katharina de Grootte. Een rouwband slingert zich om de sarkofagen, waarop de woorden:

„In 't leven gescheiden — vereenigd in den dood.”

„Groot is slechts hij, met wien ik spreek”

De nieuwe Czaar neemt wantrouwig en met 'n diepen haat in 't hart de regeering op zich. De goede voornemens, waarmede hij in zijn jeugd beziel was, zijn tijdens den langen tijd van wachten



Czaar Paul bevrijdt den door Katharina in een kerker opgesloten Poolschen vrijheidsheld Kosciuszko.

verstikt. Hij is tweeënveertig jaren oud, wanneer hij als 'n verbitterd man, als iemand, die door 't hof van z'n moeder voor onmondig werd gehouden, voor een tweederangs-mensch, tot Czaar van Rusland gekroond wordt.

De verachting, die hij zijn gansche leven moest verduren en die hem iedere hoveling van Katharina ongestraft kon toonen, deed hem bijna aan zijn eigen minderwaardigheid gelooven. Uit dit minderwaardigheidsgevoel groeide een fel verzet, dat hem aanvankelijk maakte tot den despoot der exercitievelden en daarna tot machtsdronken tyran.

Overal bespeurde hij den geest der Fransche revolutie als 'n doodelijk gevaar voor zijn souvereiniteit. Hij zag zich geroepen de „wankelende” tronen en de „bezoedelde” altaren van dit gevaar te bevrijden.

In de ijzeren discipline, die op z'n exercitiereinen heerschte, zag hij de nieuwe toekomst van Rusland gelegen. Denzelfden geest van onderworpenheid wou hij in 't openbare leven invoeren.

Eenieder zonder onderscheid moest, als hij den Czaar ontmoette, nederknielen. De Czaar maakte geen uitzondering, edelman en boer waren voor hem 't zelfde als dienaar en knecht.

„Groot is slechts hij, met wien ik spreek en ook slechts zoolang ik met hem spreek....”

Het leger werd gedrild zooals nog nooit tevoren. Hier moest zich de vernieuwing van Rusland voltrekken en „de geest van Potemkin” worden uitgedreven.

Hoe diep de Czaar Potemkin haatte, bewijst wel 't feit, dat hij 't lijk van den Taurischen vorst liet opgraven en in de stadsgrachten van St. Petersburg werpen.

De parades van de wacht, die iederen dag gehouden werden, deden elken officier beven en sidderen. De geringste afwijking van 't verouderde Pruisische reglement was voldoende om terstond op 't exercitieveld gedegradeerd te worden en zonder erbarmen in ballingschap gestuurd.

Soldaten met gepoederde pruiken

De Czaar woont de parades van de wacht geregeld persoonlijk bij. De geriefelijke soldatenkleding, die door Potemkin was ingevoerd, bestaat niet meer. In plaats daarvan zijn na Paul's troonsbestijging de enge Pruisische rokken gekomen en de korte broeken.

Czaar Paul I van Rusland, die door het verraad van kanselier Besborodko zijn moeder Katharina opvolgde. Czarina Katharina had zelf bij testament haar kleinzoon Alexander als opvolger aangewezen. De nieuwe heerscher haastte zich alle door Katharina en Potemkin ingevoerde hervormingen weer ongedaan te maken.





Graaf Peter von der Pahlen, die, als militair gouverneur van de hoofdstad, de bevelen van den Czaar letterlijk opvolgde.



verstooten en ten val gebracht. Benoemd worden en afgezet volgt onmiddellijk op elkander.

De onvastheid van karakter van Paul wordt spreekwoordelijk. Het buitenland, dat door den Czaar nog kort vóór zijn troonsbestijging in veel opzichten werd geprezen, beschouwt hij nu als 'n broeihaard van gevaarlijke leerstellingen. De Russische jeugd mag niet meer op buitenlandsche universiteiten studeeren, de grenzen van 't rijk worden voor de Russische onderdanen gesloten en in 't jaar 1800 vaardigt Paul 't bevel uit, waarin ieder buitenlandsch boek zonder onderscheid in Rusland verboden wordt.

Slechts weinigen slagen erin de gunst van den Czaar voor 'n bepaalden tijd te behouden. Paul wordt slechts geïmponeerd door blinde gehoorzaamheid aan zijn vaak onzinnige bevelen en lui-mige wenschen.

De kanselier vorst Besborodko verstaat deze moeilijke kunst. Toen de Czaar tijdens de kronings-

Dienzelfden avond was 't gebouw gesloopt en waren vijfthonderd arbeiders bezig bij toortslicht den grond gelijk te maken.

Ook graaf von der Pahlen, de militaire gouverneur der hoofdstad, behoorde tot degenen, die het verstonden ieder bevel van den Czaar woordelijk op te volgen.

Toen de Czaar 'n keer vertoornd was op een der hofdames, gaf hij den gouverneur bevel haar in zijn naam „'t hoofd te wasschen”, dat is: 'ns flink te zeggen, waar 't op stond. De graaf volgde 't bevel letterlijk op. Hij liet zich 'n kan water brengen en begon de dame tot volle tevredenheid van den Czaar 't hoofd te wasschen!

„De keizer van Rusland

is gek!”

Het lot van Rusland hing geregeld af van de lui-men, die Paul er op nahield. Zoo beweert Rostopshin, dat 't voor hem voldoende was om den Czaar zijn lievelingsaria voor te zingen om van hem de intrekking der oorlogsverklaring aan Engeland gedaan te krijgen.

Toch konden zich slechts weinigen op de gunst van Paul beroemen. Geen heerscher was ooit zóó gehaat als hij. Als de tyran op straat verscheen, vluchtte alles weg. Een groet, die niet geheel volgens voorschrift gebracht werd, een antwoord, dat verkeerd werd begrepen, ja zelfs 'n foutje in de kleding was voldoende om zich de zwaarste straffen te zien opgelegd.

Een leger van spionnen luisterde alle gesprekken af en drong zelfs in 't privé-leven der burgers binnen. Dagelijks werden honderden door verklikkers in de gevangenis gebracht, waarna verbanning naar Siberië volgde.

Er bestond geen twijfel meer: de Czaar was niet bij zijn volle verstand.

„De keizer van Rusland is gek,” schreef de gezant van Sardinië naar zijn regeering.

Zelfs de tweede zoon van Paul, Constantijn, moest toegeven: „Mijn vader heeft den oorlog verklaard aan 't gezond verstand met de vaste bedoeling er nooit vrede meer mede te sluiten...”

Wordt vervolgd

Vermoeid treden de soldaten aan, reeds afgemat, omdat het zich aankleeden uren in beslag neemt, omdat geen enkele soldaat of geen enkele officier het zonder hulp van anderen kan klaar spelen! De compagnie-kappers werken in koortsachtige haast. Zij zetten met heet, gesmolten spek de gepoederde, zijden pruiken vast op de kaal geschoren hoofden der manschappen en wee dengene, die de voorschriften niet juist opvolgt!

Het salueeren met den degen geldt voor den Czaar als een zaak van 't hoogste gewicht. Dikwijls stormt hij razend van woede op een der officieren af, rukt hem den degen uit de hand en doet hem de verschillende grepen zelf voor. Met dooernstige gezichten en in stramme houding moeten de manschappen er getuige van zijn, hoe zich de Czaar van Rusland verlaagt tot 'n grotesken drillmeester.

Rond 't exercitieveld staan de wagens der officieren met al hun bagage steeds gereed. Niemand van hen weet, of hij denzelfden dag niet wordt verbannen!

Niet minder dan zeven veldmaarschalken, meer dan driehonderd generaals en meer dan tweeduizend hogere officieren verlaten tijdens de korte regeeringsperiode van Paul vrijwillig of gedwongen 't leger. Zelfs de beroemde veldmaarschalk Suwarow wordt naar zijn landgoed verbannen en onder politio-neele bewaking gesteld. De overwinnaar der Polen, Turken en Tartaren heeft zich scherp uitgelaten over de hervormingen, die door den Czaar werden ingevoerd.

„Poeder is geen buskruit,” zoo sprak de maarschalk, „lokken zijn geen kanonnen, de pruikenstaart is geen sabel en ik ben geen Duitscher, maar een trouwe Rus...”

Paul is bevreesd voor samenzweringen

Het wantrouwen, dat Paul koestert tegenover z'n eigen familie, z'n ambtenaren, officieren en bedienden, groeit uit tot een soort ziekte. Dag en nacht wordt hij door 't schrikbeeld van samenzweringen en revoluties achtervolgd. Den eenen dag is iemand zijn beste vriend en wordt hij met de hoogste eerbewijzen overladen, en den volgende dag wordt hij door Paul

dagen als gast op 't vorstelijke slot te Moskou ver-toefde, viel zijn blik op 'n prachtig park, dat aan 't slot grensde.

„Hier kon men 'n geschikt exercitieveld van maken,” merkte de Czaar op, die alles van zijn standpunt beschouwde. Het was avond, toen hij deze woorden sprak. Toen de Czaar den volgende morgen door hetzelfde raam keek, zag hij infanterie-afdeelingen op 'n voorbeeldig vlak terrein marcheren!

Besborodko, de groote vleier, had 's nachts alle boomen en struiken laten omhakken en uitgraven. Een voltallig regiment was daarmede den heelen nacht bezig geweest!

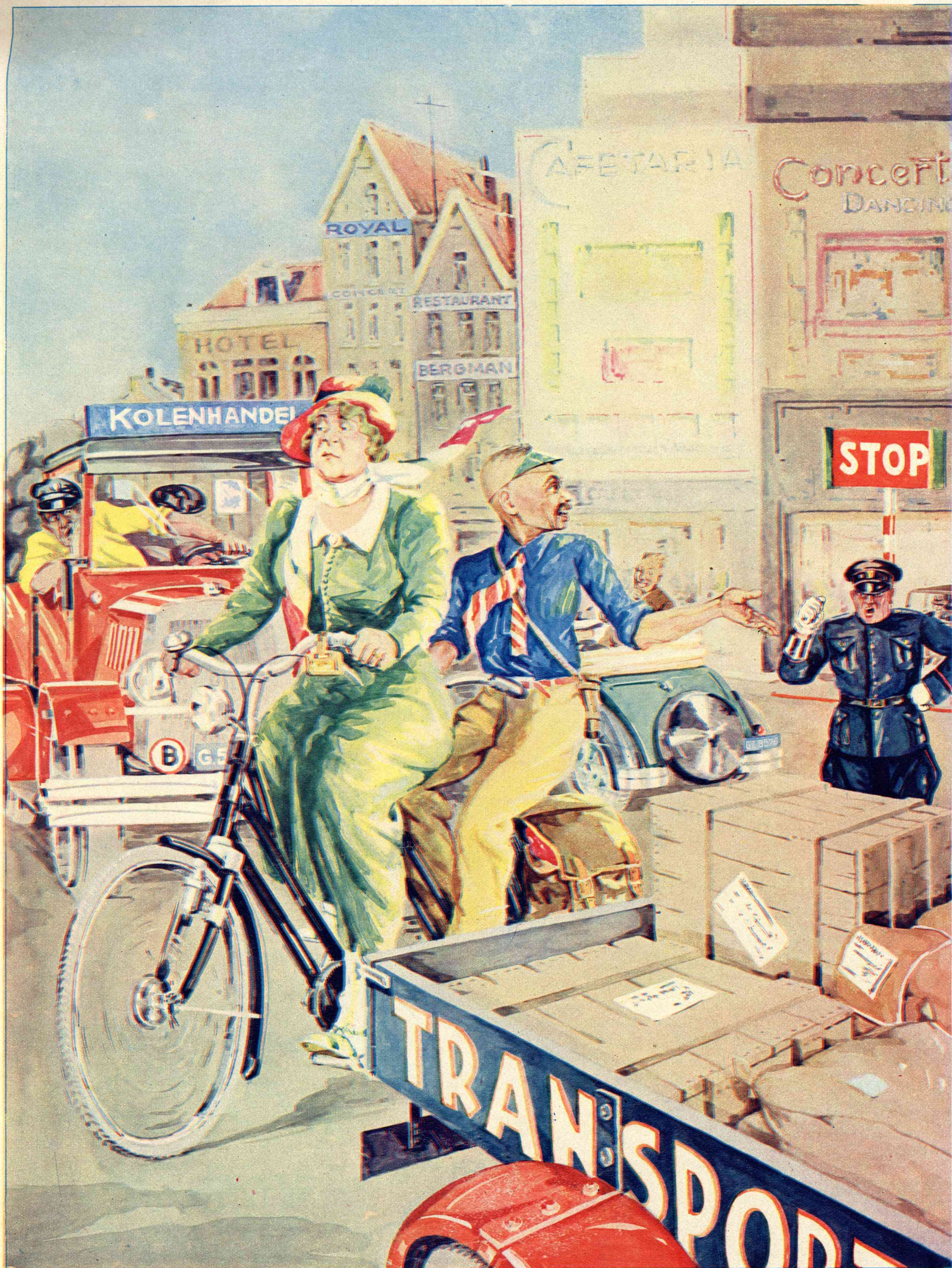
Op 'n keer reed de Czaar, begeleid door zijn adjudant, langs 't oude, houten gebouw der Italiaansche opera te St. Petersburg. De Czaar liet zijn afschuw blijken — hij haatte alles, wat romaansch was.

„Ik wensch hier geen opera meer, m'n beste,” zei hij.



Grootvorst Alexander Pawlowitsch, de oudste zoon van Czaar Paul. Bij geheim testament benoemde zijn grootmoeder Katharina hem tot haar opvolger, doch kanselier Besborodko speelde dit testament in handen van Paul.



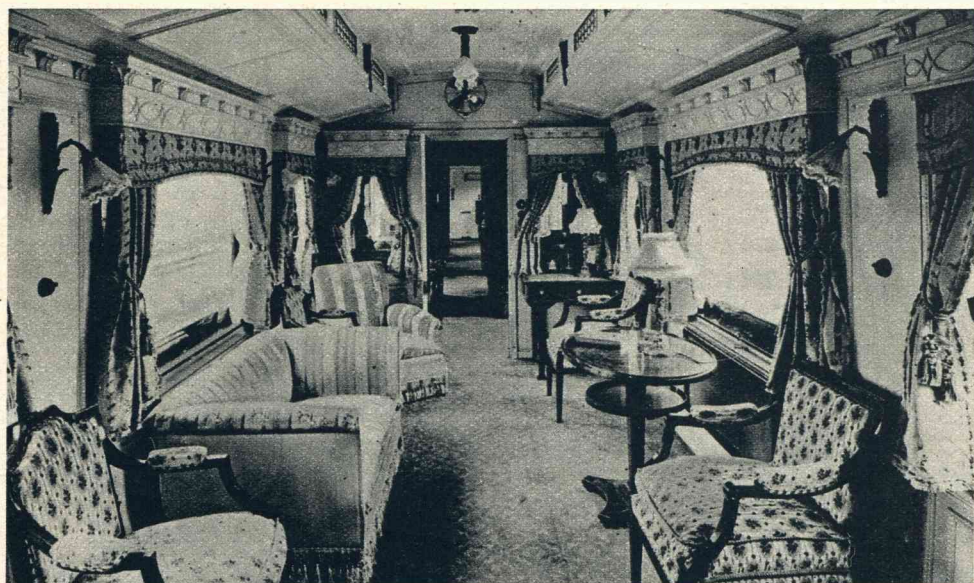


DE ONVERSTOORBARE



Het romantische verhaal „The drum” van Rudyard Kipling, dat zich aan de beruchte noordelijke grenzen van Voor-Indië afspeelt, wordt thans verfilmd. De bergen van Wales moeten het woeste Indië verbeelden. Sabu, bekend als de olifanten-jongen, vertolkt in deze film de rol van een jongen Indischen vorst, terwijl de krijgers van de vijandelijke stammen door in Engeland woonachtige Indiërs voorgesteld worden.

☆ ALLERLEI ☆

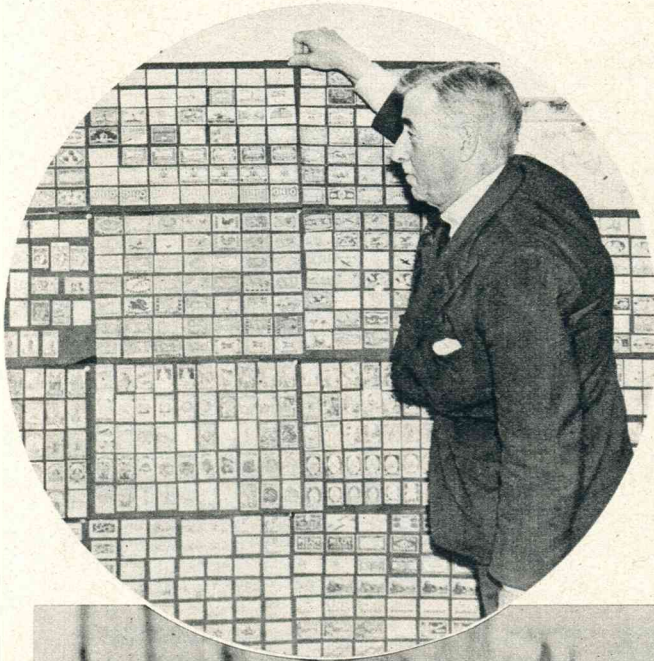


Interieur van den Britschen koninklijken trein, waarmee koning George en koningin Elizabeth onlangs in gezelschap hunner kinderen naar Schotland reisden. Op de foto het woonvertrek van de koningin.

Edward Lee Harris, een neger, werkzaam als huisknecht aan de universiteit te Pittsburgh, behaalde in z'n vrije tijd — hij is bovendien getrouwd en heeft verscheidene kinderen te onderhouden — den graad van doctor in de scheikunde. Thans is hij benoemd tot professor en leider van de scheikundige afdeeling van de Wilbesforce-universiteit te Ohio.



Chineezers vindt men over de geheele wereld — de meesten hunner werken hun gansche leven onder de moeilijkste omstandigheden en lijden bittere armoede. Ze kennen allen slechts één wensch: na hun dood in het vaderland begraven te worden. Er bestaat een Chineesche onderneming, die zich met de overbrenging der stoffelijke resten naar China belast. Onlangs werden er te Los Angeles honderden urnen naar 't Hemelsche Rijk verscheept — we geven hierboven een foto van dezen ongewonen export. Elke kist bevat acht urnen.



De heer S. H. Toole te Southampton is een verzamelaar van luciferdoosjes. Hij bezit een collectie van 15.000 stuks, afkomstig uit alle oorden der wereld.



Armaiti Jilla, het elf-jarig dochtertje van een Indischen dokter te Londen, werd op plechtige wijze opgenomen in een secte van vuur-aanbidders. Naast haar dr. Dastoor, het hoofd van de Zoroastrische kerk te Londen, in z'n wit katoenen gewaad en z'n met gouddraad versierd hoofddeksel.



Kuda Bux, een Indische jakir en vuurwandelaar, verraste autobestuurders, politieagenten en voetgangers te Hammersmith (Londen), toen hij zich geblinddoekt op de fiets tusschen het drukke verkeer van de grootstad waagde. Z'n oogen waren dichtgeplakt met een mengsel van deeg en watten, zoodat hij onmogelijk zien kon. Toch ontweek hij gemakkelijk alle gevaren en bereikte veilig zijn doel.



EEN LIEF KINDERJURKJE

VOOR DEN LEEFTIJD VAN 4 JAAR

Voor onze kleine peuters zijn die aardige hangjurkjes gewoonlijk wel het leukst om te dragen, want zoo'n kort pasje met een lang, meer of minder wijd vallend rokje geeft aan het geheel iets aardigs en kwieks.

Het model van onze afbeelding werd uitgevoerd in een aardig nopjespatroon en gebreid van ongeveer 200 gram mooie zepirowol met 2 lange stalen breinaalden nr. 2½.

Voordat wij met het jurkje beginnen te breien, maken we eerst een proeflapje: hiervan moeten 30 steken in de breedte 10 cm. zijn, terwijl 40 naalden in de hoogte eveneens 10 cm. moeten zijn.

Voorpand. Men begint onderaan bij het rokje met een opzetrand van 131 steken (43 cm.) en breit:

1e naald (achterkant van het werk): * 1 lrecht (r.); van den volgenden st. (steek) 3 st. breien (dit doet men door met de rechterbreinaald van links naar rechts vóór in den st. te steken en den werkdraad als een lusje door te halen; dan steekt men met de rechterbreinaald van rechts naar links in den achterkant van denzelfden st. in en haalt den werkdraad ook weer als een lusje door en vervolgens steekt men nog eens, maar nu weer van links naar rechts, vóór in denzelfden steek en haalt den werkdraad weer opnieuw als lusje door, waarna men den st., waaruit men de 3 steken gebreid heeft, van de naald laat glijden). Vanaf * telkens herhalen. De naald eindigt met 11 r.

2e naald (voorkant van het werk): * 11 r., 3 a. (averecht). Vanaf * telkens herhalen.

3e naald (achterkant): * 11 r., 1 omsl. (omslaan) waarvoor men den draad van voren naar achteren om de naald legt, 3 r., 1 omsl. Vanaf * herhalen.

4e naald (voorkant): 11 r., den omsl. verdraaid breien (dit doet men door met de rechterbreinaald van rechts naar links in het achterste gedeelte van den omsl. te steken en den werkdraad als lusje door te halen), 3 a., den omsl. verdraaid breien. Vanaf * herhalen.

5e naald (achterkant): r.

6e naald (voorkant): * 11 r., 5 a. Vanaf * herhalen.

7e naald (achterkant): * 11 r., 5 r. te zamen breien. Vanaf * herhalen.

8e—12e naald: als de 5e naald.

13e naald: Vanaf deze naald worden de noppen versprongen, zoodat zij precies tusschen 2 noppen van den len noppentoe komen te liggen.

In de 14e tot en met de 168e naald mindert men tevens aan weerszijden telkens 1 steek bij iedere 14e naald, dus in het geheel 12× minderen.

Op het einde van de 168e naald is het rokje 42 cm. hoog en heeft men 107 st. op de naald. Nu begint men met het pasje te breien en wel als volgt:

1e naald: * 2 r., 2 a. Vanaf * herhalen.

2e naald: als de 1e naald, maar de st., die in de 1e naald r. gebreid zijn, nu a. breien en omgekeerd.

De 1e en 2e naald telkens herhalen en tevens vanaf de 3e tot en met de 8e naald aan weerszijden bij iedere naald telkens 2 steken minderen voor het armsgat. Bij de 16e naald begint men met het splitje van den hals. Daartoe worden de steken in twee gelijke deelen verdeeld en ieder afzonderlijk op een breinaald gezet.

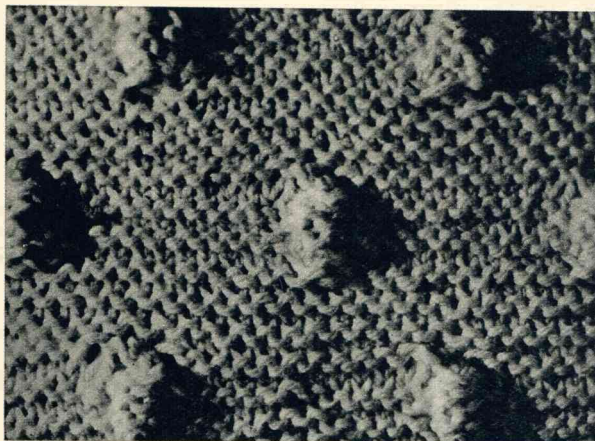
Vanaf deze naald wordt ieder gedeelte van het pasje verder afzonderlijk gebreid.

Voor de rechterhelft begint men bij de 36e naald met den hals. Daartoe worden aan de zijde van het splitje bij de 36e, 37e, 38e en 39e naald telkens 3 st. afgekant en bij de 40e, 41e en 42e naald telkens 1 st. afgekant.

Voor den schouder kant men aan de zijde van het armsgat bij de 44e tot en met de 52e naald bij iedere naald telkens 3 st. af.

Voor de linkerhelft zet men voor het overslagje van het split eerst nog 6 st. opnieuw op. Dan deze helft op dezelfde wijze breien als de rechterhelft, doch bij de 36e naald in plaats van 3 st. nu 9 st. ineens voor het begin van den hals afkanten.

Rugpand. Dit wordt op dezelfde wijze als het voorpand gebreid. Men brei echter in dit gedeelte geen split, terwijl men bij de 50e naald met de minderingen voor den hals begint. Daartoe wordt het werk in twee gelijke deelen verdeeld



en wordt ieder deel verder afzonderlijk afgebroid.

Voor de rechterhelft mindert men bij de 50e, 51e en 52e naald aan de zijde van den hals telkens 4 st. De minderingen voor de schouders worden op dezelfde wijze uitgevoerd als voor het voorpand werd beschreven.

De linkerhelft wordt op dezelfde wijze als de rechterhelft gebreid.

Rechtermouw. Men begint met een opzetrand van 57 st. (19 cm.). Hierboven brei men hetzelfde patroontje als van het rokje.

Bij de 12e en bij iedere 6e volgende naald meerdert men aan weerszijden 1 st. tot en met de 60e naald, dus in het geheel 9× meerderen.

Dan heeft men 75 st. op de naald en het werk is nu 15 cm. hoog. Men begint nu met den kop van het mouwtje en kant hiervoor bij de 61e, 62e en 63e naald aan weerszijden telkens 2 st. af. Vervolgens bij de naalden: 65, 66, 67, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 77, 80, 83, 85, 86, 87, 89, 90 en 91 telkens 1 st. afkanten en bij de naalden: 93, 94 en 95 telkens 2 st. afkanten.

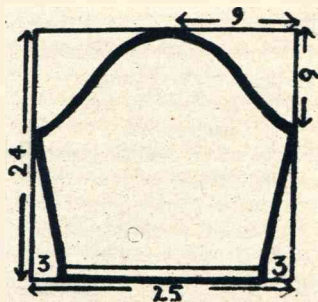
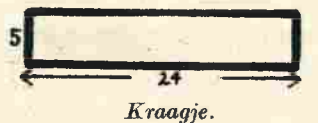
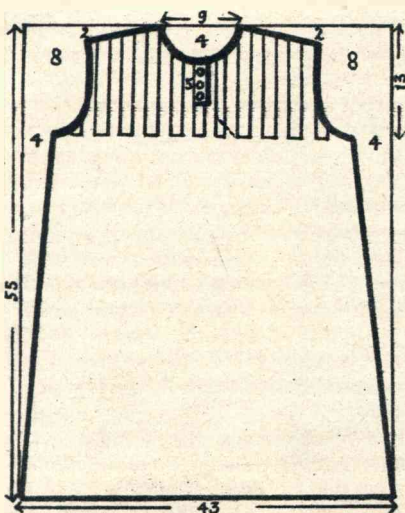
Bij de volgende naald worden alle st. in één keer afgekant.

Linkermouw. Deze wordt op dezelfde wijze gebreid als de rechtermouw.

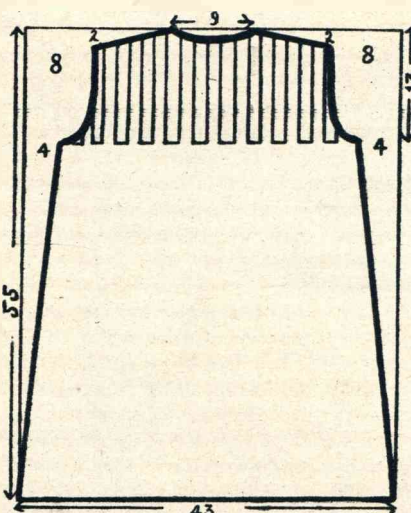
Kraagje. Men zet voor het kraagje 72 st. op en brei het in heen- en teruggaande naalden geheel r. Het moet 5 cm. hoog zijn.

Het in elkaar zetten van het jurkje.

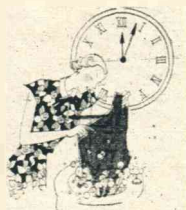
Alle deelen worden een weinig vochtig gemaakt, op het knippatroon (zie tekeningen) gespannen en met spelden vastgestoken. Zijn ze droog, dan aan elkaar naaien. Het midden van den kop van de mouw moet precies op den schoudernaad vallen. Het mouwtje wordt onderaan tot op de wijfde van den arm ingerimpeld en met 2 toeren vasten omgemaakt.



Hierboven: Mouw. Links: het voorpand. Rechts: het rugpand



EEN FRISSCHE JURK IN 45 MINUTEN



Er komt onverwacht een uitnodiging voor een visite, een dinertje, en we zitten eigenlijk met de handen in het haar, omdat we net die ééne jurk, die voor het bepaalde doel geknipt zou zijn, vuil in de kast hebben hangen!

Maar beseffen we wel goed, dat het best mogelijk is, dat japonnetje binnen het uur kant en klaar gewassen en gestreken te hebben? Het komt er maar op aan, den tijd juist te verdeelen en iedere minuut uit te buiten.

Gelukkig kunnen de meeste zomerjurken tegenwoordig goed worden gewassen; de kleuren zijn veel vaster geworden en katoen en linnen kunnen zelfs krimp vrij worden gekocht. Zijn we er niet heel zeker van, hoe een jurk zich bij het wassen zal houden, dan probeeren we het eerst even met de ceintuur en gebruiken in ieder geval slechts lauw water. Is een stof erg slecht tegen een zeepsopje bestand, dan kan waschbenzine uitkomst brengen, waardoor plissé's enz. er tevens onberispelijk in blijven.

Doch hier volgt thans het schema voor 't wassen van een jurk in 45 minuten:

12.00—12.01: Eén minuut om het sopje klaar te maken.

We laten 'n beetje heet water in den waschbak loopen, voegen daar vier tot zes eetlepels vlokkenzeep bij, maken een schuimig sopje en laten dan zooveel koud water bijloopen tot een lauw sopje wordt verkregen.

12.01—12.04: Drie minuten om te wassen.

We doen de jurk in het sopje en slaan haar er drie minuten flink doorheen. Blijkt het sopje te slap, dan kan nog wat vlokkenzeep bijgevoegd worden.

12.04—12.06: Twee minuten om de jurk uit te spoelen.

We spoelen de jurk twee maal grondig uit, beide keeren in helder water, dat even lauw is. Om de kleuren te fixeeren kunnen we bij het laatste spoelwater een scheut azijn doen.

12.06—12.07: Eén minuut om 't water uit te drukken.

Tusschen onze handen of tegen den kant van den waschbak drukken we het vocht zooveel mogelijk uit de jurk.

12.07—12.08: Eén minuut om de jurk tusschen badhanddoeken te rollen.

We spreiden de jurk uit op een drogen badhanddoek, leggen er een anderen overheen. Het geheel rollen we heel stevig op en laten het zoo tien minuten liggen. In dien tusschentijd zetten we de strijkplank klaar, schakelen het ijzer in, terwijl we de rest van die tien minuten kunnen vullen met het verzorgen van onze handen, ons haar of iets dergelijks.

12.18—12.45: Zevenentwintig minuten om de jurk te strijken.

(Als we erg handig zijn en het betreft 'n gemakkelijke jurk, dan kunnen we het zelfs in korteren tijd.)

Is het een zijden jurk en is ze vochtiger dan anders, laten we er dan speciaal op letten, dat de temperatuur van het ijzer niet te hoog is.

Garneeringen komen het eerst aan de beurt, dan de mouwen, vervolgens het lijfje en tenslotte de rok.

Ziezoo, het werk is gedaan, even verkleeden, en... we kunnen er in ons frissche japonnetje lustig op uittrekken!



WAT ZULLEN WE ETEN?

- | | |
|-------------------|--|
| Zondag: | Selderijsoep.
Lamscoeteletten.
Worteltjes.
Aardappelen.
Appelomelet. |
| Maandag: | Runderrib.
Koolraap.
Aardappelen.
Boekweitgort. |
| Dinsdag: | Kop bouillon.
Koud vleesch.
Slaboonen.
Aardappelen.
Gebakken grutjes met stroopsaus. |
| Woensdag: | Hachée (van soepvleesch).
Appelmoes.
Aardappelen.
Rijst. |
| Donderdag: | Varkenslapjes.
Postelein.
Aardappelen.
Broodschotel met appelmoes. |
| Vrijdag: | Tomatensoep.
Harde eieren.
Andijviesla.
Aardappelen.
Botersaus.
Fruit. |
| Zaterdag: | Gehakt.
Rodekool.
Aardappelen.
Griesmeel met bessensap. |

EEN NUTTIGE WENK

Wanneer we een vuilgeworden leeren tasch met tetra of benzine hebben gereinigd, verdient het sterk aanbeveling, een weinig vaseline heel dun over het leer uit te wrijven. Het leer krijgt op deze wijze zijn oorspronkelijke soepheid terug.

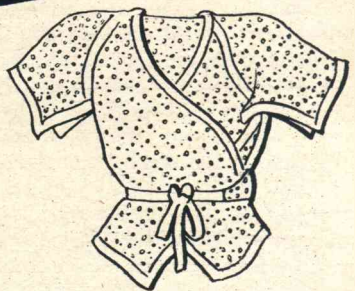


MAAKT DOFFE TANDEN AANTREKKELIJK

Kolynos werkt op doffe tanden als een poetsmiddel op dofgeworden zilver. U doet er 2 x langer mee dan met andere pasta's, omdat U maar de helft noodig hebt. Probeer Kolynos eens.

Wees zuinig—koop de groote tube

KOLYNOS
TAND CREAM



...originele Parijse modellen

zijn voor iedereen niet zo gemakkelijk te krijgen. Maar nu wel voor de verbruiksters van Lux! Want in ieder Lux pak zit een leuk breipatroon: het elegante damesjasje, dat U hierboven afgebeeld ziet, een keurige muts of leuke, praktische babykleertjes, of weer een ander model, alles speciaal en uitsluitend ontworpen voor de Lever's Zeep Maatschappij. Brei eens een van de aardige Lux patronen. U zult trots zijn op het resultaat en niet willen, dat het bij het wassen bederft. Was daarom Uw zelfgebreide artikelen en al Uw fijn goed alléén in Lux. Door de nieuwe krulvorm is Lux nog sneller oplosbaar dan vroeger en beter dan alle bestaande zeep-producten voor het wassen van wol, zijde, kousen en kant.

STANDAARDPAK 12 1/2 CTS. - REUZENPAK 25 CTS.

GEKRULD E L U X

LX. 60-0100 H



Suède schoentjes knappen reusachtig op, wanneer we ze boven den damp van kokend water voorzichtig opschuieren.



Fluweel is een materiaal, dat speciaal voor deze behandeling geschikt is.

BOVEN DEN DAMP VAN KOKEND WATER

De eenvoudigste middelen blijken in de praktijk vaak de beste, en zoo dit ergens geldt, dan toch zeker op het veelomvattende terrein der huishouding. Weten wij bijvoorbeeld wel, wat een prachtige resultaten we kunnen bereiken met den damp van kokend water, wanneer het er om gaat het een of ander smoezelig, kreukelig en onooglijk geworden materiaal op te knappen? Het is werkelijk een doodeenvoudig middel, dat echter verrassend goed werkt.

Zoo kunnen we bv. een stof als fluweel reusachtig opknappen door het een poos aan de inwerking van den damp van kokend water bloot te stellen, waarbij we het fluweel dan tegelijkertijd met een borsteltje opstrijken. Het werk wordt in veel gevallen heel wat vergemakkelijkt, wanneer we aan de tuit van den ketel een gummi slangetje bevestigen, met het uiteinde waarvan we dan over het materiaal gaan en waarbij aan extra-verkreukte plekken extra-aandacht kan worden besteed. Dit geldt niet alleen voor fluweel, doch ook voor ander materiaal, dat we boven den damp van kokend water behandelen.

Bont b.v. vindt bij een dergelijke behandeling ook veel baat, evenals vilt.

Een corsage wordt opgefrist.



Wat lang niet iedereen weet is, dat we ook bij suède met deze behandeling veel succes kunnen behalen. Vooral suède schoentjes zien er vaak onooglijk uit, terwijl schuurpapier, borsteltje noch andere middelen vaak het euvel geheel kunnen verhelpen. Waarom het dan niet eens op deze manier geprobeerd? Het is een heel



Glimmende plekken en kreukels, vooral bij betrekkelijk nieuwe kledingstukken, willen vaak nog wel verdwijnen door deze eenvoudige en goedkope methode.

Ook bont behandelen we op deze manier.

eenvoudig werkje en het resultaat is meestal verbluffend.

Hebben wij een nieuwe japon, waarvan de mouwen bij het dragen bijvoorbeeld wat gekreukeld zijn — wat vooral bij de ellebogen dikwijls het geval is — dan kan de damp van kokend water weer uitkomst brengen.

En zoo zijn er nog verschillende andere mogelijkheden op te noemen, waarbij onze methode ongetwijfeld met veel succes toegepast zal kunnen worden. Laat iedere huisvrouw het eens probeeren; zij zal zien, dat zij vaak heel wat betere resultaten zal bereiken dan met allerlei andere middelen, die toch heel wat ingewikkelder zijn.

Waar tot slot nog op gewezen moet worden is, dat we alle materiaal na deze „stoombehandeling” eerst grondig moeten laten drogen, alvorens we het weer gaan dragen of gebruiken.

DE SCHOOL BEGINT WEER

666a. Raglanjasje, sluiting met 2 rijen knopen, steekzakken. Verkrijgbaar in bovenwijdte 72-76 cm. Benodigde stof: 2 m. à 140 cm. breed.



667a. Mantelpakje van gedrukte stof, wijd jasje, klokkend rokje. Verkrijgbaar in bovenwijdte 68-72 cm. Benodigde stof: 2 m. à 140 cm. breed.

668a. Manteltje van effen stof, tailleurkraag en -revers, 2 rijen knopen, ceintuur. Verkrijgbaar in bovenwijdte 68-72 cm. Benodigde stof: 1.75 m. à 140 cm. breed.

669a. Manteltje van tweed, wijd model, sluiting met 2 rijen knopen, doorgestikte rug, opgestikte zakken. Verkrijgbaar in bovenwijdte 68-72 cm. Benodigde stof: 1.75 m. à 140 cm. breed.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het modealbum „Zomerpracht“, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassen en kinderleeding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (alleen van 5 en 6 ct.) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA“ — NASSAUPEL 1. HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor bestelkosten verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

MISDEELD, MAAR NIET ONGELUKKIG

Een misdeeld kind hoeft nu juist niet altijd een ongelukkig kind te zijn.

Integendeel, het kan zelfs een zeer gelukkig mensch worden, die ondanks zijn gebrek lichamelijk beter bedeelden voorbij streeft en succes in zijn leven heeft.

Maar dan moeten en ouders en opvoeders de juiste houding tegenover zoo'n kind aannemen.

Zeker, vooral voor een vader en moeder kan het hard zijn, te zien hoe hun jongen of meisje gebrekkig is, en ik kan me o zoo goed begrijpen dat ze geneigd zijn, tegenover zulk een kind wat zachter en toegewijder te zijn dan tegen de broertjes en zusjes die rank en recht van lijf en leden zijn.

Maar laten vader en moeder toch vooral zoo verstandig zijn om daarin niet te ver te gaan. Zij bewijzen er hun gebrekkig kind geen dienst mee, maar bewerken juist dat het zijn gebrek veel pijnlijker gaat voelen en dat het zichzelf ten slotte als een beklagenswaardigen stumper gaat zien.

Ja, en als het zoo ver is, dan is het meestal al te laat en groeit het gebrekkige kind op tot een ongelukkig en ontevreden mensch. En juist dat moeten zij, koste wat het kost, zien te vermijden, en dit is zeer goed mogelijk door een verstandige en tactvolle leiding. Laten vader en moeder hun gebrekkig kind dus vooral niet te veel ontzien. Behandelen zij het, zoo veel als mogelijk is, als een gewoon, normaal kind.

Wordt het kind wat ouder, gaat 't wat meer nadenken, dan zal vanzelfsprekend de vraag wel eens bij hem opkomen: „Wat moet ik nu eigenlijk beginnen?“

De ouders moeten dan op dien kritieken leeftijd hun jongen of meisje de overtuiging zien bij te brengen dat er ook voor hen een plaats in de maatschappij is.

Ook zij hebben immers hun bijzondere capaciteiten, hun specialen aanleg voor het een of ander, al zijn ze dan ook lichamelijk onvolwaardig.

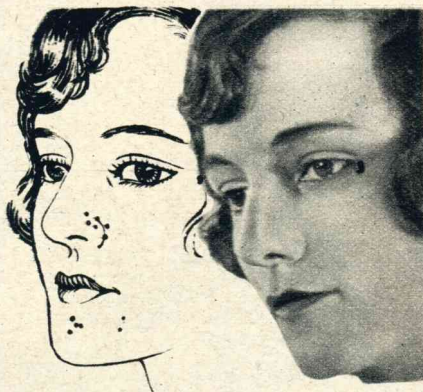
Laten de ouders en opvoeders daar dan den nadruk op leggen; probeeren zij die voorliefde, dien aanleg voor een of ander vak of liefhebberij te ontdekken, en doen zij dan hun best die neiging zoo veel mogelijk te ontwikkelen.

Het gebrekkige kind krijgt dan steeds meer en meer de overtuiging dat het ook iets kan, en het zal zijn gebrek niet meer als een beletsel voelen om in het leven vooruit te komen.

Zeker, 't zal voor ouders en opvoeders een moeilijke taak zijn om hun gebrekkig kind zoo ver te brengen, en veel zal er van hun tact en geduld gevraagd worden, en dikwijls misschien zullen zij met moedeloosheid te kampen hebben.

Maar wanneer zij er ten slotte in geslaagd zijn hun kind te maken tot een gelukkig mensch, die vrouwen heeft in zichzelf, in het leven en in de toekomst dan zullen zij hun moeite ruimschoots beloond zien.

HEBT U LAST VAN VETWORMPJES?



Lees dan hoe deze dame zichzelf bevrijdde van die ontsieringen: „Ik had altijd erg last van vetwormpjes, totdat ik op zekeren dag een pakje Radox kreeg en een theelepel hiervan in een kopje heet water deed. Met een spons bette ik toen mijn gezicht, zoo heet als ik verdragen kon. 's morgens en 's avonds, terwijl ik daarna mijn gezicht afdroogde met een ruigen handdoek en er een beetje cold-crème in wreef. Den volgenden morgen waschte ik de cold-crème van mijn gezicht met dezelfde hoeveelheid Radox als de avond tevoren en deed er een beetje vanishing crème op. Het resultaat is een wonderlijk zachte huid zonder een enkele van die leelijke, ontsierende vetwormpjes. C. F. B. te T.“

Koop een pak Radox er volg de aanwijzingen van deze dame. Zonder pijnlijk uitknippen, zonder leelijke vlekken achter te laten, zullen de vetwormpjes gemakkelijk met een handdoek weggeveegd worden. Vetwormpjes zijn namelijk het gevolg van verstopte poriën en deze worden door de zuurstof, die Radox in het water vrijmaakt, vernietigd, terwijl tevens de onderhuidse kliertjes, die door de in Radox aanwezige zouten gevoed en gesterkt worden, weer normaal gaan werken. Uw huid zal dan weer een frisch en jeugdig teint verkregen hebben. Radox is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f 0.90 per pak, omzetbelasting inbegrepen, en in kleine pakjes à f 0.15.

Uw „MAKE-UP“ MOET HARMONIEEREN met Uw TYPE!

• Zorg voor een blozend uiterlijk, doch waak ervoor er „opge maakt“ uit te zien. Bonte make-up heeft afgedaan. The Color Change Principle, verwerkt in Tangee lippenstift, rouge en poeder, geeft U natuurlijke bekoorlijkheid — het accentueert Uw eigen teint, terwijl U er nooit „opge maakt“ zult uitzien.



Hoe Uw charme te verhoogen.



• Gebruik Tangee voor Uw lippen — verf ze niet. Het wonderbaarlijke van The Color Change Principle is, dat, zodra U Tangee hebt aangebracht, het Uw natuurlijke, frissche, roze kleur op Uw lippen brengt.

• Omdat Tangee gelaatspoeder zich volkomen aanpast bij Uw natuurlijke teint, wordt Uw huid frisscher en jonger, terwijl U er nooit „gepoederd“ zult uitzien.

• Wanneer U Tangee rouge gebruikt worden Uw wangen teer, roze overblost. Als crème en in vasten poedervorm verkrijgbaar.

World's Most Famous Lipstick
TANGEE
ENDS THAT PAINTED LOOK

Alleen ECHT met TANGEE op de metalen buis.

Waar niet verkrijgbaar, schrijft aan den importeur: Jacq. Mot Jr., Sarphatistraat 115, Amsterdam



Vermoeide

zenuwen ondermijnen Uw werkkraft.

Ovomaltine zal U weer spoedig
Uw oude veerkracht teruggeven.

Hoe heerlijk om den langen arbeidsdag geen vermoeidheid te voelen, maar U geheel te kunnen wijden aan Uw werk, met helder verstand en klaar om elke moeilijkheid te overwinnen.

Het regelmatig gebruik van Ovomaltine zal U leeren, dat ook U dat gevoel van door-en-door gezond zijn kunt verkrijgen. Reeds spoedig bemerkt U, hoe dat lusteloze neerdrukkende gevoel van vermoeidheid plaats maakt voor een gevoel van kracht en gezondheid. U wordt Uzelf weer, omdat de Ovokuur U werkelijk sterker maakt, Uw organisme nieuwe kracht geeft.

U kunt weer genieten van de spaarzame vrije uren, die U overblijven en Uw huisgenooten verheugen door de levenslust en levensblijheid, die gezonde menschen eigen zijn.

Ovomaltine bevat geen stoffen, die het organisme maar voorbijgaand prikkelen. Integendeel, dat Ovomaltine Uw gestel zoo versterkt, komt doordat het een extract is van de beste natuurlijke voedingsmiddelen, waaraan de ballaststoffen zijn onttrokken. Meer voedsel gaat niet. Beter voedsel wel. Ovomaltine is dat betere. Reeds spoedig bemerkt U, hoe Ovomaltine een weldaad is voor Uw heele gestel.

ENKELE BEWIJZEN.

Alle K.L.M.-vliegtuigen-der Indië-lijn hebben Ovomaltine aan boord.

Op de officiële menu's voor de deelnemers aan de Olympische Spelen 1932 en 1936 stond Ovomaltine vermeld.

OVOMALTINE
meer levenskracht

Bij apothekers en drogisten in busjes van 60 cent af

